

Danes plenum centralnega komiteja ZK Jugoslavije

Obravnavali bodo osnutek poročila o delu CK ZKJ in temeljnih značilnostih dejavnosti ZKJ med kongresoma

BEOGRAD, 15. marca (Tanjug) – V Beogradu bo jutri 24. plenum centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, na katerem bodo obravnavali »Osnutek poročila o delu CK ZKJ in temeljnih značilnostih dejavnosti ZKJ med 11. in 12. kongresom ZKJ«.

V osnutku poročila, ki je plod večmesečnega dela istoimenske komisije centralnega komiteja, so skušali objektivno in kritično oceniti dejavnost ZKJ v tem obdobju ter opozoriti na probleme, pomanjkljivosti in nedvomne rezultate pri delu zveze komunistov. Kot so poudarjali med pripravo tega pomembnega dokumenta, so se skušali predsestvom izogniti črno-beli analizi.

Osnutek poročila, ki obsega skoraj 300 strani, govori o razvoju ZKJ, organizacijskem, idejnopolitničnem, akcijskem in kadrovskem usposabljanju ZKJ, o delu CK ZKJ in njegovih organov in teles, o dejavnosti zveze komunistov v okviru materialnega in duševnega razvoja države, o dejavnosti ZK v boju za nadaljnji razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja, o dejavnosti v okviru splošne ljudske obrambe in družbene samozavezanosti ter socialistične samoupravne preobrazbe izobraževanja, znanosti, kulture, telesne kulture in obveščanja. Poseben del osnutka poročila govori o mednarodni dejavnosti ZKJ in SFJR med 11. in 12. kongresom ZKJ.

Uvodni referat o tej točki dnevnega reda bo imel predsednik komisije CK ZKJ za pripravo osnutka političnega poročila za 12. kongres ZKJ Stane Dolanc.

Člani centralnega komiteja bodo na jutrišnji seji obravnavali tudi osnutek sprememb in dopolnitve statuta ZKJ.

Dragoslav Marković v New Delhiju

Popoldne so se začeli razgovori med parlamentarnima delegacijama obeh držav

NEW DELHI, 15. marca (Tanjug) – Predsednik skupščine SFJR Dragoslav Marković je na celotno jugoslovansko parlamentarno delegacijo zjutraj pripravljal v New Delhi. Naši parlamentarci se bodo mudili na šestdnevnem uradnem in prijateljskem obisku v Indiji.

Kot pričakujejo, bodo Dragoslav Marković sprejeli indijski predsednik Sandživ Redi, ministri predsednika Indira Gandhi ter drugi najvišji voditelji te neuvrščene in prijateljske države.

● **NEW DELHI, 15. marca (Tanjug)** – Predsednik spodnjega doma indijskega parlamenta Bal Ram Džakar je danes v New Delhiju pridelal slovesen sprejem v čast jugoslovanske skupščinske delegacije, ki jo vodi Dragoslav Marković. V zdravici sta Džakar in Marković izrazila zaskrbljenost sprčo poslabšanja mednarodnega položaja. Hkrati sta poudarila veliko vlogo in pomen politike neuvrščenosti ter naj-nostne enotne akcije neuvrščenih držav, s katero bi premagali sedanji položaj v mednarodnih odnosih. Džakar je posebej poudaril, da sta Jugoslavija in Indija privrženi politiki neuvrščenosti.

V odgovoru na zdravico je Dragoslav Marković opozoril, da sta temelje indijsko-jugoslovanskega prijateljstva postavila predsednika Nehru in Tito, to pa je pridobil, ki jo želimo ohraniti in v svestrnost razvijati.

Dragoslav Marković je danes dopoldne najprej položil venec k spomeniku ustanovitelju Indije je Mahatma Gandhiju ter Javaharlalu Nehruju, utemeljitelju sodobne Indije in enemu od ustanoviteljev gibanja neuvrščenosti.

Po pogovoru z gostiteljem, predsednikom »lok sabhe« (spodnjega doma parlamenta), se je Dragoslav Marković za kratek čas udeležil sej obeh domov parlamenta.

Popoldne so se v Delhiju začeli razgovori delegacij jugoslovanskega in indijskega parlamenta, v katerih so izrazili željo po izboljšanju in nadaljnjem razvoju medsebojnega sodelovanja. Dragoslav Marković je odgovoril na več vprašanj o jugoslovanski notranji in zunanji politiki.

Svet potrebuje pobude gibanja neuvrščenosti

Pogovori zveznega sekretarja J. Vrhovca in zunanjega ministra DLR Koreje Ho Dama – O sodelovanju

BEOGRAD, 15. marca (Tanjug) – Zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec in podpredsednik vlade in zunanji minister DLR Koreje Ho Dam sta danes imela v Beogradu pogovore, v katerih sta izmenjala mnenja o zapletenem mednarodnem položaju in o razvoju sodelovanja med neuvrščenimi in socialističnimi državama.

Izmenjava mnenj obeh šefov diplomatije je bila posvečena aktualnim mednarodnim vprašanjem, pripravam na sedmi vrh neuvrščenih držav ter razvoju sodelovanja med Jugoslavijo in DLR Koreje.

Jugoslavija in DLR Koreja menita, da lahko politika popuščanja rodi zelene rezultate samo s skupnimi prizadevanji in zavestno najsišnje kroga držav, ne glede na njihovo moč, velikost ali sistem. Državi soglašata, da je gibanje neuvrščenosti mednarodni skupnosti vedno nudilo in nudi še danes opogumljajočo spodbudo za premostitev kriz in perečih

problemov, ki ogrožajo mir in stabilnost v svetu, da se v svestrnost zavzema za uveljavljanje številnih mirovnih pobud.

Pri vseh dosedanjih pogovorih sta vladni obeh držav potrdili skupno prepričanje, da so tuja vmešavanja in intervencije nedopustni in zelo nevarni za svetovno varnost, najsihodo kjerkoli in s kakršnikoli izgovorom.

Pogovori zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca s podpredsednikom ministrskega sveta in zunanjim ministrom DLR Koreje Ho Damom so potekali v prijetnem vzdušju. (Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

Novoizvoljeni delegati se bodo sešli ta teden

Na voliščih v slovenskih krajevnih skupnostih je volilo 93,6 odstotka volilnih upravičencev – Udeležba najvišja v Slovenskih Konjicah

LJUBLJANA, 15. marca – Novi delegati za tretje mandatno obdobje delegatskih skupščin so izvoljeni. V tem tednu se bodo že prvič sešli na sejah delegacij oziroma konferenc delegacij in opravili poslopke, ki so potrebni za bližnje konstituiranje novih skupščin družbenopolitičnih skupnosti in skupščin interesnih skupnosti.

Volilna udeležba na večeršnjem drugem delu letošnjih volitev se ni dokončno izračunala, saj volilni odbori in komisije še vedno dobivajo glasove tistih, ki služijo vojaški rok ali so na vojaških vajah. Od 1.342.209 Slovencev, ki imajo volilno pravico, je na 4472 voliščih v krajevnih skupnostih volilo 1.256.412 ljudi oziroma 93,6 odstotka vpisanih v volilne imenike. Volitev delegatov za delegacije za skupščine družbenopolitičnih skupnosti in skupščin interesnih skupnosti so torej ni udeležilo 85.797 volilnih upravičencev: 16.206 zaradi bolezni, 4043 zaradi službene odsotnosti, 26.166 zaradi upravičenih vzrokov in 39.382 zaradi neugotovljenih vzrokov.

Včeraj so svoje delegate volili tudi kmetje in sicer na 2097 voliščih. Na volilnih imenikih je bilo vpisanih 107.473 kmetov, volilo jih je 104.347 ali 97,1 odstotka. Zaradi bolezni se volitev ni udeležilo 898 kmetov, zaradi službene odsotnosti 38, iz opravičenih vzrokov tisoč in 1190 zaradi neupravičenih vzrokov.

● **SKOPJE, TITOGRAĐ, ZAGREB, 15. marca (Tanjug)** – Medtem ko so v krajevnih skupnostih volilo več kot 1,1 milijona ljudi oziroma okoli 90 odstotkov vseh Makedoncev, ki imajo volilno pravico, volilna udeležba na volitvah v zvezanem delu SR Makedonije pa je bila več kot 86-odstotna; glasovalo je 420.000 zaposlenih.

Po posameznih območjih Slovenije je bila volilna udeležba naslednja: celjska regija 96,3 odstotka (96,63 za delegacije kmetov), dolenska 94,6 (97,73), goranska 91,8 (97,5), koroska 94,6 (96,9), ljubljana mesto 89,22 (93,3), ljubljana okolica 93,9 (95,5), podravske občine 95,99 (97), maribor mesto 93,3 (96,6), obalnodravska regija 90,8 (94,1), pomurska 97,06 (98,79), posavska 96,9 (97,4), notranjska 95,7 (94,6), severnoprimorska - 92,7 (96,4) in zasavska regija 96,4 (94,9) odstotna.

Medtem ko so v krajevnih skupnostih volilo več kot 1,1 milijona ljudi oziroma okoli 90 odstotkov vseh Makedoncev, ki imajo volilno pravico, volilna udeležba na volitvah v zvezanem delu SR Makedonije pa je bila več kot 86-odstotna; glasovalo je 420.000 zaposlenih.

Po posameznih območjih Slovenije je bila volilna udeležba naslednja: celjska regija 96,3 odstotka (96,63 za delegacije kmetov), dolenska 94,6 (97,73), goranska 91,8 (97,5), koroska 94,6 (96,9), ljubljana mesto 89,22 (93,3), ljubljana okolica 93,9 (95,5), podravske občine 95,99 (97), maribor mesto 93,3 (96,6), obalnodravska regija 90,8 (94,1), pomurska 97,06 (98,79), posavska 96,9 (97,4), notranjska 95,7 (94,6), severnoprimorska - 92,7 (96,4) in zasavska regija 96,4 (94,9) odstotna.

Medtem ko so v krajevnih skupnostih volilo več kot 1,1 milijona ljudi oziroma okoli 90 odstotkov vseh Makedoncev, ki imajo volilno pravico, volilna udeležba na volitvah v zvezanem delu SR Makedonije pa je bila več kot 86-odstotna; glasovalo je 420.000 zaposlenih.

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

(Več na 3. strani.)

S TELEPRINTERJA

Šetinc in Briški v Mariboru

MARIBOR, 15. marca – Slušaatelj občasne politične šole v Mariboru, ki so se jim pridružil slušaatelj enoletne politične šole, sta danes poslušala predavanja sekretarja predsedstva CK ZKS Franc Šetinc in član predsedstva Lojze Briški. Prvi je govoril o aktualnih nalogah edicij politične graditve zveze komunistov, drugi pa o prirajah na kongrese. (B. D.)

Izrazito izvozno usmerjena investicija

MARIBOR, 15. marca – V tovarni umetnih brusov Swaty v Mariboru pripravljajo drugo fazo razširitve umetnih brusov. Načrtujejo izdelavo dodatnih 2240 kvadratnih metrov proizvodnih prostorov. Tako bi lahko povečali proizvodnjo za 800 ton. To povečanje bi dosegli z vgrajevanjem dodatne opreme in odpravljanjem ozkih grl ter z delno preusmeritvijo proizvodnje v večje serije. Investicija je izrazito izvozno usmerjena. Od predvidene povečane proizvodnje 800 ton bodo 440 ton ali 55 odstotkov izvozili. Domačo prodajo so si skopali v celoti zagotovili s samoupravnimi sporazumi o určanju medsebojnih razmerij pri ustvarjanju, pridobivanju in razporeditvi skupnega prihodka z Izkločnega Maribor, Metalservisom Beograd, Merkurjem Kranj, Tehnoprometom Beograd, Ferimpromtom Zagreb, Metalco Ljubljana, Agrovovodino in drugimi. (M. K.)

Srbski kongres ZK bo maja

BEograd, 15. marca (Tanjug) – Predsedstvo centralnega komiteja Zveze komunistov Srbije je danes obravnavalo osnutek sprememb in dopolnitve statuta ZK Srbije, ki ga je pripravila statutarna komisija ZK Srbije. Člani predsedstva so podprli osnovno usmeritev predlaganih sprememb, ki so v duhu krepitve načel demokratičnega centralizma, kolektivnega dela in odgovornosti ter akcijske krepitve organizacij in organov zveze komunistov, hkrati pa so imeli vrsto priporočil in predlogov, kako posamezne formulacije izboljšati. O osnutku sprememb in dopolnitve statuta bo razpravljala centralna komite Zveze komunistov Srbije 26. marca, nakar bodo dali statut v javno razpravo. Danes je predsedstvo sprejelo še predlog sklepa o sklicu 9. kongresa Zveze komunistov Srbije. Po tem predlogu bo kongres 27., 28. in 29. maja letos v Beogradu.

Prva domača ploščad za črpanje nafte

ZAGREB, 15. marca (Tanjug) – Ploščad za črpanje nafte, prvo te vrste v naši državi, je zgradil tozd kovinski proizvodnja, ki sodi k lesno-industrijskemu podjetju v Novoselu nedaleč od Zagreba. Ploščad, ki približno trideset ton in je namenjena delovni organizaciji Ina-Naftaplina ter jo bodo instalirali na polju nafte v Podravini. Vsa dela za zgraditev ploščad ocenjujejo na približno 15 milijonov dinarjev. Doslej so takšne objekte uvažali, večinoma iz ZDA, po precej višjih cenah, ki jih je bilo treba poravnati v dolarjih. Kovinarji iz Novosela trdijo, da lahko zadovoljujejo potrebe Ina-Naftaplina in izdelajo takšne ploščadi.

Oskrba s pesticidi za setev

NOVI SAD, 15. marca (Tanjug) – V Agrovovodini pravijo, da poskušajo preskrbeti pesticide za posadilne setev in da so doslej zadovoljili skoraj dve tretjini potreb. Dovolj je pesticidov za sladkorno peso, trdijo pa se, da bi pri preskrbi za druge spomladanske plevelce, preden se začne setev.

Prisilni remont v cementarni Kakanj

KAKANJ, 15. marca (Tanjug) – Pomanjkanje in redukcija električne energije v dobrih mesecih otežuje normalno proizvodnjo v kakanjski tovarni cimenta. Zaradi specifičnosti tehnološkega procesa ni mogoče doseči predvidenega dnevnega prihranka električne energije za 10 odstotkov. Zato so po besedah direktorja proizvodnje inženirja Zelidica Obralja prisiljeni zaustaviti nekatere proizvodne tokove. Že dvajsetega marca se bo začel prisilni remont, predviden za pozneje, obrata za pripravo surovin in peko klinkerja. To bo trajalo petdeset dni; v tem času bodo samo mletli klinker, zaradi česar se bo proizvodnja cimenta močno zmanjšala.

Pokoli svinj, ker ni dovolj živinske krme

NOVI SAD, 15. marca (Tanjug) – Somborski delegat Roko Kelic je na seji zbornice združenega dela skupščine SAP Vojvodine zahteval uvedbo vseh potrebnih ukrepov, ki bodo omogočili, da bodo tovarne živinske krme zvinorjem redno pošiljale močna krmlila, kar – kot je dejal – se je v številnih vaseh že začel množiti pokol plemenskih svinj.

Pri tem je navedel podatke, po katerem so samo v somborski občini v zadnjih mesecih zaklali 7500 plemenskih svinj. Če se bo taka tendenca razmahnila tudi drugod v pokrajini, bo Vojvodina le težko uresničila za sedanje srednjeročno obdobje načrtovano prirejo. Kelic je zahteval tudi ugotovitev neposredne odgovornosti posameznikov in delovnih organizacij, ki s svojim ravnanjem ovirajo preskrbo z živinsko krmo ter omogočajo spekulacije in trgovino s »naerno«.

Kooperacija v proizvodnji računalnikov

SKOPJE, 15. marca (Tanjug) – V kooperaciji Robotrona iz NDR, Elektroindustrije iz Nisa, Elektro-Skopja in skopskega Interimpeks-prometa bo v kratkem stekla proizvodnja računalnikov srednje stopnje, ki jih bodo izdelovali v napravah za fakturiranje, ki jih trenutno izdelujejo v jugoslovanskem trgu manj za strokovnjake Ei Nis in Elektro-Skopja so ugotovili, da imata ta dva delovna kolektiva na področju sodelovanja se obilo neizkoriščenih možnosti, kar velja zlasti za proizvodno kooperacijo z vzhodnoevropsko tovarno Robotron.

Sejem turizma in športa v Skenderiji

SARAJEVO, 15. marca (Tanjug) – V gospodarskem centru Skenderija v Sarajevu so danes odprli 13. mednarodni sejem turizma in športa ter prvo mednarodno borzo spominkov. Na 12.000 kvadratnih metrih razstavnih prostorov je 120 razstavljalcev iz naše države in iz Kanade, Italije, Nizozemske, Švice, Zveze republik Nemčije, Velike Britanije, Filipinov, Avstrije, razvilo najrazličnejšo opremo za šport in rekreacijo ter za turistične in športne objekte. V okviru sejma so letos prvič organizirali tudi jugoslovansko borzo spominkov.

Karačić – predsednik sindikatov BiH

SARAJEVO, 15. marca (Tanjug) – Predsedstvo sveta Zveze sindikatov Bosne in Hercegovine je predlagalo, naj bi za predsednika sveta Zveze sindikatov Bosne in Hercegovine za naslednje enoletno obdobje imenovali Kemala Karačića, člana predsedstva sveta ZS BiH.

Nadzor nad prodajo semenske koruze

NOVI SAD, 15. marca (Tanjug) – Pokrajinski tržni inšpektorat je danes ukazal vsem inšpektorjem v občini, naj takoj začne nadzirati prodajo semenske koruze ter z odločnimi ukrepi omejijo cene, da bodo v skladu s sklepom zveze skupnosti za cene. Inšpektorji vseh 50 vovodinskih občin bodo nadzirali prodajo semenske koruze v organizacijah, ki prodajajo seme, ter tako preprečiti nadaljnjo prodajo po višjih cenah od dovoljenih.

Dražja elektrika v Vojvodini

NOVI SAD, 15. marca (Tanjug) – Delavski svet sestavljene organizacije združenega dela Elektrovojvodina in na svoji današnji seji sprejel sklep o 20-odstotni podražitvi električne energije, ki jo posiljuje elektrarne, in v distribucijski mreži. V novo ceno so vračunali tudi dosedanj prispevek gospodarstva – štiri pare za kilovatio uro in deset par, ki so jih plačevala gospodinjstva za gradnjo prenosne in preskrbovalne mreže. Odločitev je v skladu s sklepom sveta pokrajinske skupnosti za cene in skupščine sisa za prenos in distribucijo električne energije.

Posadili 161.000 sadik

SKOPJE, 15. marca (Tanjug) – »Prijetilje gozdov« so v preteklem letu zasadili na 271,7 hektara površine v 34 makedonskih občinah 161.127 sadik. To je bilo rezultat prizadevanj delovnih ljudi iz organizacij združenega dela, krajevskih skupnosti in vzgojnoizobraževalnih organizacij. Akcijo »88 dreves za Tita« so v vseh krajih sprejeli in podprli kot akcijo z velikim družbenopolitičnim in idejno vzgojnim pomenom.

Razširjen dnevni red sej zborov skupščine SR Slovenije

LJUBLJANA, 15. marca – Predsednik zbora združenega dela skupščine SR Slovenije Emil Tomazič in predsednica zbora občin skupščine SR Slovenije Sila Jereb razširjata dnevni red sej zborov, ki sta jih sklicala za sredo, 31. marca 1982 z obravnavo osnutka zakona o zagotovitvi sredstev za prispevek Socialistične federativne republike Jugoslavije k svetovnemu programu hrane za leto 1983 in 1984; osnutka zakona o zagotovitvi sredstev za financiranje programa graditve jugoslovanskega dela železniške proge Titograd-Skader v letih 1982 in 1983.

Februarja izdelali več Preskrbljenost še šepa

Slovenska industrija je februarja izdelala za 2,7 odstotka več – Podatkov o izvozu še ni, ker jih statistika in carina še nista pripravili

LJUBLJANA, 15. marca – Slovenska industrija je februarja letos izdelala za 2,7 odstotka več kot februarja lani. Po teh podatkih slovenskega zavoda za statistiko, je izdelala v prvih dveh mesecih letos v primerjavi s prvima dvema mesecema lani za 1,2 odstotka več. Potemkater je bila februarjska proizvodnja za zdajšnje čase sorazmerno krepka, še zlasti, če vemo, da se težave s slabo preskrbo marsikje nadaljujejo. Povejmo še, da računa letošnja slovenska resolucija z 2-odstotnim letnim povečanjem industrijske proizvodnje.

Poročila slovenskih industrijskih podjetij namreč še vedno govorijo o izredno nizki preskrbljenosti z domačimi in zlasti z izvoženimi surovinami in deli. Le 13 odstotkov industrije je namreč zadovoljno s preskrbo s tujimi deli in surovinami.

O tem kolikšna sta pravzaprav letošnji uvoz in izvoz pravzaprav ni podatkov. Prvi, ki so bili, so jih obračunali še po lanskem in predlanskem statističnem tečaju 27,30 dinarja za dolar. Po kakršnih tečajih bodo te rezultate obračunavali letos, je te dni ob-

Preveč splošno o glasbeni dejavnosti

Komunisti kritično razpravljali o nalogah na področju glasbene kulture

LJUBLJANA, 15. marca – Z zborom komunistov-delavcev na področju glasbene dejavnosti se je začela serija razprav o istem delu poročila in resolucije za 9. kongres ZK Slovenije, ki obravnava delo na naloge ZK na področju kulture. V tem tednu bodo sledili sorodni zbori.

Za prvi zbor, katerega namero je opredelil Franc Šali, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS za naloge komunistov v kulturi in raziskovalnem delu, je bila značilna razprava v treh smereh: o vsebini samih kongresnih dokumentov, o dosedanjih rezultatih politike zveze komunistov na področju kulture in bodočih nalogah. O poročilu ter o resoluciji so si bila mnenja razpravljalec precej enotni, češ da se znova ponovno preveč ohlajne in posplošne ocene in analize ter da bi morali dokumente akcijsko in programsko bolj zaostri. Ena izmed pripomb je tudi bila, da se v dokumentih o kulturi premalo govori o tistih nalogah, ki zadevajo le komuniste; dosedanja oblika dokumentov je napisana v taki obliki, da velja domala za vse občane in delegate, medtem ko je v njih premalo govora denimo o akcijski enotnosti komunistov in njihovih obvezah. Nadaljnja pripomba na dokumente je bila, da se njihova vsebina preveč navezuje na Ljubljano kot republiško središče, premalo pa na vso Slovenijo.

V kritičnih besedah o delu komunistov na področju kulture (glasbe) v zadnjih letih je bil največ pripomb na prejšnje uveljavljanje svobodne menjava dela, preslabotno uveljavljanje programskih svetov, podvajanje dejavnosti, neusklajeno delo, pomanjkljivo kulturno vzgojo, precej samovoljno vlogo televizije, na vplive stabilizacije na umetniško raven kulturnih prireditelj, nemarjanje idejno-umetniške vzgoje, klavornost ter pomanjkanje kadrov.

V delu razprave, ki je kritično polemiziral z resolucijskim delom kongresnih dokumentov, so komunisti opozorili na področje glasbene dejavnosti, ki v dokumentu sploh niso zajete. To je t. i. estradna kultura, ki ima sorazmerno velik vpliv na mlade, a nad njo ni pravega družbenega »nadzora«, oziroma vlada na tem področju še prevelika anarhičnost. O delu dokumentov, ki govorijo o vlogi sredstev javnega obveščanja v kulturi, je bilo največ pripomb na prejšnjo vlogo programskih svetov.

MARIJAN ZLOBEC

Jesenkova priznanja

France Adamič, Tončka Berlič, Majda Ramovš, Milan Kuder, Bogdan Ditrch, Zoran Železnik in Zvone Zakotnik dobili priznanje biotehniške fakultete

LJUBLJANA, 15. marca – Biotehniška fakulteta v Ljubljani je danes slovesno podelila svoja letošnja Jesenкова priznanja sedmim najugnejšim za delo v visokem in srednjem šolstvu, v raziskovalnih institutih in gospodarskih delovnih organizacijah. Dobili so jih: France Adamič, Tončka Berlič, Majda Ramovš, Milan Kuder, Bogdan Ditrch, Zoran Železnik in Zvone Zakotnik.

Na slovesnosti v zborniški dvorani univerze, kjer so bili tudi Tone Bole, Janez Milčinski, Pavle Žaucer in dosedanj dobitniki Jesenkovih priznanj, je ob desetih podelitvah priznanj govoril dekan fakultete Srdjan Bavdek. Orisal je pomembne rezultate v izobraževanju, raziskovanju in proizvodnem delu na področju biotehniških strokov in dejal, da bo treba še povečati sodelovanje znotraj fakultete in z drugimi delovnimi organizacijami. Jesenkov priznanja za leto 1982 so dobili:

France Adamič, za dosežke na področju pomolških raziskav slovenskega ozemlja in mineralne prehrane sadnega drevoja ter na področju tehnologije pridelave sadja; za vzgojno izobraževalno delo, za organiziranje kmetijskega, kmetijskega tiska in kmetijskega šolstva; za prispevek na področju agrarne zgodovine, biografike kmetijskih strokovnjakov in kmetijske terminologije; ter za prispevek k razvoju Biotehniške fakultete.

Tončka Berlič za strokovno delo pri organizaciji in utrjevanju kmetijske pospeševalne službe v Sloveniji; za delo pri selekciji krompirja in za prispevek pri uvažanju živinorejskih skupnosti na Tolminskem.

Majda Ramovš za pedagoško in izobraževalno delo med srednješolsko mladino, za prispevek k oblikovanju učnih načrtov in dodatne biologije, za metodološko in didaktično usposabljanje kandidatur za pedagoško poklice in izpopolnjevanje učiteljev biologije v slovenskem prostoru;

Milan Kuder za prispevek k oblikovanju sodobnih konceptov pri gospodarjenju z gozdovi v Sloveniji, za povečanje in uveljavitev slovenskega gozdarstva v

po tej primerjavi elektroindustrija izdelala v 11 odstotkov več, izdelava kovin za 3,9 odstotka manj, pohištvena za 3,5 manj, predelava kemičnih izdelkov za 7,2 manj, strojna industrija za 5,5 več, izdelava končnih tekstilnih izdelkov za 1,2 več, izdelava vozil za 7,8 manj, elektrogospodarstvo za 32,8 več, predelilne in tkalnice za 1,7 manj, živilski izdelki za 6,4 več, papirna za 7,1 več, žage za 14,3 več, črna metalurgija za 3,6 več, gradbeni material za 2,8 manj, obutvena za 0,6 več, predelava nekovinskih rudnin za 10,7 manj, premovalništvo za 3,6 več, tiskarne za 4,1 več, bazična kemija za 8,7 več, izdelava plijaz za 6 več, gumarska industrija za 9 odstotkov manj itd.

ILJA POPIT

MEDNARODNI STIKLSERI

Pogovori Djuranovića in Kolaka z L. Perkovičem

BEograd, 15. marca (Tanjug) – Predsednik zveznega sveta Veselin Djuranović se je sestel danes s predsednikom poljskega doma Republike Peru Luisom Perkovičem Rosom. Med daljšim prisrčnim pogovorom sta poudarila, da se tako prijateljski odnosi kot sodelovanje med nevršničnimi državama v celoti razvijajo ugodno, in to na dvostranskem kakor tudi na mednarodnem področju. Gosta iz Peruja je sprejel tudi podpredsednik skupščine SFRJ Rudi Kolak.

Podpora kandidatom

V Makedoniji, na Kosovu in v BiH so podprli predlagane možne kandidate za pomembne funkcije v republiki in pokrajini

SARAJEVO, PRISTINA, SKOPJE, 15. marca (Tanjug) – Delegati republiške konference SZDL BiH, koordinacijski odbor za kadrovske politiko pri pokrajinski konferenci SZDL Kosova in predstojatelji republiške konference SZDL Makedonije so podprli predlog evidentiranih možnih kandidatov za nekatere pomembne funkcije v republiki in pokrajini.

Delegati republiške konference SZDL Bosne in Hercegovine so na današnji seji podprli predlog predsedstva RK SZDL BiH, naj Branko Mikulić, član predsedstva CK ZKI, kandidira za predsednika predsedstva SR BiH, za člana predsedstva pa Savo Čobur, Nijaz Dizdarević, Petar Čobur, Hajra Marjanović, Munir Meshović, Milan Renović in Mirko Vranić.

Republiška konferenca je podprla predlog, da bi za predsednika skupščine SR BiH kandidiral Vaso Galić, član CK ZKI in član predsedstva SR BiH. Nadalje je konferenca podprla predlog republiškega predsedstva, da bi za predsednika izvršnega sveta skupščine SR BiH kandidiral Seid Maglajlija, član predsedstva CK ZKI BiH in predsedstva RK SZDL BiH. Na današnji seji so podprli tudi predlog predsedstva RK SZDL BiH, naj bi za predsednika RK SZDL BiH kandidiral Milan Uzelac, sekretar predsedstva RK SZDL BiH.

Koordinacijski odbor za kadrovske politiko pri pokrajinski konferenci SZDL Kosova je danes podprl predlog, po katerem naj bi bili sedanji predstojatelji zvezne konference SZDLJ Kol Shiroka kandidat za predsednika predsedstva SAP Kosova. Odbor je podprl tudi predloge, naj bi bili sedanji predstojatelji skupščine RK SZDL BiH, naj bi za predsednika RK SZDL BiH kandidiral Vaso Galić, član CK ZKI in član predsedstva SR BiH. Nadalje je konferenca podprla predlog republiškega predsedstva, da bi za predsednika izvršnega sveta skupščine SR BiH kandidiral Seid Maglajlija, član predsedstva CK ZKI BiH in predsedstva RK SZDL BiH. Na današnji seji so podprli tudi predlog predsedstva RK SZDL BiH, naj bi za predsednika RK SZDL BiH kandidiral Milan Uzelac, sekretar predsedstva RK SZDL BiH.

Teodora Konrad je v uvodni besedi izhajala iz splošnih stališč do položaja mladinskega tiska, ki ne more biti drugačen od položaja drugih delov sredstev javnega obveščanja, in pristavila, da eksperimentalni pristavi javnih občil ne morejo biti podloga za izrekanje splošnih opeh o tem delu tiska, kot o tistem, ki negativistično gleda na naš sistem. Nato je na kratko nakazala nekatere od problemov, s katerimi se ubada tako imenovani mladinski tisk: slaba kadrovska sestava, neugodni materialni položaji, premajhna povezanost uredništva z ustanoviteljem in bralci.

Ko se je pomudila pri pisanju drugih javnih občil o tako imenovanih mladinskih temah, je navedla podobne ocene in menila, da se o mladini, čeprav bi težko ločevali, kaj je mladinska in kaj obče družbena tema, piše večinoma zgolj v zvezi z »ekscenzi ali priložnostnimi datumi, premalo pa kontinuirano in analitično. Zal obsežna razprava ni prišla v globlje tehtanje razmer pri pisanju mladinskega tiska ali drugih delov tiska o mladini. Na današnjem sestanku so se večinoma zadovoljili s splošnimi ocenami o premajhnem vplivu družbe na delo mladinskih časopisov, kar je še posebej občutljivo glede na nedvoumen pomen tega, kdo in na kakšen način vpliva na to mladino.

Usklajevanje dogovora o energetiki

RADOVLJICA, 15. marca – Na današnjem razširjenem sestanku delovne skupine za pripravo družbenega dogovora o samoupravnih organiziranosti energetske gospodarstva Slovenije so govorili o predlogih iz dosedanjih razgovorov ter težah, s katerimi naj bi dopolnili veljavni dogovor in samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in ugotavljanju udeležbe v skupnem prihodu. Udeležili so se ga predstavniki republiškega komiteja za energetiko, RS ZSS, Gospodarske zbornice SR, Sisa za energetiko, CK ZKS in zvezov REK Velenje, REK Edvard Kardelj Trbovlje in Elektrogozdarstva Slovenije. V. F.

ODLIKOVANJE

Za književnika Blažeta Koneskega

SKOPJE, 15. marca (Tanjug) – Predsednik predsedstva SR Makedonije Ljupčo Arsov je danes v Skopju izročil Blažetu Koneskemu visoko odlikovanje, red jugoslovanske zvezde z leno, s katerim ga je predsedstvo SFRJ Jugoavije ob 68. življenjskem jubileju odlikovalo za izredno knjižno in znanstveno dejavnost ter za kulturno in politično aktivnost. Znanstvena in književna dela Koneskega so obogatila makedonsko in jugoslovansko kulturno zakladnico ter znatno prispevala k politiki miru in prijateljskega sodelovanja Socialistične federativne republike Jugoslavije in Socialistične republike Makedonije z drugimi državami.

JANKO SVETINA

Venci na grob M. Pijada

Ob obletnici smrti so se spomnili revolucionarja, politika in novinarja

BEograd, 15. marca (Tanjug) – Ob 25. obletnici smrti Mose Pijada, revolucionarja, dolgoletnega jetnika, predsednika zvezne ljudske skupščine, ustanovitelja Tanjuga ter nosilca številnih nalog in visokih funkcij, so danes točno opoldne na njegov grob položili vence.

V imenu predsedstva CK ZKI sta položila vence član predsedstva Hakija Pozderac in izvršni sekretar predsedstva Nandor Major. V delegaciji skupščine SFRJ so bili podpredsednik skupščine Kiro Hadživasilev, podpredsednik zveznega zbora Mihaljo Javorski in podpredsednik zbora republik in pokrajin Dušan Sekić.

Za SR Srebo so položili vence predsednik predsedstva Dobrovičević, predsednik CK ZK Srbije Tihomir Vlaškić in predsednik skupščine SR Srbije Dušan Kerebić.

Vence so prinesli še predstavniki mesta Beograd in Tanjuga.

SOŽALJE

Kraigherja in Ljubičića ob smrti Josipa Babina

SPILT, 15. marca (Tanjug) – Včeraj je v Splitu v 67. letu starosti umrl generalpodpolkovnik v pokoro Josip Babina-Bepo, prvoborec in eden od organizatorjev, stavec v Kastele. Predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher in zvezni sekretar za ljudsko obrambo Nikola Ljubičić sta poslala ženi pokojnega Babina-Bepa sožalno brzojavko.

REKLI SO

Pospešiti samoupravne vezi in razvoj dohodkovnih odnosov

Intervju izvršnega sekretarja predsedstva CK ZKI Pavla Gažija za Tanjug – Tehnobiokratski odnosi še vedno preveč vplivajo na združevanje ozdov

BEograd, 15. marca (Tanjug) – »V dosedanjih predkongresnih razpravah so ugotovili, da združevanje dela in sredstev ter dohodkovno povezovanje ne smeta ostati samo na sedanjih ravni; takšni, kakršni sta danes, ne zagotavljata prave perspektive za razvoj socialističnega samoupravljanja in materialnega napredka. Namreč, analiza družbene in gospodarske prakse v obdobju med obema kongresoma je pokazala, da je prišlo do resnih zastojev v samoupravnem povezovanju in združevanju. Vendar pa moramo upoštevati, da je združevanje organizacij združenega dela na temeljih zakonov o združenem delu šele na prvi stopnji, pa tudi to, da na te procese še močno vplivajo etatski in tehnobiokratski odnosi v instrumentarju gospodarskega sistema, razmerah za gospodarjenje in gospodarski politiki.« je poudaril izvršni sekretar predsedstva CK ZKI Pavle Gažij v pogovoru s Tanjugovo novinarko Dragico Majstorović.

Posledica takšnega stanja je krepitev tendenc po administrativnem urejanju družbenoekonomskih odnosov in reproduktivskih tokov, kar ovira temeljne organizacije združenega dela pri uresničevanju njihove ustavne vloge. To pa zmanjšuje interes in prostor za združevanje, povezovalne in načrtovalne tozodv na načelih samoupravnega sožitja. Močno se kažejo subjektivizem, voluntarizem in lažna solidarnost ter pomanjkljivo delovanje zakonitosti socialistične blagovne proizvodnje v gospodarstvu.

Iz takšnih odnosov so se razvile tudi močne avtarkične tendence v gospodarstvu in reproduktivskih tokovih, ki niso bistvene za organizacije združenega dela ne za samoupravljanje v celoti. To so tendence po delitvi in zapiranju blagovnih ter denarnih tokov v obšinski, republiške in pokrajinske meje, te pa ne morejo biti lastne enotnemu jugoslovanskemu trgu.

Izhajajoč iz teh ugotovitev, smo v osnutku resolucije za 12. kongres ZKI poudarili, da je treba v prihodnjem obdobju narediti preobrat ter pospešiti samoupravno povezovanje in združevanje ter razvoj dohodkovnih odnosov. To je ključni člen v nadaljnjem razvoju samoupravnih odnosov in uresničevanju stabilizacijske politike. Spremembe v tej smeri ne bodo prišle same po sebi. Močno jih moramo spodbujati z ukrepi in instrumentarjem gospodarskega sistema ter ekonomske politike, ki bodo vplivali na nadaljnjo samoupravno uveljavitev temeljne organizacije združenega dela. V tej smeri smo nakazali naloge, da se morajo proizvajalci surovin, predelovalci in blagovno-prometne organizacije bolj medsebojno povezovati, da je treba zagotoviti večjo dohodkovno in tehnično-tehnološko povezanost med tozdi znotraj gospodarske infrastrukture, onemogočiti tehnokratski koncept odločanja in razvoja itd. Pripravi sem, je poudaril Pavle Gažij, da bo dal dvajseti kongres močno spodbudo za takšno delovanje. Sele traktar bo močno lahko res odgovorili na vprašanje, koliko je jugoslovansko gospodarstvo dejansko združeno.

V nadaljevanju pogovora je poudaril, da so se med 11. in 12. kongresom zaostri problem o funkcioniranju enotnega jugoslovanskega trga. To se je pokazalo predvsem v njegovi neustreznosti samoupravnih in planski organiziranosti, večji stihističnosti, omejevanju in zmanjševanju kroženja blaga, storištev in sredstev zunaj ozkih teritorialnih meja, prekinitvi stikov med številnimi tozdi iz različnih okoliš, v monopolističnem ravnanju nekaterih velikih proizvodnih in blagovno-prometnih organizacij ter ustanavljanju zaprtih, oziroma deviznih trgov itd.

Po mnenju Pavla Gažija je poglavitni vzrok za te pojave preveč poudarjeno odločanje delavnikov zunaj združenega dela o razširjenih reproduktivnih, še zlasti o nalogah. To je otežkočalo, da bi se razvilo delo medsebojno dohodkovno komplementarno povezovalo na celotnem gospodarskem področju v državi in v okviru mednarodne delitve dela. Administrativni regulativni družbenopolitični skupnosti in njihovih organov ne postavljajo razmer za gospodarjenje na ekonomske temelje, trg je občutno devalviran, delovanje ekonomskih zakonitosti pa potisnjeno v ozadje. Številne slabosti (predvsem izkušnje) pri gospodarjenju smo podrobili, ekonomska merila pa zastavljamo. Enotni jugoslovanski trg so ovirale zlasti shikot v funkcionalno etatski in tehnobiokratski nihanju plačilno-bilancnih in devizno-bilancnih pozicij republik in pokrajin. K temu so do neke mere prispevale tudi slabosti v sistemu dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja. Pogosto namreč politizirajo partikularistične interese z namenom dobiti monopol nad pridobivanjem dohodka, vsiliti lastne interese in podobno. K temu je treba dodati tudi ne dovolj uspešno koordinacijo ekonomske politike republik in pokrajin v okviru skupne jugoslovanske politike gospodarskega razvoja, zaprtost našega gospodarstva pred ekonomskimi gibanji v svetu, še zlasti pa vpliv svetovne delovne zastojnosti (zgube) pri gospodarjenju med podružbami, ekonomska merila pa zastavljamo. Enotni jugoslovanski trg so ovirale zlasti shikot v funkcionalno etatski in tehnobiokratski nihanju plačilno-bilancnih in devizno-bilancnih pozicij republik in pokrajin. K temu so do neke mere prispevale tudi slabosti v sistemu dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja. Pogosto namreč politizirajo partikularistične interese z namenom dobiti monopol nad pridobivanjem dohodka, vsiliti lastne interese in podobno. K temu je treba dodati tudi ne dovolj uspešno koordinacijo ekonomske politike republik in pokrajin v okviru skupne jugoslovanske politike gospodarskega razvoja, zaprtost našega gospodarstva pred ekonomskimi gibanji v svetu, še zlasti pa vpliv svetovne delovne zastojnosti (zgube) pri gospodarjenju med podružbami, ekonomska merila pa zastavljamo. Enotni jugoslovanski trg so ovirale zlasti shikot v funkcionalno etatski in tehnobiokratski nihanju plačilno-bilancnih in devizno-bilancnih pozicij republik in pokrajin. K temu so do neke mere prispevale tudi slabosti v sistemu dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja. Pogosto namreč politizirajo partikularistične interese z namenom dobiti monopol nad pridobivanjem dohodka, vsiliti lastne interese in podobno. K temu je treba dodati tudi ne dovolj uspešno koordinacijo ekonomske politike republik in pokrajin v okviru skupne jugoslovanske politike gospodarskega razvoja, zaprtost našega gospodarstva pred ekonomskimi gibanji v svetu, še zlasti pa vpliv svetovne delovne zastojnosti (zgube) pri gospodarjenju med podružbami, ekonomska merila pa zastavljamo. Enotni jugoslovanski trg so ovirale zlasti shikot v funkcionalno etatski in tehnobi

Sodelovanje med SFRJ in DLR Korejo se krepi

Zvezni sekretar za zunanje Josip Vrhovec in podpredsednik administrativnega sveta in zunanji minister Ho Dam izmenjala zdravici

BEograd, 15. marca (Tanjug) – Zvezni sekretar za zunanje Josip Vrhovec je danes v palači federacije v Novem Beogradu priredil svečano kosilo v čast podpredsednika administrativnega sveta in zunanjega ministra DLR Koreje Ho Dama. Josip Vrhovec in Ho Dam sta v prisrčnem in prijateljskem ozračju izmenjala zdravici.

Josip Vrhovec: Obisk je potrdilo visoke ravni prijateljskih odnosov

Zvezni sekretar za zunanje Josip Vrhovec je v svoji zdravici izrazil prepričanje, da je obisk zunanjega ministra in podpredsednika administrativnega sveta DLR Koreje Ho Dama pri nas potrdilo visoke ravni prijateljskih odnosov. Poudaril je, da bo obisk pripomogel k nadaljnjemu poglobljanju vestranskega sodelovanja med obema socialističnima in nevrščnima državama.

»Rad bi tudi ob tej priložnosti poudaril, da narode DLR Koreje in SFRJ veže enak občutek ponosa, da žive v svobodi, ki se jo je s veliki žrtvami sami izbojevali, vse to pa se je okrepilo ob skupni opredeljeni za neodvisnost in politiko nevtrnosti. Temelje našega prijateljstva, spoštovanja in sodelovanja sta postavila predsednika Tito in Kim Il Sung. Naši narodi sledi njuni politiki in vlagajo veliko naporov, da bi zgradili boljši, pravičnejši svet in zagotovili napredek v miru in svobodi vsem narodom. Zlasti smo veseli, da se je naše sodelovanje pri vsem tem še posebej potrdilo.

Vaš obisk je priložnost, da se pogovorimo tudi o vseh naših dvostranskih odnosih. Pogovori, ki ste jih imeli s tovarišem Iljievicem, so potrdili, da so nove možnosti za razvoj gospodarskih odnosov, znanstveno-tehniškega sodelovanja in za nadaljevanje širjenja kulturnih stikov. Vse to prinaša obojestranski interes, da se naši odnosi in prijateljstvo nadalje uspešno razvijajo in da postanejo zgled sodelovanja med neodvisnima socialističnima in nevrščnima državama.

Jugoslavija visoko ceni neodvisno in nevrščeno politiko DLR Koreje, pa tudi vaše velike napore, ki jih vlagate v socialistično graditve države. O tem sem se lahko prepričal lani, med svojim kratkim, a zelo prijetnim bivanjem v vaši državi. Posebej pozdravljam vaše napore in pobude za miroljubno združitve Koreje. Prepričan sem, da so izraz upravičene težnje vsega korejskega ljudstva in da je njihova uresničitev v prid miru in stabilnosti na tem koncu sveta.

Naše srečanje, spoštovani tovariši Ho Dam, sodi v čas zelo zaostrenih mednarodnih odnosov. Obstoj blokov in njim pripadajočih vojaških-političnih zvez, vse pogostejše poseganje po sili in vmešavanje v notranje zadeve suverennih držav – vse to ogroža splošno varnost in svetovni mir. V takšnih mednarodnih odnosih se zaostrojuje splošna kriza in nastaja vedno več novih kriznih žarišč.

Primeri hudih kriz, kot na primer na Bliznjem in Srednjem vzhodu in jugovzhodni Aziji, v osrednji Ameriki, na jugu Afrike, v Evropi in drugod, to nedvoumno potrjujejo. Priče smo, da so neposredne in prve trzave takšnih pritiskov, intervencij in vmešavanja neodvisne in nevrščene države, katerim poskušajo vsiliti razne oblike tuje nadvlade.

Hkrati pa paradoksalno in vse dražja tekma v oboroževanju ne pojenja pod izgovorom vzdrževanja ravnoteže destruktivne moči. Nadaljevanje te tekme ne le ogroža svetovni mir, temveč tudi otežuje, da bi se svet izkopal iz politične in gospodarske krize. Nevrščnost in vse svojih temeljnih načel in opredeljenih političnih sveto uveljaviti nove in pravičnejše mednarodne ureditve, temelječe na splošnem miru, kolektivni varnosti, razvoju in blaginji, ki bi bili dostopni vsem. To predvsem terja spoštovanje neokrnjenih pravic vseh narodov do suverenosti in neodvisnosti ter pravice, da sami odločajo o sebi in svoji usodi.

Pospešeno in hudo zaostrovanje odnosov v svetu in vse večje blokovsko rivalstvo, kar se v vedno večji meri širi na dele nevtrščenege sveta, v vedno večji meri terja, da se zbero nevtrščene države, na največji ravni. Velik pomen pripisujemo prihodnjemu vrhu, ki naj bi bil jeseni v Bagdadu, in si želimo, da bi uspel, kar naj bi močno podprlo solidarnost in enotnost gibanja.

To nas še bolj prepričuje o tem, da se mora čimprej končati iraško-iranska vojna, da bi obe državi ob popolni in aktivni podpori gibanja nevrščennih držav ustvarili možnosti za dobre sosedske odnose. Rad bi tudi ob tej priložnosti poudaril, da v poglabljanju prijateljstva in sodelovanja med DLR Korejo in SFRJ Jugoslavijo vidimo tudi porostvo za krepitev enotnosti politike nevrščennih držav in za pomemben delež k nadaljnjemu uveljavljanju politike nevtrščanja.

IZ JUGOSLOVANSKEGA ČASOPISJA

Puhličarstvo – beg pred odgovornostjo

So lahko sklepi sestankov zveze komunistov bolj stvarni, jasnejši in spodbudnejši za delovanje? Imamo dovolj moči in volje, da se znečimo bolezni današnjega časa fraziranja in ponavljanja vsem dobro znanih splošnih resnic?

Tako se v Vjesniku sprašuje Branko Vlahović, ki je prebral več sto zapisnikov s sestankov osnovnih organizacij ŽK na območju zagrebske občine Trnje. Ugotovil je, da se je velika večina sestankov končala brez dejanskih sklepov in nalog. Opazil je še, da so v mnogih osnovnih organizacijah sestanki gola formalnost in da na njih prebira le gradivo, ki ga pošiljajo višja vodstva.

Branko Vlahović postrže z nekaterimi značilnimi »sklepi« v slogu »vsak član ŽK se mora v nadaljnjem obdobju bolj zavzemati za reševanje vseh tekočih problemov, ki stojijo pred nami«, nato pa ugotavlja, da na nobenem sestanku niso sprejeli sklepov, ki bi bili v skladu s statutom ŽKJ, v katerem je tudi rečeno, da morajo organizacije in organi ŽK zaključevati svoje sestanke s sklepi, ki vsebujejo jasna stališča, naloge in način njihovega uresničevanja. Značilna je izjava mladega komuniste, ki je novinarju Vjesnika po nekem puhičarskem sestanku dejal:

»Kako naj vem, kaj naj delam? Naloge, ki smo jih sprejeli, so za stotletja, ne pa za sedanjost akcijo!«

Splošni in načelni sklepi so tudi eden glavnih vzrokov za nedejavnost precejšnjega dela članstva zveze komunistov, pravi Branko Vlahović in zaključuje svoje razmišljanje z navedkom profesorja dr. Jova Mirića: »Fakultete za politične vede v Zagrebu: »Faza nam je pri srcu zato, ker bi smiselno in vsebinsko sporočilo terjalo od nas jasno opredelitev, angažiranost in odgovornost.«

Kdo so tatovi elektrike?

»Elektrodistribucija Tuzla«, tož Zvrtnik, vsako leto načrtuje tudi izgubo električne energije. Te izgube niso majni kašelj, saj znašajo na leto blizu 59 milijonov dinarjev. Električari zagotavljajo, da so za izgube krivi tatovi elektrike.

Kdo so ti tatovi? se vprašujejo sarajevsko Oslobojdenje. Predvsem je treba iskati krivca v zelo slabem nizkonapetostnem omrežju, šele potem pa okriviti posameznike, ki se brez števca priključijo k omrežju in dobesedno kradajo elektriko. V zvrtniki občini so zlasti na območju vseh krajevskih skupnosti večinoma postavili omrežje s prostovoljnimi delom, včasih tudi brez strokovnega vodstva. Ker se iz leta v leto povečuje število električnih naprav v gospodinjstvih, nizkonapetostno omrežje ni več kos povečani obremenitvi in se tudi tako izgublja moč elektrike.

Maršal Ustinov v Indiji

Opazovalci ugibajo o ciljih obiska sovjetskega obrambnega ministra

NEW DELHI, 15. marca (Tanjug) – Sovjetski obrambni minister maršal Dmitrij Ustinov je danes pripotoval na šestdnevni obisk v Indijo. Ker je hkrati tudi član politbiroja CK sovjetske KP, napovedujejo, da se bo z gostitelji pogovarjal ne le o vojaških, temveč tudi političnih problemih. Zelo številno sovjetsko delegacijo – v njej je veliko pomembnih osebnosti, denimo poveljnika vojnega letalstva maršal Pavel Kutakov ter vojne mornarice admiral Sergej Gorškov – so na letališču pozdravili indijski obrambni minister Venkateraman ter druge vidne vojaške osebnosti. Opazovalci ugibajo o ciljih obiska: nekateri menijo, da bi utegnula Sovjetska zveza poslati Indiji svoj nujodoben orožje. Kot piše list National Herald, ki je blizu vladi, bi »po mnenju obveščenih krogov utegnili preučiti možnost, da bi Indija začela proizvajati sovjetska letala «MIG-27 M».

Razlike med zaščitnimi normami so še velike

Študijsko srečanje pod pokroviteljstvom goriške pokrajinske uprave – V razpravi nobenega predstavnika manjšine

OD NAŠEGA DOPISNIKA

GORICA, 15. marca – Razdalje med zaščitnimi normami, ki jih je demokratična Italija pripravljena priznati Slovincem in med zahtevami Slovencev so – če sodimo po včerajšnjih izjavah in študijskem srečanju o problemih v zvezi z zaščito manjšine po koncu dela Casandrove komisije – še velike. Z brvijo, ki jo je ponujal na srečanju državni sekretar kršćanske demokracije Paolo Brada, bi jih bilo zelo težko povezati.

Študijsko srečanje je organiziral pod pokroviteljstvom goriške pokrajinske uprave deželni zavod za pravne vede. Na njem so z uvodnimi razmišljanji nastopili trije univerzitetni profesorji. Sergio Bartole in Leonardo Triscuzzi iz Trsta, ki sta govorila o zaščitnih normah v zvezi z nedavno razsodbo ustavnega sodišča o javni rabi slovenske in o manjšinskem slovenscu, Gianfranco Mor iz Pavije, ki se je zadrževal prav tako pri uporabi jezika manjšine v stikih z oblastmi. V razpravi pa je sodelovala vrsta predstavnikov manjšinskih organizacij iz Trsta, Gorice in Beneske Slovenije.

Takoj je treba povedati, da je bilo na srečanju več slovenskih udeležencev zmedenih, da ni organizator poskrbel niti za eno predavanje iz vrst predstavnikov manjšine. Celo sam profesor Samo Pahor, na katerega se je nanašala razsodba ustavnega sodišča, ni mogel nastopiti niti v razpravi, ker je zmanjkalo časa. Nasproh pa so poročevalci zapisovali med predstavniki manjšine grenak občutek. Sergio Bartole je, denimo, dokaj restriktivno tolmāčil razsodbo ustavnega sodišča in v bistvu podprl zakonski onusitek kršćanske demokracije. Ki ločuje Slovence glede na teritorij, kjer živijo. Z njim pa se ni strinjal Gianfranco Mor, ki je predavanje tudi navezal na razsodbo sodišča in dodatno opozoril na tisti del sodbe, ki graja vladu, da se ni uresničila določil osinskega sporazuma, ki se nanašajo na zaščito Slovencev. Tretji predavatelj pa je v bistvu poudaril nujnost, da manjšina sprejema kulturo večine.

Udeležba slovenskih predstavnikov v razpravi je bila v bistvu pričevanje o avtonomnosti slovenskega življa v vseh treh obmejnih pokrajinah. Več jih je ugotavljal, da so jim bile priznane narodnostne pravice že pred več kot stotimi leti in da je sedaj država dolžna vrniti tisto, kar ji je odvzel fašizem. Ko pa je Boris Raca ocenjeval zakonski onusitek kršćanske demokracije, je dejal, da je stranka v bistvu podlegla nacionalističnim silam, ki ne le sovražijo Slovence, marveč hočejo tudi njihovo asimilacijo. Zlasti pa ga je motilo, da se zakonski onusitek ob delitvi Slovencev v več kategorij niti z besedo ne

Schmidt in Honecker se bosta spet sestala

Ob otvoritvi leipziškega velesejma je predsednik državnega sveta NDR Erich Honecker potrdil svojo pripravljenost, da še letos obišče ZR Nemčijo

OD NAŠE DOPISNICE

BONN, 15. marca – Leipziški pomladanski sejem velja dolga leta za nekakšno gosposko in politično kristalizacijsko točko v odnosih med obema nemškima državama. Celo v obdobju upadajoče trgovske menjave med Zahodom in Vzhodom in brez novih perspektiv v gospodarski menjavi med Zvezno republiko Nemčijo in Nemško demokratično republiko je sejem ostal barometer celotnega ozračja. Formula, ki so jo opazovalci večkrat uporabili, ko se končevali otvoritve sejma in nastop predsednika državnega sveta Nemške demokracije republike Ericha Honeckerja, je stnila politiko obeh strani v (ne)sviljivo omenjanje pomena srečanja ob Werbellinskem jezeru (tu sta se ravno na dan razglasile vojnega stanja na Poljskem decembra lani sestala na mnogo obetajočem sestanku voditelja dveh nemških držav Honecker in Schmidt).

Dogajanje na Poljskem in celotno poslabšanje odnosov med taboroma, ki jima nemški državni politično in vojaško bregopno pripadajo, je vrsto impulzov z decembrskega sestanka zadušilo, ali vsaj odložilo na poznejši čas. Med takimi impulzi je bilo pogostejše sestajanje in izmenjava mnenj o varnostnih vidikih, toda tudi povsem konkretni gospodar-

ski načrti z velikim političnim pomembom (na primer načrt elektrifikacije železniške proge Zahodnega Berlina na ozemlje Zvezne republike Nemčije, kakor tudi povezava Zahodnega Berlina z načrtovanim plinovodom iz Sibiri v Zahodno Evropo). Najpomembnejše sporočilo z werbellinskega sestanka pa je bilo posebno v luči zaostrovanja družbene krize na Poljskem v tem, da sta oba državnika govorila o nujnosti utrjevanja odnosov med nemškima državama prav posebej v »slabih časih« in sta med nemškimi dialog stela za najbolj trden del mednarodnega popuščanja napetosti.

Verjetno je tudi pod visom možnosti o razvoju političnih in gospodarskih odnosov z Nemško demokratično republiko zahodnonemški kancler Schmidt ubral kurz previdega opazovanja dogajanja na Poljskem, ki ga je videl v neposredni zvezi z odnosi med Vzhodom in Zahodom, vključno z razmerjem med nemškima državama. Postopek discipliniranja bomske vlade, ki je nato sledil znotraj zahodne skupnosti, je sicer spremenil nekaj začetnih ocen in premaknil poudarke, toda na drugi strani je obdobje prijateljskega pričevanja v celoti obrnilo razpored moči. Francoski predsednik se je v bistvu zadeve približal bonski usmeritvi nadaljevanja dialoga z Vzhodom, obe državi bosta očitno vzdržali ameriški pritisk na posel s sovjetskimi zemeljskim plinom in tako so se nekoliko obrnile na boljše mednarodne razmere, ki so za nekaj mesecev postavile na leđ načrtovano novo obdobje normalizacije med nemškima državama.

Stalni predstavnik bomske vlade v Nemški demokratični republiki Klaus Bölling je med pogovorom z Erichom Honeckerjem na stojnici ene izmed zahodno-

nemških firm na leipziškem sejmju očrtal vzajemni interes za hitrejši razvijanje »razumnih odnosov med nemškima državama« in dodal, da ne bi smeli razočarati vseh, ki so upali na izboljšanje na koncu sestanka Honecker-Schmidt ob Werbellinskem jezeru. Voditelj Nemške demokracije republike je parafraziral politično sporočilo omejenega sestanka s pripodobno, da se obe nemški državi »ne bi smeli prepustiti splošnemu slabemu vremenu in si zato pravočasno pšeskrbeti dežnik«. Iz vprašanj, ki so se pojavila na improvizirani tiskovni konferenci je bilo nato mogoče razbrati, da zamisel o Honeckerjevem obisku v Zvezni republiki Nemčiji še v tem letu nikakor ni iluzorna in da sam Honecker domneva, da bi bilo obisk mogoče izvesti (morda pozno poletje). V zvezi s tem obiskom, ki bi simbolično objavil nov začetek kljub poslabšanju odnosov med Vzhodom in Zahodom, ali prav zaradi tega, pa sta še dve vprašanji, ki ju obe strani štejeta za preskus dobre volje. Bomska vlada zahteva od Nemške demokracije republike znižanje vsote, ki jo morajo državljani ZR Nemčije obvezno mejnati, če potujejo na obisk v drugo nemško državo.

Na drugi strani šteje Nemška demokratična republika za znamenje dobre volje podaljšanje kreditnega sporazuma, ki v trgovski menjavi do določene vsote v vsakem letu omogoča kreditiranje nakupov blaga pod posebno ugodnimi pogoji. Iz bonskih virov je bilo slišati, da bi bilo mogoče kreditni sporazum, ki se izteče s koncem letošnjega junija, brez težav podaljšati, če bi v tem času storila določen korak tudi Nemška demokratična republika in zmanjšala obvezno vsoto menjave na leto.

Včeraj Erich Honecker na direktno vprašanje ni odgovoril, kdaj in za koliko bi utegnili zmanjšati predpis o obvezni menjavi, toda tudi ni rekel, da tega ne nameravajo storiti. Obe strani si očitno obetata nekaj tudi od sestanka, ki ga bosta imela v sredo najbolj pristojna gospodarska strokovnjaka obeh držav, bonski minister Lambsdorff in poverjenik za gospodarstvo znotraj partijskega vodstva Nemške demokracije republike Guenter Mittag.

MOJCA DRČAR-MURKO

Informacije so drage

Petintrideset slovenskih organizacij sodeluje s 24 specializiranimi agencijami Združenih narodov – Še premalo vključeni v dejavnost agencij OZN

LJUBLJANA, 15. marca – Petintrideset slovenskih organizacij združenih del, visokih sol in republikih organov sodeluje s 24 specializiranimi agencijami Združenih narodov. Od tega je 28 odstopkov proizvodnih organizacij, 22 odstopkov visokošolskih, 30 odstopkov znanstveno-tehniških in 19 odstopkov republikih organov. Od leta 1975 je 25 slovenskih organizacij sodelovalo pri izvajanju 52 projektov specializiranih agencij pri nas in v tujini. V tem času je bilo na izpolnjevanju v okviru specializiranih agencij 70 tujih strokovnjakov...

Te podatke je posredoval novinarjem direktor zavoda SRS SR Slovenije za mednarodno znanstveno, tehnično, prosvetno in kulturno sodelovanje Ivan Seničar. Tiskovna konferenca je bila posvečena sodelovanju Slovencev s specializiranimi agencijami OZN in je bila sklicana ob nedavnem sklepu izvršnega sveta skupščine SR Slovenije o ustanovitvi komisij za sodelovanje s petintri agencijami svetovne organizacije: UNESCO, mednarodno organizacijo dela (ILO), mednarodno zdravstveno organizacijo (WHO), UNICEF in FAO – organizacijo za prehrano in kmetijstvo.

O pomenu tega sklepa sta na tiskovni konferenci govorila tudi namestnik predsednice republike dr. Zvezna komisija za sodelovanje s širšim svetom.

dnarodne odnose Marjan Osolin in namestnik predsednika republike komisija za mednarodno sodelovanje Drago Mirošič. V zadnjem času je bilo na zvezni in republiki ravni dosti razprav o podružljanih naših zunanjih politikah in uveljavljanju naših stališč in uveljavljanju naših stališč in nevrščene politike zlasti z izboljšanjem sodelovanja s specializiranimi agencijami OZN. Sklep slovenskega izvršnega sveta sodi med ukrepe, ki naj bi to sodelovanje poglobili in zlasti omogočili neposredni porabi informacij in mednarodnih projektov, da si s takim sodelovanjem pospešujejo lastni gospodarski, znanstveni, tehnični in kulturni razvoj.

BOŽIDAR PAHOR

Protestni pohod 500.000 Kataloncev

V Barceloni protestirali proti vladni politiki avtonomij – Sežgali špansko zastavo

MADRID, 15. marca (Tanjug) – Okoli 500.000 Kataloncev je na barcelonskih ulicah protestiralo proti vladni »politiki avtonomij« in vzklizalo: »Smo narode. Na koncu protestnega pohoda, ki ga je organizirala vladajoča katalonska stranka demokratskega sožitja, so sežgali špansko zastavo.

Povod za protestni pohod v Barceloni so prizadevanja španske vlade, da bi parlament sprejel zakon o avtonomiji, ki ga v Kataloniji in Baskiji ocenjujejo kot »nazadovanje« demokratičnega procesa, katerega cilj je, da bi Španija v resnici postala »država avtonomij«.

To je prav gotovo ključno vprašanje krepitve demokratičnega sistema v Španiji, kajti ostanki frankizma je mogoče uspešno odpraviti, tako da bi odpravili koncentracijo oblasti v Madridu, kar je dosegel Franco, ko je razveljavil vse avtonomne pravice španskih narodov in pokrajin.

Vladni predlog zakona o avtonomijah je že v parlamentu in podpira ga vodilna opozicijska socialistična stranka, srdito pa mu nasprotujejo komunisti in vse

»manjšinske« stranke v španskih pokrajinah. Zato so se včerajšnjega protestnega pohoda v Barceloni udeležili tudi komunisti.

Organizatorji pohoda terjajo popolno avtonomijo, in ne odpetev Katalonije od Španije.

AIR YUGOSLAVIA
VOZNI RED
ZIMA '81/'82
TORONTO
Vsako sredo in soboto
Ugodne čarterske tarife!
Prijava: vaša potovalna agencija, poslovalnica
JAT ali »AIR YUGOSLAVIA«
Bulevar revolucije
17, telefon 343-925
Z JATOVIMI LETALI

S TELEPRINTERJA

Makedonska delegacija končala obisk v Kanadi

NEW YORK, 15. marca (Tanjug) – Delegacija izvršnega sveta SR Makedonije, ki jo je vodil Blagoe Popov, je zaključila petdnevni obisk v kanadski provinci Ontario. Z gostitelji so se pogovarjali predvsem o dobavi kanadske tehnologije in opreme za proizvodnjo fine pločevine skopski železarni ter opreme za proizvodnjo kristalnih stekla, ki bi ga nato izvažali v Kanado, in za tovarno papirja v Kocanih. Beseda je tekla tudi o dobavi kanadskih poljedelkov skopski železarni. Dokončane proizvode bi nato skupaj prodajali na tretjem trgu. Pogovarjali so se o sodelovanju pri racionalnejšem izkoriščanju zmogljivosti »Feroniklas« v Kavadarcih in izmenjali mnenja o sodelovanju med skopsko univerzo in univerzo v Torontu. Člani makedonske delegacije so se v Windsoru in Torontu, kjer živi več kot 80 tisoč makedonskih izseljencev, sestali s kanadskimi državljani makedonskega rodu.

Uspeh avstralskih laboristov

SYDNEY, 15. marca (Tanjug) – Avstralski laboristi so si v boju z vladajočo liberalno-nacionalno koalicijo pridobili zelo pomembno točko. Na volitvah za mesto v zveznem parlamentu v sydneyskem volilnem okrožju Lowe je bil laboristični kandidat ob koncu tedna deležen popolnega zaupanja volilcev. Michael Maher je namreč dobil 53,8, njegov liberalni tekmelec Philip Taylor pa 38,4 odstotka glasov; ostalih osem odstotkov so si razdelili kandidati nekaterih manjših avstralskih strank. Laboristovo zmago so tu sprejeli kot senzacijo, saj je razlika v glasovih neprimerno večja, kot je kdorkoli pričakoval. Opozicijski politiki so uspeh laborističnega kandidata takoj ocenili kot začetek konca vladavine liberalcev v zveznem parlamentu. Čeprav je do rednih volitev še več kot poludrugo leto časa.

Živkov na obisku v Kuvajtu

SOFIJA, 15. marca (Tanjug) – Predsednik državnega sveta Bolgarije Todor Živkov je danes odpotoval na uradni obisk v Kuvajtu, kamor ga je povabil tamkašnji emir Džaber al Sabah. Kuvajtski emir je septembra lani obiskal Bolgarijo.

Zasedanje afganistanske demokratične stranke

KABUL, 15. marca (TASS) – V Kabul poteka nacionalna konferenca afganistanske ljudske demokratične stranke. Sovjetska tiskovna agencija sporoča, da bodo udeleženci proučili akcijski program, v katerem se med drugim predvideva »odpravljanje sedanjih težav«, »utrjevanje revolucionarne oblasti« v državi, pa tudi »razširitev povezav partije in vlade z ljudstvom«.

Konferenca afriških ministrov za informacije

KAIRO, 15. marca (MENA) – V Dakariju se danes začena tridnevna konferenca ministrov za informacije 16 afriških držav. Na sestanku bodo proučili probleme v zvezi z informiranjem na afriški celini in predlog za ustanovitev afriške tiskovne agencije.

Francoski minister na Japonskem

PARIZ, 15. marca (Reuter) – Francoski minister za zunanjo trgovino Michel Jobert začena danes petdnevni obisk v Tokiu, kjer naj bi omilil naraščajoče trgovinske »napetosti« z Japonsko. V pariških uradnih krogih poudarjajo, da bo minister poskušal izboljšati japonsko-francoske gospodarske odnose preden bo predsednik Mitterrand (ta mesec) obiskal Tokio. Francoski trgovinski primanjkljaj v menjavi z Japonsko je lani dosegel 9,3 milijarde frankov, v zadnjih sedmih letih pa se je povečal za štirikrat. Francoska stran meni, da Japonska ni dovolj uprta trga za njene izdelke. Tokio pa po drugi strani obtožuje Pariz, če da uvaja protekcionistične ukrepe, ki ovirajo izvoz japonskega blaga.

Van Agt iz Emirata v Bangkok

ABU DABI, 15. marca – Nizozemski premier Van Agt je izrazil podporo samoodloči palestinskega ljudstva in se zavzel za umik Izraela z arabskih ozemelj, zasedenih leta 1967. Kot poroča agencija Združenih arabskih emiratov WAM, se je Van Agt hkrati zavzel za to, da bi vsem državam na Bliznjem vzhodu priznali pravico do obstoja. Nizozemski premier je po enodnevnem obisku v Združenih arabskih emiratih odpotoval v Bangkok.

Zambija dobila posojila

LUSAKA, 15. marca (KUNA) – Zambija je dobila za več kot sedem milijonov dolarjev tujih posojil, s katerimi bo še letos odprla več kmetijskih posestev. Ministrstvo za nacionalni razvoj in načrtovanje je sporočilo, da je ta država dobila od Iraka več kot tri milijone, od Italije dva in od Saudske Arabije dva milijona dolarjev. Zambija si prizadeva do leta 1990 zagotoviti zadostne količine hrane iz lastnih virov in v tu namen že zdaj ureja 18 državnih kmetijskih posestev.

Francoska pomoč Šri Lanki

COLOMBO, 15. marca (Tanjug) – Tu so uradno sporočili, da je francoska vlada pripravljena sodelovati pri graditvi novega melioracijskega sistema v Šri Lanki. Sredstva v višini 350 milijonov rupij (približno 17,5 milijona dolarjev) – ki bodo, kot tu pričakujejo uvrščena v okvir sklada posebne pomoči Francije Šri Lanki – bodo potrebna za začetna dela pri gradnji melioracijskega sistema Nilvola Ganga. Pri tem gre za največji sistem te vrste v okrožju Matara, na skrajnem jugu države. Ko bodo dela končana, bodo zaščiteni pred poplavi 5000-hektarov plodne zemlje in omogočili dve žetvi na leto.

Novo nahajališče nafte v Boliviji

RIO DE JANEIRO, 15. marca (Tanjug) – Bolivijska družba YPF je med iskanjem zemeljskega plina, ki naj bi ga začela dobavljati Braziliji, odkrila v Santa Rosi, 45 kilometrov daleč od mesta Santa Cruz, novo nahajališče nafte. Po prvih ocenah rezerv, bo novo naftno polje mogoče izkoriščati 17 let. Strokovnjaki bolivijske družbe trdijo, da gre za najpomembnejše tovrstno odkritje v zadnjih 50 letih. Polkovnik Odo Lopez, eden od voditeljev družbe, trdi, da bodo pripravili 15 vrtin, ki bodo dajale 5000 sodov nafte na dan (1 sod 159 litrov).

Redna linija Lizbona – Salisbury

LIZBONA, 15. marca (Tanjug) – Portugalska letalska družba TAP je uvedla redno linijo, ki bo povezovala glavni mesti Portugalske in Zimbabve. Letala tipa boeing 707 bodo razdaljo med Lizbono in Salisburyjem preletela v desetih urah (z vmesnim pristankom v Brazavilu). Tako bo družba TAP razširila svoje omrežje na afriškem kontinentu na osem držav. Kot pričakujejo, bo portugalska letalska družba uvedla tudi deveto linijo v Afriki, tako da se bo omenjeni skupini držav pridružil še Senegal.

NOVI DEVIZNI TEČAJI

Tečajna lista št. 51
z dne 15. marca 1982

država	valuta	tečaj velja za	nakupni za devize	srednji	prodajni	nakup. za čeke inkred. pisma	nakup. za efek. in pošt. nak.
Avstrija	Šiling	100	272,0298	272,4385	272,8471		
Belgija	frank	100	103,5351	103,6906	103,8461		
Danska	krona	100	570,8350	571,6925	572,5500		
Finska	marka	100	996,2338	997,7304	999,2270		
Francija	frank	100	747,7997	748,9231	750,0465		
Nizozemska	gulden	100	1749,1423	1751,7700	1754,3976		
Italija	lira	100	3,5282	3,5335	3,5388		
Norveška	krona	100	754,5955	755,7291	756,8627		
ZR Nemčija	marka	100	1920,6111	1923,4964	1926,3816		
Španija	pezeta	100	43,6945	43,7601	43,8257		
Švicar	frank	100	2414,4677	2418,0949	2421,7220		
Švedska	krona	100	781,2237	782,3973	783,5709		
V. Britanija	funt	1	81,9723	82,0955	82,2186		
Irak	ir. dinar	1	152,5577	152,7869	153,0161		
Japonska	jen	100	18,1913	18,9477	18,9761		
Kuvajt	kv. dinar	1	157,9936	158,2310	158,4683		
Kanada	dolar	1	37,1050	37,1608	37,2165		
ZDA	dolar	1	45,1674	45,2353	45,3031		
Avstralija	a. dolar	1	47,9238	47,9958	48,0678		

MILAN MAVER: Odvečne skrbi

SLAVKO FRAS

Strel iz palače Tedesco

V palači Tedesco, na sedežu konservativne opozicijske ljudske stranke na dunajski Kärntnerstrasse, so večer spregovorili pomenljive besede: socialistični vodja vlade Bruno Kreisky spremenja, so rekli, avstrijsko zunanipolitično usmeritev. To, kar počne, ni več politika nevtralnosti. To je že politika blokavske nevrženosti.

Ni poznavalec avstrijskih notranjepolitičnih razmer, ki ne bi v tem trenutku natančno znan, kakšen mizel veter je planil po alpski republiki. Kar je splošno napovedovalo eksotični spektakel ob spremljavi sevdalnice o prevzoruških naftnih cenah, se je sprevrglo v politično-konceptualni potres razdiralnih stopnje: »bedumski polkovnik Moamer Gadafi je prišel na obisk, da bi kupoval in prodal, odšel pa je z zavestjo, da je sprožil svetovno afero.

Nedvomno so vzvodi nenadnega političnega pritiska na kanclerja v Washingtonu. Tam so spregovorili o »udarcu v obraz«, ko je Gadafi prispel na Dunaj – natančno tisti dan, ko so ZDA ustavile libijsko-ameriško trgovino. V State Departmentu so – kakor kakšnega neugodnega vazala – poklicali avstrijskega veleposlanika in mu izrazili »zaskrbljenost« zaradi glasov, ki jih slišijo z Dunaja. H. Clarcu in Soesslu, najvišjima Haigovima političnima svetovalecema, se je moral večer odpraviti kanclerjev zunanji minister Pahr, da bi jima razložil, kako se motita, če mislita, da je bil libijski obisk izraz avstrijskega antiamerikanizma. V washingtonskih »krogih« so prvi izrekli domnevo, da bi kanclerjevo dvorjenje »marksističnemu muslimanu« utegnilo pomeniti odklon od avstrijske politike nevtralnosti. Kampanja, ki jo uprizarja desničarska opozicija v deželi, je zgolj zvočna povečava tistega, kar so membra ne ideološke solidarnosti utjele z oddajnikov onstran oceana.

Ni dvoma: Gadafijev nastop na dunajskem diplomatskem parketu je zamajal tradicionalne predstave o tem, kakšna naj bo nevtralnost po zahodnem blokavskem vzorcu – namreč takoj, da prepreči vstop v vojaške zveze, sicer pa se v bistvenih elementih orientira po »živiljskih interesih atlantske skupnosti«. Reagiranja najbrž niti ni tako zelo motilo, da ga je Gadafi na dunajskih tleh imenoval terorista in ga je primerjal s Hitlerjem, kar je bil Kreisky »ogorčen« reagiral. Tudi širokopotezni libijski avstrijski gospodarski projekti v milijardnih vrednostih ga niso mogli vznemiriti, saj mu navsezadnje tudi njegovi najzvestejši blokavski zavetniki dan na dan izničujejo anahronistično politiko »embarga«. Zadelo ga je, da se je Gadafi na Dunaju pogajal tudi o nakupu avstrijskih tankov in da Kreisky »nima nič proti«

BORKO DE CORTI

Premalo premišljena ločitev

Kovači in drugi delavci Tovarne kos in srpov v Lovrencu na Pohorju so marsikoga prav gotovo presenetili, ko niso hoteli razpravljati o eni izmed točk dnevnega reda na zadnji seji svojega zbora. Spregovoriti bi namreč morali o ciljih združevanja z delovno organizacijo Gorenje-Muta in njihovem uresničevanju, namesto tega pa so raje sprejeli sklep, da bodo sprožili postopek za izločitev iz delovne organizacije. Ali so izbrali pravo pot?

Nobenega dvoma ni, da je izločitev iz delovne organizacije škrajna pot, ki bi jo morali ubrati šele takrat, ko bi prehodili vse druge poti. Ena od takšnih poti bi najbrž bila prav gotovo temeljita razprava o ciljih, kaj je združitev v dobrem letu dni prinesla, kje so njene slabosti in podobno. Morda so delavci razpravo o tem problemu odklonili, ker so jo pripravili premalo temeljito. Delavci bi morali najbrž na drugih ravneh – v družbenopolitičnih organizacijah in delavskem svetu – temeljito pretrpeti vse prednosti in slabosti združevanja, ki bi jih podkrepili s številkami in ne samo s posplošnimi ugotovitvami, šele po temeljiti razpravi, predložit pa bi morali v razpravo vključiti resnično vseh 340 delavcev.

Med delavci namreč že v preteklosti ni bilo velikega navdušenja za združitev tovarne v delovno organizacijo Gorenje-Muta. Na prvem referendumu so bili proti združitvi na drugem pa so se le za las, če lahko tako rečemo, odločili za združitev, saj je za to glasovalo le domala

OTO GIACOMELLI

V smučinah brez zamude

Smučarska sezona se je prevesila v sklepni del, za katerega pa se zdi, da – vsaj kar zadeva naše alpske smučarje in smučarke – ne more več bistveno vplivati na končno oceno. Naši mladinci in mladinke so pred dobrim tednom v Franciji prismočali k Strelovi bronu ter Križavemu srebru iz Schladinga še tri kolajne na 1. mladinskem svetovnem prvenstvu, zato končna ocena skoraj ne more biti drugačna kot – odlično.

Prav mladi, ki tako uspešno nadaljujejo pot starejših vzornikov, s svojimi dosežki obvezujejo prav vse dejavnike, smučarsko organizacijo pa še posebej, da jim posveti še večjo pozornost. Toliko bolj, ker so bili skoraj brez izjeme vsaj za leto ali celo dve mlajši od svojih tekmecev in bodo na tem tekmovalstvu še nastopili. Prvenstvo je bilo kljub udeležbi tekmovalcev s petih celin – poleg Japoncev in Američanov ter Cilencev so prišli tudi Maročani – vendarle predvsem evropsko prvenstvo. A to nič ne spremeni na njegovi pomembnosti, ker je pač na stari celini smučanje najbolj razvito in že »magovalci« prejšnjih desetih EP so praviloma kljub postali najbolj znana imena alpskega smučanja. Tako tudi naša Križaj in Strel. Potem takem so tudi številne uvrstitve naših med prvo deseterico spodbudne in govorijo v prid tistim, ki »dijo, da za našimi preskušeni šampioni prihaja obetaven rod, ki je povrh zrasel sredi še bolj organiziranega dela in najbrž tudi v boljših razmerah kot sedanja generacija naših mojstrov. Res je, da so naša dekleta letos prodrla med najboljše na svetu že v prvi polovici sezone na tekmovaljih za svetovni pokal in na tej zavidljivi ravni imenitno odsmučala tudi SP v Avstriji. Naslov svetovne slalomске prvakinja med mladinkami in še srebrno v veleslalomu Andreje Leskovšek sta bila zato že kar pričakovana dosežka, a sta vendar nov mečnik v ženskem alpskem smučanju, ki na stečaj odpira vrata našim dekletom k še večjim uspehom.

To pomeni, da je naš delež v celotnem kenijskem uvozu iz sveta bore 0,2 odstotka – in ta delež se že nekaj let ohranja na tej ravni: v letu 1980, ko je Kenija uvozila skupno za 1,8 milijarde dolarjev, je našim predstavništvom uspelo realizirati v njej za 3,7 milijona dolarjev jugoslovskega izvoza blaga in storitev. Velika Britanija, nekdanja kolonialna sila, še zmerom prevladuje v kenijskem uvozu: saj nanjo odpade kakih 19 odstotkov vrednosti, toda za petimi ji sledijo Japonska (10 odstotkov), ZR Nemčija (9), ZDA (7), Italija (4) in Francija (3,5 odstotka). Celotno relativno malo Nizozemsko odpade deseterkrat večji delež kenijskega uvoza kot na nas, na Indijo osemkrat in na Kitajsko petkrat večji. Skrivnost uspeha? Nekaj zahodni predstavnik je slikovito izjavil, da je pač treba »kopati, kopati in še enkrat kopati«.

Ugodno politično ozračje še ni ključ, ki bo avtomatično odpiral vrata našemu gospodarskemu prodoru v države v razvoju

Naša predstavništva v Keniji so zadnji leti uresničila manj kot polovico zastavljenih načrtov – Dolgo pričakovana in obljubljena kreditna linija bo pomagala objektivne vzroke ločiti od nesposobnosti in neodgovornosti

Na nedavni letni skupščini gospodarskih predstavništev, ki zastopajo našo deželo v Keniji, je bilo ocenjeno, da je bilo naše preteklo delovanje ob ekvatorju »skrajno slabo, kolikor mogoče slabo« in da je treba razčistiti, kateri vzroki so objektivni in kateri subjektivni narave, da bi lahko to stanje čimprej izboljšali. Čeprav predstavlja Kenija za celoten obseg jugoslovskega trgovanja s svetom prejkone kaplj v morju – pa tudi naša navzočnost v tej deželi je zanemarljiva – gre vendarle za zanimivo in razmišljanja vredno prizmo, skozi katero se v dobri meri lomijo naši gospodarski odnosi z deželami v razvoju nasplo.

V minulem letu je pet gospodarskih in trgovinskih predstavništev, kolikor jih ima naša država v Keniji (če ne štejemo dveh mešanih podjetij, ki sta pred leti zašli v finančne težave, v predstavništva gospodarske zbornice) uspelo vpisati v našo izvožno bilanco za 4.365.000 dolarjev deviznih dohodkov: toliko našega blaga in storitev je uspelo vnovčiti na kenijskem tržišču, ki sicer v celoti odmerja za uvoz – v prvi vrsti nafte in raznih industrijskih izdelkov – kake dve milijardi dolarjev.

To pomeni, da je naš delež v celotnem kenijskem uvozu iz sveta bore 0,2 odstotka – in ta delež se že nekaj let ohranja na tej ravni: v letu 1980, ko je Kenija uvozila skupno za 1,8 milijarde dolarjev, je našim predstavništvom uspelo realizirati v njej za 3,7 milijona dolarjev jugoslovskega izvoza blaga in storitev. Velika Britanija, nekdanja kolonialna sila, še zmerom prevladuje v kenijskem uvozu: saj nanjo odpade kakih 19 odstotkov vrednosti, toda za petimi ji sledijo Japonska (10 odstotkov), ZR Nemčija (9), ZDA (7), Italija (4) in Francija (3,5 odstotka). Celotno relativno malo Nizozemsko odpade deseterkrat večji delež kenijskega uvoza kot na nas, na Indijo osemkrat in na Kitajsko petkrat večji. Skrivnost uspeha? Nekaj zahodni predstavnik je slikovito izjavil, da je pač treba »kopati, kopati in še enkrat kopati«.

Dobre možnosti, premalo volje in ambicij

Naš prodor na kenijsko tržišče je sovpadal, kot v večini dežel v razvoju, z veliko politično ofenzivo, ki jo je vodil v nevrženem svetu predsednik Tito. Pred desetletjem je Tito obiskal Kenijo in ustvaril ugodno politično ozračje, v katerem so naša podjetja zlahka ustvarjala kupčije: dobili smo izgradnjo velike hidrocentrale na reki Tanyi – podobni kot smo jih z velikim uspehom in splošnim priznanjem, zgradili še v Zambiji, Tanzaniji in še kje – ustanovili smo dve mešani podjetji in podobno.

To so bili časi, ko je beseda »Jugoslavija« dejansko pomenila nekakšen čarobni ključ, ki nam je pomagal odpirati vrata v deželah v razvoju in marsikje so se naši predstavniki na to izdatno zanašali, pa z ene strani iskali politične podpore doma, z druge pa zaščite pri vladah posamičnih dežel. Manj je bilo volje in ambicij, da bi z lastnimi napori in iznajdljivostjo nadaljevali po že dobro zarojeni politični brazdi in vanjo vsejali klince naše gospodarske navzočnosti v deželah v razvoju.

V današnjem svetu, ki ga z vseh koncev – in v deželah v razvoju najbolj boleče – pretresajo burje globalne ekonomske recesije, se kaže vse manj zanašati na čarobno besedo, ki nam bo avtomatično odpirala vrata za naš gospodarski prodor. Seveda je ideja o gospodarskem povezovanju dežel v razvoju in opiranju na lastne sile še zmerom živa – in celo vse bolj aktualna – toda vsakdanji gospodarski pragmatizem je čedalje manj dovzeten za gole politične interese.

Kenija je bila od samega začetka zamisljena kot močna oporna točka našega gospodarskega nastopa na širšem območju vzhodne pa deloma tudi osrednje Afrike. Bili so vsi pogoji za to: politična stabilnost, solidna infrastruktura, dokaj razvita industrijska baza, dobre komunikacije s svetom itd. Za povrh je bila Kenija, skupaj s Tanzanijo in Ugando, skozi desetletje članica vzhodnoafriške gospodarske skupnosti, kar je avtomatično potrotilo naše možnosti za nastop. Od tu je bilo mogoče »pokrivati« dokaj globoko zaledje, od Somalije in Etiopije preko Sudana pa Ruande in Burundija do Sejšelov in Madagaskarja.

Malo ali preveč predstavništev?

Prav zato je naše gospodarstvo tu osredotočilo svoj nastop in odprlo vrsto trgovinskih in gospodarskih predstavništev. Nekaj jih je bilo z leti ukinjenih, a še zmerom smo dokaj številno zastopani. Tu so predstavništva novosadske

»Agrovojvodine«, trgovska firma »Aprimex«, ustanovljena s 70 odstotki deleža »Emone«, in 30 odstotki deleža »Jugotekstil«, predstavništvo »Jadranske slobodne plovidbe« iz Splita, »Ljubljanske banke« in sarajevskega gradbenega podjetja »Put«. Tu delujeta že nekaj let mešani podjetji »Dawa« in »Yukene«, dete naših tekstilnih tovarnov. Tu je, naposled, združeno gospodarsko in poslovno predstavništvo, ki ga je ustanovila zvezna gospodarska zbornica z namenom, da pomaga usklajevati naš skupni prostor v Keniji in na otoški republiki Sejšeli.

Malo ali preveč predstavništev za našo gospodarsko navzočnost ob Ekvatorju, to je težko reči. Sicer pa najbolj zgornjo to utemeljuje podatki o njihovem poslovanju. Kaže se zamisliti nad podatki, koliko so ta predstavništva načrtovala in koliko dejansko realizirala jugoslovskega izvoza v Kenijo v predlanskem in lanskem letu in koliko načrtovali za letos. Plani se, običajno, ocenjujejo kot realno zastavljeni, v skladu z možnostmi.

»Agrovojvodine« je v letu 1980 planirala za 3.570.000 dolarjev našega izvoza v Kenijo, realizirala pa 791.285, to je kakih 22 odstotkov, medtem ko je lani planirala za 3.850.000 dolarjev, realizirala pa 1.350.000, to je 35 odstotkov; levji delež predstavlja 250 prodanih traktorjev. »Aprimex« je za predlani planiral 1,6 milijona in realiziral 418.653 dolarjev, to je 22 odstotkov, lani pa je planiral 2 milijona in uresničil 515.000, to je 26 odstotkov. »Jadranska slobodna plovidba« je tako lani kot predlani iztržila za približno toliko vozine, kot je načrtovala, to je po približno polgredi milijon dolarjev, medtem ko je »Put« Sarajevo transferiral predlani domov načrtovani milijon dolarjev, pa tudi 1,2 milijona.

»Ljubljanske banke« oprijemljivih rezultatov ne more navesti, ukvarjala se je s proučevanjem možnosti za nastop naših podjetij in pripravo več projektov, ne da bi jih imelo konkretno uresničiti. V celoti je tako pet naših predstavništev predlanskim uresničilo 48 odstotkov tistega, kar si je zastavilo, lani pa 44 odstotkov.

Koliko nas veljajo naša predstavništva, je težko izračunati, a po grobih ocenah ima eno naše predstavništvo za približno 100.000 dolarjev stroškov na leto. Za vsako je namreč treba šteti stanovanjsko hišo pa posebej službene prostore s tajnico in telekomom in včasih voznikom za službeni avto, ki ga imajo po pravilu vsi. Šteti pa je treba za povrh še stroške za reprezentanco, telefon, telex, za vsakoletna potovanja domov na dopust – ki jih občasno spremljajo še dodatni večeršinski odhodi na posvete – in za vrsto potovanj po drugih državah.

Dolgo pogrešana kreditna linija

Rezultati preteklega delovanja so bili, kot rečeno, ocenjeni za »izredno slabe«, in tudi za to leto plan ni zastavljen kaj dosti bolj ambiciozno: v celoti je začrtanih za 6,1 milijona dolarjev vrednosti našega izvoza v Kenijo.

Med objektivne razloge za pičle uspehe našega prodora naštevajo tako politične – to je razpad vzhodnoafriške gospodarske skupnosti pred petimi leti, s postopno izolacijo Kenije v širšem zaledju – kot tudi ekonomske. Kenija je namreč zadnja leta uvedla vrsto restriktiv za uvoz reproduktivnega materiala, na uvoz potrošniškega blaga pa približno visoke carinske dajatve in prodajne take.

Vrhu tega se so naši predstavniki v preteklosti pritoževali zavoljo odsotnosti kreditiranja našega izvoza v Kenijo, kar je postala malone redna praksa med razvitimi konkurenti na tržišču v tej deželi. Ta dejanska manj ugodni položaj naših predstavništev se bo v kratkem popravil z obljubljenim kreditno linijo, ki naj bi spodbudila bolj kot kdaj prej naš prodor na kenijsko tržišče. S tem pa se bo verjetno še posebej izkristaliziralo, koliko so bili za naše pretekle pičle

rezultate dejansko krivi objektivni – in koliko subjektivni vzroki, to je nesposobnost ali neodgovornost.

O subjektivnih vzrokih je seveda zmerom najtežje razpravljati, prejkone pa drži, če izrečeno misljenje, da bi veljalo poslati na takšno tržišča zagrete, ambiciozne ljudi – skratka takšne, pri katerih zasebni interesi, kot se rado dogaja, ne bi prevladali nad splošnimi družbenimi. Afrika zna biti pač mamljiva, z možnostmi udobnega življenja in lahkega kopičenja denarja – če je to vito, kar si kdo zastavi za poglavitni cilj. Žal so takšni primeri in žal so daleč od rok kakešne družbene kontrole.

Med subjektivne vzroke je mogoče uvrstiti tudi strokovno usposobljenost, to je potanko poznavanje tržišča in zakonitosti, ki na njem vladajo, da se ne bi šle na kraju samem učiti osnovne gospodarske abecede – potrebni bi bili, pa jih ni ravno videti, ekonomisti, podkovani finančni izvedenci in podobno. Afrika že davno ni več eksotičen kraj, ki ga bi bilo šele treba odkrivati, saj je bilo dve desetletji po »pomladu svobode« o afriških državah napisanih že na kope študij, analiz, knjig, ki jih je seveda treba proučiti in iz njih potegniti potrebne sklepe. Afriška tržišča že dolgo vrsto let sistematično obdelujejo številna razvita gospodarstva, ki so pustila malo neraziskanih »luknj«. Tudi to bi kazalo bolj upoštevati kot doslej.

Rajši boljši ljudje kot številnejša predstavništva

Bili bi nepopolni, ko ne bi med razčlenjevanjem subjektivnih vzrokov navedli tudi tistega, ki se ga radi oprijemajo naši predstavniki, to je vloze tiska, ki naj bi bil kriv, ker ni znal spodbujati sodelovanja, ali pa, ker je bojal »kavril odnose«, ustvarjal »negativno sliko« in podobno. Seveda bo prej držalo obratno, to je, da nas je namerno ignoriranje nekaterih negativnih dejstev ali pojavov »v političnem interesu« v preteklosti nevarno uspravilo in nam škodovalo najbolj ravno na gospodarskem področju: to je bilo prejkone skrivanje nesposobnosti, da bi se pravčasno prilagodili na novo nastali razmeram – kar so znali drugi naskoz izrabiti.

Sicer pač očitki, da je tisk s svojim pisanjem preprečil zainteresiranost naših ljudi za večjo fizično navzočnost na tih tržiščih, sprednjeje ob podatku, da je Kenijo samo lani obiskalo 62 predstavnikov iz kakih 20 naših delovnih organizacij, ki so si v tednu ali dveh brez kakšnega strahu ogledali prenekatro znamenitost »dežele safarije«, če ji že ni uspelo skleniti kakšnih poslov. Ni jih bilo malo, ki so – tudi iz Nairobija – odhajali v Zimbabve, koder so, mimogrede, rezultati našega uveljavljanja navkljub vsemu političnemu kapitalu še dosti slabši, pa tudi v Ugando in drugam.

Po sredi je prejkone bežanje pred osebno odgovornostjo, ki naj bi se polno uveljavila tudi v našem zastopstvu na tujem, vključno z deželami v razvoju. Prav tako sodijo v isti okvir tudi zahteve, ki jih je slišati, da bi kazalo za večji nastop še povečati naše zastopstvo, to je, po ekstenzivni poti doseči večjo količino – namesto da bi delo zastavili kar se da intenzivno, ga racionalizirali, uvedli pretehtano delitev dela in s tem preprečili, kot se je dogajalo v preteklosti, čisto podvajanje aktivnosti in naših ponudb.

V Keniji je, kot rečeno, po večletnem stagniranju zdaj delo zastavljeno na novo in vse je usmerjeno v to, da bi naše dvostransko sodelovanje dvignili na bistveno višjo stopnjo. Pripravljeni so in pretresajo novi projekti, odpirajo nove možnosti, iščejo nove prijeme. Za Jugoslavijo ostaja kenijsko tržišče s 17 milijoni potencialnih kupcev, ki se bodo do konca stoletja celih milijard, vsakokrat zanimivo – kot je kajpak za številne konkurente tako z Zahoda kot Vzhoda – in privlačno je tudi pripomočki k njegovemu razmahu, da bi se lahko uveljavilo v širšem zaledju, saj ima za to vrsto pogojev. To je v interesu dveh nevrženih držav kot tudi v interesu celotnega gibanja, ki je doslej vse premalo krepilo medsebojne gospodarske vezi pa prav zato odpiralo razpoke za pronicanje drugih, blokavsko prežetih interesov. Gospodarski interes je potemtakem bolj kot kje drugje v tem sodelovanju povezan s političnim in tega ne kaže pustiti ob strani.

TIT DOBERSEK

VILKO NOVAK

Francoski zasak v reformizmu?

Ali se francoska desnica, ki so jo volilci pred desetimi meseci postavili pred vrata, že vrača pod streho? Levica je prvi krog nedeljskih kantonalnih volitev sicer izgubila samo za las, toda v primerjavi s kantonalnimi volitvami pred tremi in šestimi leti je močno nazadovala. Ukori, ki ga je javno mnenje izreklo vladajoči koaliciji, je nedvoumno. Vlada večina si bo prihodnjo nedeljo po drugem krogu nemara le zagotovila dovolj sedežev v novih departmajskih skupščinah, predvsem po zaslugi socialistov, toda nedeljskega opozorila kljub vsemu ne bi smela preslišati: desnica se vrača vsaj skozi okno, če že ne skozi vrata...

V obdobju 5. republike je kantonalne volitve po pravilu vselej dobivala opozicija. Toda letos so bile okoliščine povsem drugačne. Prvič, kantonalne volitve so se iz nepomembnih krajevnih volitev spremenile v prve politične volitve, kajti novi »generalni sveti« bodo z zakonodajno decentralizacijo prevzeli iz rok prefektov skoraj vso izvršno oblast v departmajih. Drugič, večeršajša opozicija je današnja predsedniška in skupščinska večina, vendar njeni nasprotniki tokrat vihtijo orožje, ki ga levica v časih opozicije nikoli ni imela: moč kapitala. Današnja opozicija zato recimo obvladuje tretjevečino sredstev javnega obveščanja, torej propagando. Desnica je med predvidljivo kampanjo to prednost spretno izkoristila, zlasti pri razpihovanju raznih »afet«, čeprav je hkrati res, da bi se vladajoča ekipa mogla marsikateremu »škandalu« pravočasno ogniti. In tretjič, volilna udeležba je bila v nedeljo rekordna, zato je treba rezultate tolmačiti drugače kot v prejšnjem desetletju, ko na volišča niso prišli po trije, štirje od desetih volitev (leta 1973 je abstinenca dosegla celo 46,6 odstotka).

Pomenljiv je podatek, da so se volilci na prejšnjih kantonalnih volitvah najbolj mobilizirali – leta 1958, torej v obdobju, ko je bila na oblasti prava levaica. In opozicija je tudi tedaj krajevne volitve spremenila v nezapuščeno vlado, socialisti Guya Molleta so klonili in general de Gaulle se je kmalu zmagoslavno vrnila na oblast. Nedeljskega nauka Mitterrand zato gotovo ne bo preslišal – kandidati so zaostali sicer šele v »foto finišu«, toda pred šestimi leti, ko so bile volitve v istih kantoni, je levica zbrala skoraj tri odstotke več glasov. Kje so vzroki tega očitnega nazadovanja?

Socialisti so z rezultati svojih kandidatov in kandidatov sorodne formacije gibanja levih ra-

dažo javnega mnenja, saj je bilo na volišča poklicanih približno 19 milijonov državljanov. Giscard je podobne navke svoj čas preslišal: izgubil je krajevne volitve za krajevnimi volitvami, od kantonalnih do občinskih, zanašajoč se na institucije 5. republike, ki navidezno slonijo samo na dveh stebrih: predsedniških in skupščinskih volitvah. Toda levica je prav z uspehi na krajevnih volitvah nazadnje spodkopala tudi ta stebra...

Ze prihodnje leto so v Franciji na vrsti nove, še pomembnejše volitve: redne občinske in, prvič v zgodovini, volitve v regionalne skupščine. Povrhu bodo v regijah volili po proporcionalnem sistemu, morda pa tudi na občinskih volitvah. To bo velika prednost za manjšo stranko, prav nedeljske volitve pa so pokazale, da je v levem taboru takšnih strank manj – razne desničarske formacije so namreč zbrale dobrih 12 odstotkov glasov, manjša stranke levice pa niti dva odstotka.

Desnica za zdaj torej še ni izbojevala »revanše«, toda nasprotnika je že oslabila. Za kakšno taktiko se bo potemtakem odločil Mitterrand? Spet se bo razveljavila polemika, ki razdvaja socialistični tabor – pospešiti ritem reform ali upočasniti spremembo? Komunisti trdijo, da so reforme prepočasne, toda volilci so pokazali, da menijo drugače. »Franciozi so vsesokolič za evolucijo, nikakor pa niso za revolucijo,« je v nedeljo zvečer ponovil staro misel eden od voditeljev opozicije.

Razlogi za nezapuščeno Mitterrandu so gotovo bolj zapleteni. Iskati jih je tudi v splošni gospodarski krizi, ki se vedno pretresa Zahod, dalje v nestrpnosti mnogih slojev, ki so od Mitterranda v desetih mesecih pričakovali čudeže, navsezadnje tudi v oklevanju in nedostlednostih, ki jih je pokazala vladajoča ekipa. V prihodnjih tednih je zato pričakovati kadrovske spremembe v Maurovevem kabinetu, najbrže pa tudi postopno prilagajanje splošne politike neusmiljeni resničnosti. Predsednik republike je navsezadnje nekaj dni pred volitvami ministre opozoril, da primanjkuje v državnem proračunu vznemirljivo raste. Radikalizacije zato najbrž ne bo, verjetneje je večji ali manjši zasak proti previdnemu reformizmu.

Ali je Madrid odprl »pojaltoevsko« obdobje?

Pravkar prekinjena konferenca o evropski varnosti in sodelovanju v Madridu je odrazila nova stališča v razmerjih med Vzhodom in Zahodom

OD NAŠEGA SODELAVCA
MADRID, 15. marca – Prekinitev madridske konference o evropski varnosti in sodelovanju je bila nujna, saj je poljska kriza, ki so jo tukaj mnogi imenovali »evropska tragedija«, preprečila nadaljevanje konstruktivnih pogajanj. Zato so se izjavila vsa prizadevanja, da bi nastil izhod iz slepe ulice.

Resnici na ljubo velja povedati, da so se odločili za manjše zlo, ko so sestank preložili. Kajti v nasprotju primeru bi se nadaljevalo kosanje med veselima v bloku, za katerega je bila tokrat značilna bojevitost hladne vojne. To pa bi spremenilo »helsinškega duha« na nevarni pot avturizma. Zato so zasedanje preložili na jesen.

Predstavniki vlad 35 držav se bodo znova zbrali v madridski kongresni palači na pragu nove zime. Nič ne more zanikati »trpkosti okusa«, ki ga je zapustil februarja-marčevski neuspeh krog madridskega dialoga. Hkrati pa ne gre pozabiti na dejstvo, da so vsi izrazili željo ohraniti »helsinški proces«.

Ko se je spustila zavesa po »petem« dejstvu, madridske konference (ki se je začela 8. septembra 1980), so domala vsi delegati izrazili upanje, da bodo do 9. novembra, ko se bo začelo nepredvideno šesto dejanje, zagotoviti ugodne možnosti za obnovitev konstruktivnih pogajanj. To pa pomeni, da naj bi se doletje razmere na Poljskem uredile.

Pravkar končani krog konference je potrdil pomembno resnico o nastajanju nove »pozitivne identitete« evropskih političnih odnosov, ki je dejal naš zvezni sekretar Josip Vrhovec. V mislih je imel solidarnost, kolektivno delo in sodelovanje nevturalnih in nevturalnih držav.

Ta nova resnica je okrepila proces KVSE kot enoten in svesten mehanizem na mednarodnem prizorišču, se posebej v Evropi. Med dvema nasprotujočima si blokoma je namreč solidarno zrasla skupina nevturalnih in nevturalnih držav, katerih skupni cilj je, da bi se Evropa znebila blokovega oklepa.

Gre kajpada za dolgotrajna prizadevanja, ki pa so vsem tečajem navkljub v Madridu omogočila ohraniti helsinški duh in zagotovila, da bloka vztrajno sedita za pogajalsko mizo, četudi veta, da se ne bosta mogla hitro sporazumeti. Pomembno je – dialog.

Takšna vloga nevturalnih in nevturalnih držav ima posebno

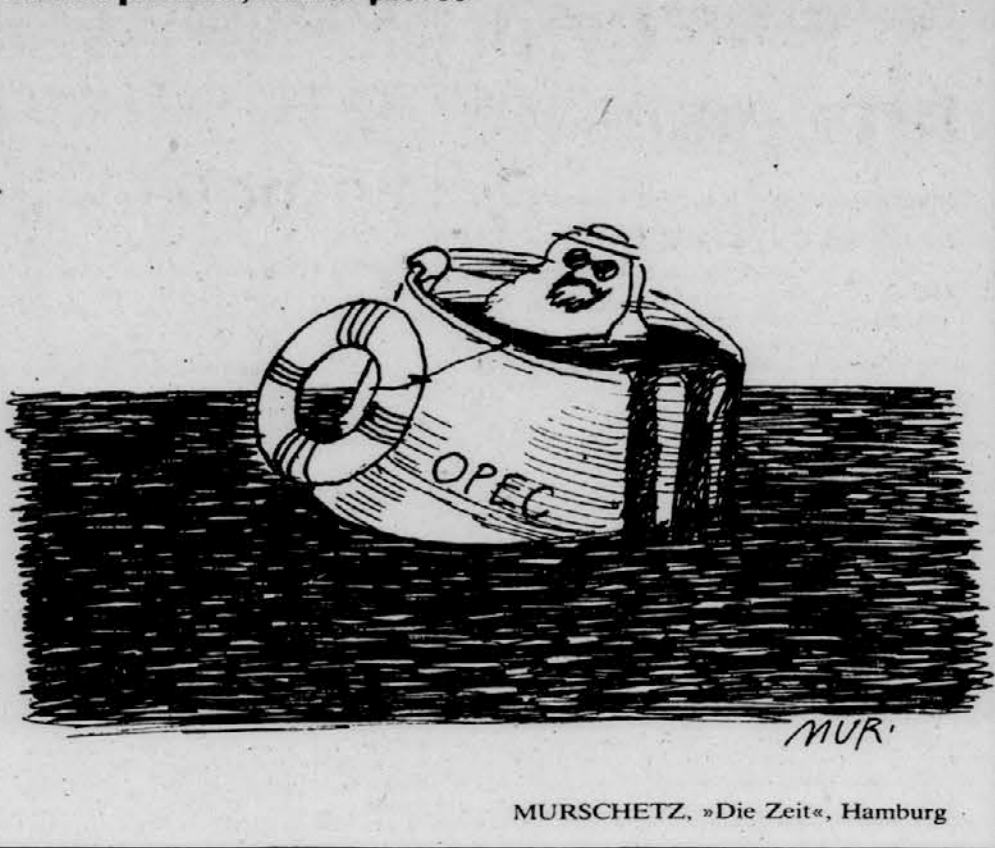
predstavniki sprašujejo: »Mar ni bilo tako na Kubi, v Nikaragvi...«

Vzhod je v Madridu zagovarjal tezo, da je helsinški sporazum potrdil jalski dogovor, kar naj bi pomenilo, da Helsinški jamstvo za Jalta, ali z drugimi besedami, da potrjujejo vplivna območja velsil. Vemo pa, da je končni cilj helsinškega procesa svoboda in neodvisnost vseh narodov, česar ni mogoče doseči v blokoveh sponah.

Zato torej Jalta in Helsinški »ne gresta skupaj«, kot je dejal vodja naše delegacije, Vrhovec pomočnik Golob. Jalta ima blokovski pečat, helsinška listina pa je nastala kot sad enakovrnosti 35 suverenih držav, od katerih lahko vsaka dejansko izreče veto na sleherni sklep. Gre za dialog enakopravnih.

MOMA PUDAR

Enkrat premalo, enkrat preveč

MURSCHETZ, »Die Zeit«, Hamburg

Uporniki poslej bolj strnjeni

Sedmero afganistanskih uporniških gibanj ustanovilo novo zvezo – Tri glavne smeri v oporniškem gibanju – Sorazmerna samostojnost borcev v Afganistanu – Pomladna ofenziva?

Konec minulega tedna je prišlo iz Afganistana dvojne novice, ki pričajo, da se v tej državi že napreduje politična diferenciacija, ki gre seveda z roko v roki z obojestrnim odporom zoper režim Babraka Karmala in sovjetsko vojaško navzočnost v državi pod Hindukushom. Prva novica se glasi, da se je v pakistanskem mestu Pešavarju združilo sedem afganistanskih gverilskih gibanj v fronto z imenom Islamska enotnost afganistanskih mudžahidov. Druga novica: v nedeljo je začel v Kabul delo kongres vladajoče afganistanske ljudskodemokratske partije, ki je na krnilu v Afganistanu od aprila 1978. To je prvi kongres te partije, ki jo vodi Babrak Karmal, po sovjetski vojaški intervenciji decembra 1979.

Uporniška in oporniška gibanja pa organizacije so se povezovala že doslej, z večjim ali manjšim uspehom, bolj ali manj trajno. Ker za zdaj še ni znano, kdo vse se je pridružil novemu tečaju, Islamski enotnosti afganistanskih mudžahidov, je seveda težko reči, koliko ta nova oblika združevanja pomeni premočanje ne sporazumov in razlik med številnimi gibanji. Bržčas bo držalo, da je možno afganistansko oporniško gibanje v grobem deliti na tri smeri, pri čemer je začetovanje kakih preciznih okvirov kajpada nemogoče zaradi prehodov iz enega v drugo gibanje ter zaradi sklejpanja zavezništva.

Prvo smer bi lahko imenovali

islamsko fundamentalistično. V ospredju je zahteva, da postane islam vodilna državna doktrina in oblika vladavine. Popularnost te smeri, njeno dokajšnjo politično in vojaško prodornost je pripisati dejstvu, da je islamska vera v etnično sila raznorodnem Afganistanu edina kohezivna sila. Vodilni organizaciji fundamentalistično sta Hezb-i-Islami pod vodstvom Gulbudina Hattmajarja in Džamiat-e-Islami pod vodstvom prof. R. Rabbanija. Medtem, ko prva velja za izrazito fundamentalistično in integralistično, druga nekoliko zaradi prehodov iz enega v drugo gibanje ter zaradi sklejpanja zavezništva.

Drugo smer bi lahko imenovali nacionalistično in laično, kar pomeni, da te organizacije povezujejo pristiske večinskega pastunskega naroda, ki je bil dolgo časa tudi vladajoči narod. Večina teh organizacij in gibanj je združena v Osvobodilno fronto pod vodstvom Saeda Galijana. Razen pastunskega nacionalizma in laičnosti pripisujejo te fronti tudi tihim monarhičnim, upanje na obnovo monarhije, pri čemer je treba pripomniti, da odstavljenci afganistanski kralj Mohamed Zahir Šah iz emigracije v Italijo ne posega v sodobno politično dogajanje.

JOŽE ŠIRCELI

vsem kot oskrbovališča za orožje, opremo in denarno pomoč. Po drugi strani bržkone drži, da so zaradi narave bojev, ki jih bi mujevo v posameznih afganistanskih pokrajinah, ta gibanja v marsičem avtonomna. Te skupine se pogosto povezujejo med seboj in organizirajo skupne oborožene akcije. Tako menjajo Združene islamskih bojevnikov na območju Kandaharja s 3.500 borci. Zvezo severnih provinc, ki združuje upornike iz petih provinc, medtem ko imajo uporniki iz ljudstva Hazara, mongolskega rodu in šiitske vere. Revolucionarni svet islamske enotnosti, ki trdi o sebi, da izvaja oblast v 34 okrajih v sedmih ali osmih provincah v osrednjem delu Afganistana.

Novica o združitvi sedmih uporniških gibanj priča po vsem videzu o obnovljeni želji po večji koordinaciji politične organiziranosti in oboroženih nastopov na pragu pomladi, ko se po relativnem zimske mrtvili obnavljajo oboroženi spopadi.

JOŽE ŠIRCELI

Negibnost Bothove vlade

Južnoafriški premier Botha uspešno prestopal upor ministra Treurnichta – Osipanje Nacionalne stranke – Nezadržna radikalizacija črnskega prebivalstva

Južnoafriško politično prizorišče so v zadnjih tednih razburkali trije pomembni dogodki: upor enega najbolj zadržit dogmatikov apartheida Andriessa Treurnichta, volitve v provinci Transvaal in poročilo t. i. Buthelezijske komisije. Vsi ti dogodki so med seboj vsaj posredno tesno povezani in opazovalci se sprašujejo, ali bodo kaj vplivali na notranjo politiko vlade premiera Botha.

Treurnicht, ki je bil v Bothovi vladi doslej minister, sicer pa velja za neformalnega voditelja desne krila vladajoče Nacionalne stranke, je premiera Botha zaradi nameravanega sprejema predstavnikov prebivalstva azijskega porekla in mešanec tako imenovani predsedniški svet obožlil, da pristaja na delitev politične oblasti z nebelim prebivalstvom in tako opušča eno temeljnih načel apartheida. Botha se je sporom s Treurnichtom doslej izmikal predvsem iz strahu, da ne bi izval razkola v Nacionalni stranki, ki jo že dalj časa pretresa trenja med desnim in zmernjšim krilom. Bothova pozicija ni do celja jasna, premier skuša med strujama loviti nekažno ravnotežje, čeprav je postalo v zadnjem letu, dveletni, da se je bolj približal konservativni. Tokrat pa je Treurnicht, ki je zagrožil z izstopom iz stranke, tako

zaostri stvari, da kompromis ni bil več mogoč. Toda spopad se je končal s presenteljivo gladkim Treurnichtovim porazom, in nezaupnico mu je izglasoval prav najvišji organ transvaalske regionalne organizacije Nacionalne stranke, katere vodja je bil Treurnicht. »Mistru Nos, kot pravijo Treurnichtu zaradi nenehnega zavračanja vsakršnih sprememb, so potem pokazali vrata iz stranke«.

Bothov položaj v stranki se je po obračunu s Treurnichtom po splošni sodbi zelo okreplil, in to naj bi bila po mnenju nekaterih opazovalcev za dobro prilžnost, da spet oživi svojo prvotno razglašeno reformno politiko.

Takoj po spopadu med Botho in Treurnichtom so bile v Transvaalu volitve. Nacionalna stranka je doživela občuten poraz. Sicer se še vedno daleč najmočnejša stranka z udobno večino v parlamentu, a tudi zadnjšje volitve v Transvaalu so potrdile trend, ki se je pokazal že na lanskih splošnih volitvah: zaradi notranje polarizacije v vladajoči stranki, ki se ne more prav izžestiti (očividno se ni niti zdaj po obračunu s Treurnichtom) se stranka osipa na levo in desno, v korist ultra konservativne Heristge Nasionale Party na desni in liberalne, reformatorske PEP na levi strani.

Premier Botha je v strahu pred notranjim razkolom pristal v politiki negibnosti, ki ni ustrezna ne konservativcem in zagovornikom statusa quo ne reformatorsem krilu, ki pravi, da lahko Južno Afriko pred izbruhom nasilja rešijo samo še takojšnje in vsaj kolikor toliko globoke reforme.

Stanje v belem taboru je zdaj torej tako, da zbujajo sedanja položaja nemir, da se o morebitnih spremembah sicer veliko govori, da se politične sile na tej podlagi tudi prerazvrščajo – da pa to verbalno razburkanost še vedno spremlja v bistu popolnoma negibnost na konkretni in širši načelni ravni.

Najpomembnejša posledica takega stanja je radikalizacija črnskega prebivalstva: o tem jasno govori tudi nedavno objavljeno poročilo t. i. Buthelezijske komisije (buthelezi je voditelj črnske organizacije Inkatha in bantustane KwaZulu; njegovo razmerje do vlade je dvomno, ker za svoj bantustan noče sprejeti »neodvisnosti«, po drugi strani pa se zavezuje za boj proti apartheidu »znotraj sistema«). Komisija je bilo rasno mešana in v njej

li. Toda tudi za policijo, ki bi si pomagala s slano vodo – menda ponekod celo z ricinusovim oljem – in električnimi žicami, ni posebnega navdušenja. Ze tako je dosti jeze, ker morajo mnogi obtoženci po več mesecih ali celo več let čakati v preiskovalni zapornici, da se jim pokaže, da so jih zapipli po krivici, ne da bi niti tika obsojenec.

Toda najbolj nevarnost pri vsej stvari je to, da se je politična raznačevanja tako na stroko, doslej pa ni se anče nastopil s konkretnimi dokazi – ne za ne proti. Za stvar se zanima tudi Amnesty International, ki namerava poslati opozorilno pismo predsedniku republike Pertinju ali notranjemu ministru Rognonu. Sicer »ne izključujemo možnosti laži in simuliranja«, je dejal predstavnik organizacije David Brahms, »vendar pa lahko rečem, da smo zaradi tega izredno veliko inčeno«.

Beneski policisti niso povedali, kdo je mučil teroriste na komisaratu v Mestrah. Sodisce je ni dala regulativ, in minister Rognon je poslal v Benetke svojega inspektorja, ki naj bi ugotovil, kaj je res in kaj ne. Rognon se je večeraj posvetoval s predsednikom vlade Spadolinjem, kako naj odgovori na poslanska vprašanja. Sporočilo, ki so ga objavili v palači Chigi, zanika »obtožbe o programiranem nasilju«, kar že nakazuje, kaj bo rekel notranji minister v parlamentu: če je kak

policijski prekorajči pooblastila, kot se kaže temu v uradnem žargonu policije po vsem svetu, je to storil na lastno pest, brez odobritve ali celo spodbude od zgoraj. Take primere je treba razkrinkati in odgovorne kaznovati – toda policija kot celota je čista. Vprašanje pa je, ali bo to zadostovalo, da se bo polemika polegla.

ANDREJ NOVAK

SPODREZAN FRAK

Predsednik bavarskega deželnege urada za državno varnost in dolgotelni pripadnik »vzne obveščevalne službe (BND), ki ima svoj sedež v Münchenskem predmestju Pullachu, je tako rekoč odkodil: Hans Langemann je namreč v »vsestranski ambicioznosti« nastopil s »svoje« novinarskega izvedenca, ki naj bi mu pomagal pripraviti »spomine«, v njih pa bi kot superator razkril vse mogoče mahinacije te zahodnonemške službe. Ker sta dve založbi za »blago« levičarski reviji »Konkret« in »Luzern« je velika afera, katere glavni junak in žrtve je Langemann. Kaj vse pa je prinesla afera na dan? To, da je BND zalezal tudi vodilne banke politike, je sicer že bilo znano iz čisov mračnega ustanovitelja te službe generala Gehlena. Pac pa je Strauss opredel, notranji minister Gerhard Tandler šele zdaj izvedel, kdo je bil šef varnostne službe in zakaj se je njegov podrejeni uradnik (lahko) vozil v večjem mercedesu kot minister sam...

»Diferenciacija« med KP

»Pravda« se preko ponatisa govora voditelja KP ZDA G. Halla zavzema za oster odpor proti italijanski oziroma evrokomunistični smeri – Berlinguerjeva »formula« demokracija

OD NAŠEGA DOPISNIKA
MOSKVA, 15. marca – Pogledi italijanske komunistične partije sploh »evrokomunistična« stališča o socializmu kot svetovnem procesu so v Moskvi deležna novih kritik. Glasilo sovjetske partije Pravda je pred dnevi na pol strani objavila dolgo izveščje iz govora generalnega sekretarja KP ZDA, Gusa Halla, ki ga je imel v začetku marca v New Yorku in kjer je zelo oster napadel italijanske komuniste in njihov odnos do »realnega socializma«.

Res, da Pravda samo prenosa sodbje voditelja ameriške partije, ki je znana po zelo ortodoksnih stališčih in po svoji vezanosti na znanje centre »komunizma«, obenem pa drži, da so to domneve, naj bi se besede navedenih italijanskih komunistov na straneh sovjetskega tiska. S tem tudi odpadajo domneve, ki so se pojavile po zadnjih tukajšnjih reakcijah na stališča KPI, češ da sovjetska partija želi »umiriti« polemiko med KPI in KPSZ.

Nastop Gusa Halla in prostor, ki mu ga je namenila Pravda, kažejo, da sovjetska partija nadaljuje »diferenciacijo« komunističnih partij v svetu na tiste, ki podpirajo sovjetske poglede v polemiki s KPI ali so po svojih stališčih vsaj blizu KPSZ, in na one partije, ki – kot italijanska – vidijo v socializmu kot svetovnem procesu vsesplošno demokratizacijo družbenih odnosov in nove, avtentične oblike socialistične graditve v svetu. Linijo razločevanja med partijami je namreč začel pred časom že tedni »Novoje vremja«, ki se namreč vztrajno prenaša izjav tistih voditeljev komunističnih partij, ki so blizu Moskvi in ki obojujajo pot italijanskih komunistov, istočasno pa kritizira one, ki imajo nasprotno mnenje.

V današnjem pisanju Pravde se tudi prvič naravnost omenjata španska in japonska komunistična partija kot tisti, ki sta ob poljskih dogodkih zavzeli kritično stališče do »realnega socializma« nasploh. Doslej so v Moskvi govorili samo o polemiki s KPI, kar kaže, da sovjetska partija zdaj širi ideološko »fronto« na vse evrokomunistične partije in da se moskovske »kriti-

ke« odstopanj od »univerzalnih zakonitosti socialistične graditve v svetu« poglabljajo.

● Hall v Pravdi našteva šest »načel graditve socializma, ki so – kot pravi – »zakoni socialistične preobrazbe v svetu«. Gre za znana stališča o »revolucionarni partiji«, o »revoluciji«, o »vladavini delavskega razreda«, o »centralno-planemskem socialističnem gospodarstvu« itd., ki »vprajo svojo moč« v »dosedanjih izkušnjah »realnega socializma« in ki so »univerzalnega pomena« za vse komuniste po svetu.

V tem smislu gre tudi razumeti stališča Gusa Halla in pisanje Pravde, ki jih prihaša. Hall namreč zavrača vse druge oblike socializma, razen te, ki obstaja v »deležih« socialistične »kpnosti«, in naravnost pravi, da tretje poti v socializem ni, ker v svetu ni tretjih »razrednih in družbenih sil«. Po »njegovem mnenju« so samo sila »kapitalizma in sile socializma«, pri čemer prve predstavlja ameriški imperializem, druge pa »realni socializem« na čelu s Sovjetsko zvezo.

Glavna »teza« je trditve, da »kritika obstoječega socializma pomeni zavračanje same ideje socializma« in »zapuščenje pozicij marksizma-leninizma ter teorije »znanstvenega socializma«. Ob tem so našteje še vse druge obtožbe na račun Berlinguerja in Carrilla, ki sta jih objavila na začetku polemike med KPI in KPSZ že Pravda in Komunist, in s katero je sovjetska partija poskušala KPI popolnoma »izobčiti« iz sveta socializma ter povezati z »imperialističnimi silami«.

Za Hallov nastop še posebej velja, da v njem ni nobene želje po resni razpravi z italijanskimi, španskimi in japonskimi komunisti o vprašanjih, ki so na dnevnem redu, ampak je v njem polno najostrejših ideoloških diskvalifikacij. Tako Hall enači besede Berlinguerja in Alexandra Haiga, pravni, da je Berlinguer samo za »formalno« demokracijo, da »ne razume« bistva socialističnega sistema itd., pri čemer sta »laž« in »kleveta« najmilejša izraza, ki ju uporablja.

DANILO SLIVNIK

V ŽARIŠČU

Zamenjave v vietnamski partiji?

Diplomatski viri v Hanoju znova ugibajo o možnih zamenjavah v vietnamskem partijskem vrhu, do katerih naj bi prišlo na petem kongresu vietnamske partije konec marca. Ugibanja se sčujejo okrog tega, da utegne 71-letni Le Duc Tho na položaju generalnega sekretarja partije zamenjati štiri leta starejšega Le Duana, ki naj bi prevzel položaj predsednika partije. Le Duc Tho, si je menda močno okrepil položaj v partijskem centralnem komiteju, poleg tega pa je zadolžen za politične zadeve v nekdanjem Južnem Vietnamu in v Kampučiji, oziroma za vietnamsko politiko do vlade v Phnom Penhu. Diplomatski krogi v Hanoju nadalje pričakujejo, da bodo na kongresu zamenjali kar tretjino članov centralnega komiteja, med drugim zaradi slabega gospodarskega položaja v državi.

»Far Eastern Economic Review«, Hongkong

Pomembnost ameriško-mehiškega dialoga

Državljanska vojna v Salvadorju vsebuje dve neločljivi plati. Nič ne more zanikati, da je njen vir v revščini in takoj zatem v represiji, s katero skuša brutalni in korumpirani režim zaustaviti nezadovoljstvo. Prav tako niče ne more resno trditi, da ameriški velikan ne bi reagiral na morbitno vzpostavljeno novega marksističnega režima v primeru zmage salvadorskih vstajnikov. Zato je treba upoštevati oba strani tega problema. V tem pogledu je dialog, ki mukoma poteka med Washingtonom in Mehiko o prihodnosti Srednje Amerike, ogromnega pomena.

»Le Monde«, Pariz

Business proti Reaganu

Ko zima zlahkoma prehaja v pomlad, načenja odjuga tudi nekdanji krepko podpora poslovne skupnosti gospodarskemu programu predsednika Ronalda Reagana. Iste korporacije in trgovinska združenja, ki so se lani uprli vladnim predlogom o spremembi davkov in proračuna, zdaj utrjujejo bojno črto proti Reaganovem načrtu strokov državnih blagajne za fiskalno leto 1983. Vtem ko so poslovni krogi neenotni glede usode zmanjšanja individualnih davkov, vlada splošen konsenz o boju proti predvidenim večjim korporacijskim davkom in obrambnim stroškom. Vodstva največjih korporacij so pripravljena na odprbi z administracijo.

»Business Week«, New York

Zdaj čistka v vojski

Zimbabwejska policija je aretirala dva najvišja poveljnika nekdane Nkomove gverilske vojske ZIPRA, Lookouta Masukuja in Dumisa Dabengwo

OD NAŠEGA DOPISNIKA
NAIROBI, 15. marca – Preiskava o odkritih tajnih skrišališčih orožja na farmah v lasti manjšinske patriotske fronte pod vodstvom Joshua Nkoma je po treh tednih zdaj segla še v samo vojsko. Zimbabwejska policija je, po osebnem ukazu notranjega ministra Munangweja, včeraj aretirala dva najvišja poveljnika nekdane Nkomove gverilske vojske ZIPRA, generalpodpolkovnika Lookouta Masukuja, ki je namestnik šefa zimbabvejske vojske, ter Dumisa Dabengwo, imenovanega »rčni Rus«, ker se je bil uiril v ZSSR, preden je postal poveljnik Nkomove obveščevalne službe.

Lookouta Masukuja, ki je do bil generalni čin pred letom dni, skupaj z nekdanjim poveljnikom Mugabejeve gverilske vojske ZANLA Rexom Nhomgom, so aretirali v prestolnici Salisburyju predinočnim. Dabengwo pa sta prišla včeraj jutro na dom v Bulawayu, poglavitnem Nkomovem političnem oporišču. Dva bela obveščevalna oficirja, ki sta rekla, da »delujeta v skladu z zakonom o izrednem stanju«. Kot se je izvedelo, so aretirali še enega nekdanjega Nkomovega vojaškega poveljnika, medtem ko je vsaj eden, general Maseko, ostal še naprej v zimbabvejski nacionalni vojski.

Ko je policija odkrila skrišališče orožja na farmah patriotske fronte pri Bulawayu, je premier

pripeljala do njihove sedanje aretacije.

Areacije so resno omajale Nkomov vpliv v združeni zimbabvejski nacionalni vojski, potem ko ga je že izgubil v vladi. Zimbabwejska nacionalna vojska je nastala z združitvijo treh vojskih sil, in sicer po približno 20.000 pripadnikov iz nekdane Mugabejeve vojske ZANLA, iz Nkomove gverilske vojske ZIPRA in iz Nkomove vojske ZIPRA.

Mugabe obožl svojega koalicijskega partnerja Nkoma, ministra brez listine, da je pripravil državni udar proti vladi in ga je iz njim odstranil skupaj s tremi gimnisti ministri, hkrati pa napovedal, da bodo sodili vsem tistim, ki jih bodo spoznali za krive. Premier Mugabe je tudi pozval Nkomove vojaške poveljnike, naj povedo, kje je skrito še preostalo orožje, vendar pa ni bil nič ne med njimi pripravljen pomagati policiji. Pozneje so varnostne sile odkrile še več drugih skrišališč orožja, ki da ga je bilo dovolj, da bi lahko do zoh oborožili, s puškami, raketami in oklepniki, brigado 5000 moč. Po vsemu so deč je ravno ta neprivrženost vojaških poveljnikov, da bi sodelovali pri iskanju skritega orožja,

JOSHUA NKOMO – Skrišališče orožja

TIT DOBERŠEK

PRA in iz nekdane bele rodezjske vojske. Združeni vojski zdaj poveljuje bil general McLean, njegova namestnika pa sta bila Mugabejevi vojaški poveljniki Rex Nhomgo ter aretirani general Lookout Masuku. Tri nekdane vojaške sile so si enakovrno razdelile poveljniške položaje v novi združeni zimbabvejski nacionalni vojski.

Tako namestnik poveljnika zimbabvejske vojske Masuku kot »rčni Rus« Dabengwa sta bila hkrati tudi vodilna člana Nkomove patriotske fronte, ki se je navkljub odstranitvi štirih ministrov iz vlade odločila še naprej ostati v koaliciji, da bi tako vsaj deloma ohranila svoj vpliv pri upravljanju dežele. Toda premier Mugabe je že napovedal, da bo dal pri imenovanju novih ministrov prednost tistim pripadnikom bele manjšine, ki niso člani Smithove republikanske fronte. Zadnje dni je Smitha zapustilo kar deset poslancev.

Kot napovedujejo, se hosta oba aretirana Nkomova vojaška poveljnika pojavila na procesu, ki naj bi razkril dejansko ozadje pripravljani zarote proti Mugabejevi vladi. Kot domnevajo, naj bi Nkomo, iz nezadovoljstva, ker je bil potisnjen na politični stranski tri, pripravil širok upor proti Mugabejevi vladi, računajoč pri tem na podporo manjšinskega ljudstva Ndebele, iz katerega izhajajo in ki mu izraža največ naklonjenosti.

KITAJSKA

ZARADI VELIKEGA ZANIMANJA, JAT AIR LIFT TUDI V TEJ SEZONI ORGANIZIRA 9 IN 16-DNEVNE TURISTIČNE ARANŽMAJE ZA KITAJSKO, OD 1. APRILA DALJE.

St. leta	(7)	B 707	(2)	st. leta
JU 725	17.55 O	LJUBLJANA	P	17.15
	18.55 O	BEOGRAD	P	16.15 JU 724
JU 610	21.20 O			07.00
	19.25 P	PEKING	O	22.25 JU 611
	(1)			(1)

LEGENDA: – O ODHOD, – P PRIHOD, – 7 NEDELJA, – PONEDELJEK – 2 TOREK

PODROBNE INFORMACIJE V JATOVIH POSLOVALNICAH V LJUBLJANI, tel.: (061) 315-850 IN V MARIBORU, tel.: (062) 25-166 ALI V VAŠI NAJBЛИŽJI TURISTIČNI AGENCIJI.

JUGOSLOVENSKI AEROTRANSPO

Zagrebski pogovori o koruzi

Koruze premalo in preveč – Tri četrtine za krmo – Kdaj tri milijone ton hrvaške koruze?

OD NAŠEGA DOPIŠNIKA

ZAGREB, 15. marca – Tik pred setvijo koruze so se sestali hrvaški kmetijski strokovnjaki, ki že več let ponavljajo, da lahko z našo hibridno koruzo pridelamo »vsaj« 15 ton koruze na hektar. To ugotovitev, od katere pa ni kakšne posebne koristi, so ponovili tudi na nedavnem posvetovanju, ki sta ga pripravila gospodarska zbornica in kmetijski center Hrvatske.

Kaže tudi, da je vsaj za zdaj neuporabna dokaj zanimiva analiza zagrebške biotehnične fakultete, ki dokazuje, da je v Jugoslaviji moč proizvesti hrano za 80 milijonov ljudi. Pridelovanje koruze že več let nazadnje s povprečnim pridelkom 5,5 tone na hektar na zasebnih njivah in 7 ton na posevstvih. S »politiko velikih korakov« ni mogoče korenite spreminjati sedanjih razmer v kmetijstvu, ki se bolj kot z uspehi ponosa z najrazvitejšimi pomlankami od goriv in rezervnih delov za kmetijske stroje do gnolj.

Zato so potrebni krajši, bolj odločni koraki, da bi vsaj ob koncu tega srednjeročnega obdobja pridelali od 8 do 10 ton koruze na hektar. Tako bi letno pridelali 3 milijone ton koruze. Ključ do tega uspeha je v ustreznosti pripravi zemlje. V kmetijskem kombinatu Belje, kjer so lani pridelali 8 ton koruze na hektar, pravijo, da visoke cene koruze in pšenice umetno prikazujejo visok dohodek poljedelstva in ne temeljijo na visokih pridelkih, marveč na povprečni žetvi. Drugače povedano »največ zaslužni taktik, kot zemlji daš manj.« Odgovor ni le v večji porabi umetnih gnojil, saj z neustreznimi porabo hramo zemljo. S hlevskim gnojem, ki naj bi izboljšal kakovost zemlje, pa smo vse bolj siromašni.

Letos bodo na Hrvaškem zasedali s koruzo 502.000 hektarov njiv in pričakujejo 2,4 milijona ton pridelka. Če bi zemljo bolje pripravili in pozneje rastlino dohranjevali, bi lahko pridelali več kot 3 milijone ton koruze. To bi bilo po sedanjih potrebah hrvaške predelovalne industrije in živinoreje. Drugo težavo pa predstavljajo dejstva, da kar 78 odstotkov koruze v »zrnu« spreminjajo v živalsko krmo ter tako razvrednotijo surovinsko vrednost te žitarice. V svetu pa koruzo vse bolj uporabljajo kot najrazvitejšo surovino, iz katere pridobivajo od 280 do 300 izdelkov.

PETER POTOČNIK

Motnje pri oskrbi trga zaradi neusklajenih cen

V začetku leta se je povpraševanje na domačem trgu povečalo, izvoz pa se je zmanjšal – Večji del slovenske industrije ni zadovoljil potreb

LJUBLJANA, 15. marca – Medtem ko se je povpraševanje na domačem trgu po večem upadanju v začetku leta spet okrepilo, se je izvoz še naprej zmanjševal. Slovenska industrija vseh potreb ni mogla dobiti, zato je prihajalo do motenj pri oskrbi na domačem trgu. Toda te bi bile veliko manjše, če trga ne bi zapirali in če bi bile cene izdelkov usklajene.

V januarju je utrip slovenske industrije še naprej slabil. K počasnejšemu ritmu proizvodnje so, kot kaže, prispevale vedno večje težave pri oskrbi s surovinami in reprodukcijskim materialom, saj je 61 odstotkov delovnih organizacij, ki jih je anketiral zavod za tržne raziskave, ugotovljalo, da nimajo dovolj zaloga za nemoteno delo. Se vedno so imeli s tem največ težav izdelovalci delovnih sredstev in blaga za široko porabo. Večina meni, da motnje pri oskrbi s tem materialom nastajajo predvsem zaradi manjšega uvoza in večjega izvoza tisti tistih surovin in materiala, ki jih doma potrebujemo. Nemalo krat pa so delovne organizacije

ostajale brez potrebnega materiala, ker ga niso imele s čim plačati. Pogosto se je tudi dogajalo, da dobavitelji niso spoštovali dobavnih rokov in da so svoje dobave pogosto z dodatnimi plačili v dinarjih ali v devizah. Zaradi teh težav precejšen del industrije ni mogel zadovoljiti potreb na domačem trgu. Najbolj je bilo to občutiti pri delovnih sredstvih, po katerih je v začetku leta povpraševanje izredno naraslo (bilo je skoraj dvakrat večje kot januarja lani), po mnenju nekaterih predvsem zaradi manjšega uvoza opreme. Okrepilo pa se je tudi povpraševanje po surovinah in reprodukcijskem materialu, medtem ko je zanimalo

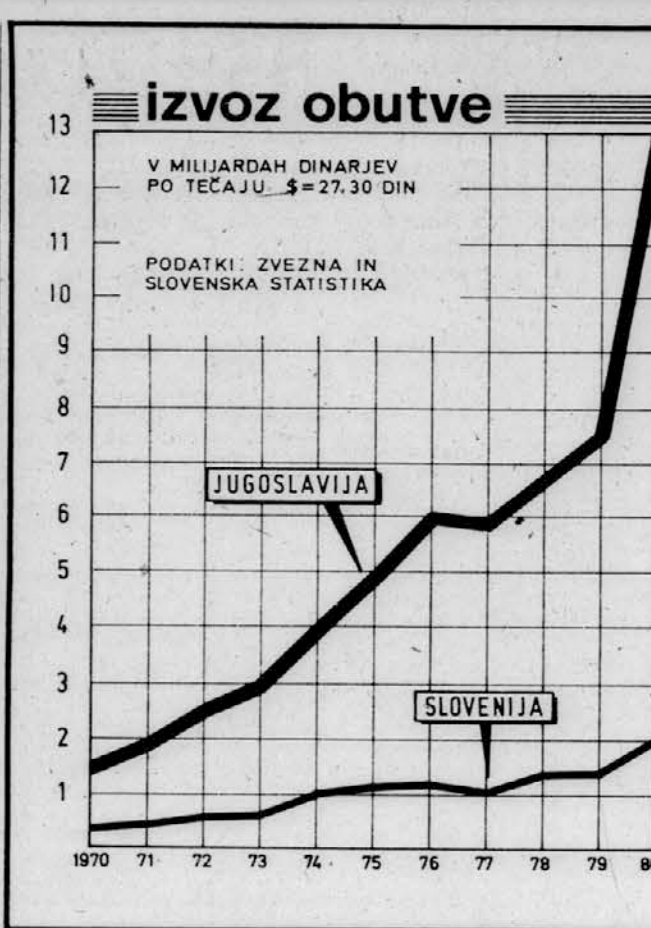
nje za blago za široko porabo poenostajevalo.

V januarju je še naprej upadala prodaja na drobno, vzrok za to pa pripisujejo manjši kupni moči prebivalstva in neugodnim stroškovnim posojilom. Po drugi strani je bilo videti, da trgovine niso bile dobro založene s ko-

● **Industrija pričakuje, da bo njen proizvodni utrip verjetno slabši še ves marec, da pa bo aprila spet živahnejši, in to predvsem zaradi večjega izvoza blaga za široko porabo. Poživitve proizvodnje pa še ne bo takšna, da bi lahko zadovoljili vse potrebe, ugotovljajo tržni raziskovalci.**

njunkturnim blagom in da nekaterih izdelkov niso imeli vedno na polih, trgovci pa so se izogibali tudi nakupu blaga z majhno maržo.

TONJA SLOKAR

Po »nareku« modnih zahtev

Jugoslavija je že vrsto let med največjimi izvozniki obutve. Po nekaterih podatkih je celo šesta na svetu. Naša čevljarstva industrija izvažajo predvsem usnjeno obutev in z njo na svetovnih trgih dosega sorazmerno visoke cene. Vendar poznavači trde, da se bo morala tudi jugoslovanska obutvena industrija bolj prilagajati spremembam v povpraševanju po obuvi, ki je v zadnjem času bolj naklonjena obutvi iz cenejših materialov, na primer iz plastike, platna ali gume. Tako obutev je bolj poceni in tako bolj dostopna mladim, ki, kot kažejo izkušnje, kupijo največ obutve.

Tako obutev že vrsto let delajo v nekaterih azijskih državah, tako na Tajvanu, v Južni Koreji, Hongkongu in drugih, ki imajo tako lastne surovine kot tudi poceni delovno silo. Obutvena industrija je namreč podobno kot tekstilna industrija praznoprav bolj industrija manj razvitih držav, ki nimajo možnosti, sposobnosti in denarja za razvoj zahtevnejše industrije. Razviti svet pa obutev na veliko uvažajo. Novim modnim tokovom se postopoma prilagajajo tudi nekatere evropske tovarne obutve, posebno italijanske, grške in španske, ki bi sicer utegnile svoje dosežke trge v dobrih meri izgubiti.

Tudi v Jugoslaviji smo pred leti razmišljali o tem, da bi obutveno industrijo, ki podobno kot tekstilna industrija, zaposluje veliko delavcev in prinaša od izdelka sorazmerno manj dohodka kot nekatere druge dejavnosti, počasneje razvijali. V zadnjih letih, ko si prizadevamo kar najbolj izravnati svojo plačilno bilanco, pa postaja tudi ta industrija spet zelo dragocena. Ne samo, da se je v času določene zapostavitosti

razvijala naprej, ampak se je očitno tudi utrdila in postala izvozna zelo uspešna, predvsem pa uspešnejša kot nekatere dejavnosti, v katerih smo velikokrat vlagali, pa nam zdaj ne dajejo željenih deviznih učinkov.

Jugoslovanska obutvena industrija je ustvarila lani že 8,6 odstotka vsega jugoslovanskega blagovnega izvoza in ob tem izvozila 64-krat več, kot je uvozila. Približno polovico obutve, ki jo izvozimo, kupijo Sovjetska zveza. Naša obutvena industrija pa je postala tudi zelo pomembna dobavitelj nekaterim razvitim državam. Po podatkih tamkajšnjih državnih statistik je bila 1980. leta naša obutvena industrija med dobavitelji ZDA deveta, v ZRN šesta, v Švici sedma, na Nizozemskem enajsta in na Švedskem trinajsta.

Po podatkih splošnega združenja za usnjarsko predelovalno industrijo pri slovenski gospodarski zbornici, ki se nekoliko razlikujejo od statističnih podatkov, je obutvena industrija izvozila lani 26,5 milijona parov obutve, kar je za štiri odstotke več kot 1980. leta, in s to obutvijo zaslužila za 24 odstotkov več kot predlani. Slovenija je izvozila lani 4,8 milijona parov obutve, kar je po količini nekaj manj kot predlani, po vrednosti pa za 7 odstotkov več. Lani se je tako v Jugoslaviji kot tudi v Sloveniji dvignil delež izvoza obutve za klinirne devize. Jugoslovanska obutvena industrija je tja prodala kar 76 odstotkov vsega svojega izvoza, slovenski čevljarji pa 54 odstotkov. Letos naj bi slovenski čevljarji izvozili okoli 5,5 milijona parov obutve in to spet nekaj več na Zahod, ki so ga sodeč po lanskem izvozu, nekoliko zanemarili.

VESNA BERTONČELI-POPIT

Dodatne oblike pomoči pridelovalcem hrane

V škofjeloški občini naj bi uvedli poseben davek – Denar bi šel za intervencije v kmetijstvu

ŠKOFJA, LOKA, 15. marca – V škofjeloški občini nameravajo uvedti poseben davek, s katerim bodo zbirali dodaten denar za pospeševanje kmetijstva. Z regresi, pospeševanja, selekcijsko in veterinarsko-higienično službo ter drugimi oblikami pomoči, ki bi jih plačali s tem denarjem, bi povečali pridelavo domače hrane.

V občini sicer denar za pospeševanje kmetijstva že zbirajo, za kar so podpisali samoupravni sporazum. Vendar pa se ga vsi ne držijo, zato se nabere manj denarja, kot planirajo. Leto 1980 so bili ob poludrug milijon dinarjev, lani pa je v sklad z izvajanjem intervencij v proizvodnji hrane prišlo kar 4 milijone dinarjev manj, kot so računali.

Zaradi tega so kmetije dobili manj regresa pri nakupu mineralnih gnojil, močnih krmil, semenjskega krompirja in plemenjske živine. Nekateri oblike pomoči, kot so regresiranje telet za pitanje v hrbitovitem svetu in dotiranje naložb na gorskih kmetijah, so morali sploh črtati. Vse to pa je vplivalo na manjši pridelek hrane.

Prav zato hočejo v Škofji Loki izkoristiti možnost, da uvedejo občinski davek iz osebnega dohodka, ki jim jo daje novo repu-

bliški zakon o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane. Za te intervencije je namreč lani veljal republiški davek v višini 0,9 odstotka bruto osebnega dohodka, letos pa so ga znižali na 0,4 odstotka. V enaki stopnji naj bi sedaj vpeljali tak davek tudi v občini.

Kot računajo, bi z novim davkom, ki bi ga začeli pobirati s majnem, letos v obliki zbrali dobrih 10 milijonov dinarjev, vseh dohodkov pa bi imeli v skladu blizu 24 milijonov dinarjev. Polovico tega denarja bi porabili za regrese pri nakupu gnojil, krmil, semen in živine. Za pospeševanje službo in izobraževanje bi dali nekaj nad 3 milijone dinarjev, poludrug milijon za nadomestilo dela obresti, za selekcijo in reprodukcijo milijon dinarjev.

LADO STRUŽNIK

Berlinsko turistično ugibanje

V ZR Nemčiji je 12 milijonov ljudi, ki se še niso odločili, kako bodo dopustovali – Zdej je pomembno, kako bomo predstavili našo turistično ponudbo – Več individualnih gostov

LJUBLJANA, 15. marca – Marec je odločilni mesec v letu za tisti del turističnega gospodarstva, ki živi predvsem od poletne sezone. Zato ni naključje, da je v tem mesecu tudi največja evropska turistična borza. V Berlinu se tako na enem kraju srečajo ponudniki in veliki kupci turističnih storitev in, kar je tudi zelo pomembno, tisoči in tisoči zahodnih Nemcev, ki so evropski rekorderji med turističnimi potniki. Po številu in po porabljenem denarju.

»Jugoslovanski turistični delavci smo se letos odpravili v Berlin malce črno gladi, kajti buking za Jugoslavijo je bil meseca februarja letos slabši kot je bil v tem mesecu v preteklih letih. Zdej sem optimist,« zagotavlja glavni direktor Kompassa Egon Conrad.

Za črno gladijo nekaterih v Jugoslaviji glede letosnje poletne sezone je bilo več uemeljenih razlogov. V ZR Nemčiji je ta čas nemoteno delovanje gospodarstva nezaposlenih, gospodarska kriza se močno pozna tudi v Belgiji in Veliki Britaniji. Zaradi vseh teh razlogov in drugih posrednih učinkov gospodarske krize na življenje in s tem tudi na razpoložanje potencialnih turistov le-ti čakajo na poletje in se bodo verjetno odločili tik pred nastopom dopusta, če ga bodo preživeli doma ali pa se bodo podali na pot.

»Dobri poznavalci zahodno-nemškega turističnega trga so izračunali, da je v tej državi ta hip najmanj 12 milijonov ljudi, ki se še niso odločili, kaj bodo s svojim dopustom,« pove Egon Conrad. »Zdej je zelo pomembno, kako bomo reklamirali naš turizem. Drugi so napadali. Ne samo tradicionalne države ob Sredozemskem morju – za drage počitnice v prekomorskih državah je zanimanje močno padlo – temveč tudi Nemci sami. Ze lani je bilo na berlinskih stojnicah dovolj reklame, ki je Zahodne Nemce pozivala in vabila naj potnikujejo doma. Letos je bila taka reklama še močnejša.«

»Kako bi na kratko ocenili trenutni položaj na zahodno-nemškem trgu?«

»Nemec je že po tradiciji navezan na tople vode. Nas Jadrani je tako morje, da Nemci mika in zato mislim, da bo številni obisk Nemcev in drugih naših stalnih gostov iz zahodne Evrope na laniški ravni. Zanimanje za Bolgarijo in Rumunijo je močno padlo zaradi številnih vzrokov in jima ne pomaga niti močna reklama, niti nizke cene, katere so Bolgariji prav pred borzo znižali se za 9 odstotkov. Tunizija je prav tako postopoma v ozadje. Zato si pa lahko rade manejo Španci. Ze lani so znižali cene za 20 odstotkov, hkrati pa imajo tudi svetovno nogometno prvenstvo. Dobro bo obiskana tudi severna Italija.«

končal ob koncu meseca oktobra.

»Splet okoliščin, če se bodo vse napovedi uresničile, nam bo pomagal, da bo tudi letošnje številno pri nas turistov toliko kot jih je bilo lani. Kar moramo storiti, da bo sezona tudi finančno uspešna in da bo hkrati tudi propagandna za sezono 1983?«

»Najprej popraviti hotela in druge turistične objekte, ki so med sezono večkrat katastrofalno zanemarjeni, izboljšati celoten servis od čiščenja objektov do priprave hrane in strežbe. Gost je danes že razvijen in če je dobro postrežen doma tudi v najbolj zakotni vasi, potem s pravico terja vsaj tako, če ne še boljše postrežbo v hotelih in restavracijah. Letos, zaradi pričakovane števila individualnih gostov, bo izredno pomembna tudi oskrba. Ne sme se nam zgoditi, da bo sezona zmanjkala v trgovinah. Sezona 1980 je bila prav zaradi pomanjkljive oskrbe slaba reklama za jugoslovanski turizem.«

MATJA DERMATIA

Mariborska mlekarna bo po obnovi še dobra

Novo mlekarno naj bi postavljali šele čez desetletje – Načrti za izboljšave – Delitev dela

MARIBOR, 15. marca – Nove mlekarne v Mariboru v prihodnjih 10 ali 15 letih še ne bodo postavili. Zato pa nameravajo izboljšati zdajšnje.

Po prvotnem načrtu, o katerem so začeli govoriti že pred petimi leti, naj bi postavili v Mariboru povsem novo mlekarno, ki bi mogla predelati dnevno 150.000 litrov mleka. Zaradi okoliščin stališča in instituta za ekonomiko Ljubljanske banke do tolikšne nove naprave, pa tudi zaradi zapletov pri iskanju zemljišča, predvsem pa zaradi pomanjkanja denarja, so se zdaj v Mariboru odločili, da bodo to zidavo odložili v naslednje desetletje.

»Odlottev zidave nove mlekarne seveda, podaljšuje obstoj zdajšnje mlekarne na starem mestu. Zato bo treba urediti vse sanitarne in tehnične ukrepe, da bi mlekarna lahko nemoteno delala in ne motila svoje okolice. Hkrati pa načrtujejo tudi določeno povečanje zmogljivosti mlekarne za potrebe naslednjega podlugega desetletja.«

»Razumljivo je, da s preureditvijo ne bodo dosegli enakih kakovostnih sprememb kot s popolnoma novo mlekarno. Pomembna pa je, da bodo zagotovili odkup mleka na zdajšnjem odkupnem območju in preskrbo z njim in mlečnimi izdelki v Mariboru in drugih potrošniških središčih v Podravju. Ob tem naj bi se dogovorili tudi z mlekarno Ptuj o delitvi dela in specializaciji.«

MARIAN KOŠ

Prva skrb: kako zagotoviti energijo

Izvršni svet skupščine SR Črne gore je pred nekaj dnevi sklenil, da morajo vsi porabniki v republiki upoštevati zakonske predpise o omejevanju porabe električne energije. Na seji, ki jo je vodil Momčilo Čemović, so tudi sklenili, da je zaradi zelo neugodnega elektroenergetskega položaja nujno brez odlašanja uvedti omejitve dobav, ki so predvidene za drugo stopnjo. Če bi se namreč praznjenje akumulacijskega jezera hidrocentrale Perućica nadaljevalo s februarja, bi se gladina vode v manj kot desetih dneh tako znižala, da bi morali zaradi zagotovitve minimalnih tehničnih pogojev za delovanje elektroenergetskega sistema Črne gore v tej hidrocentrali ustaviti proizvodnjo.

V tem primeru bi se morala poraba električne energije, ki se v Črni gori zadnje dni giblje med 8,5 in 9 milijoni kWh, zmanjšati na 5,2 milijona kWh na dan, kar bi pokrili z uvozom iz tujine in SR Srbije. To pomeni, da bi se morala poraba v tej republiki zmanjšati kar za 42 odstotkov (!).

Če ne bo kmalu padlo več dežja – je pred kratkim ocenil izvršni svet SR Črne gore – bo treba izdelati načrte in programe za omejevanje porabe električne energije v obsegu, ki je predviden za tretjo stopnjo omejitve. Damoklov meč »elek-

Merkur in KK Ptuj se ločujeta?

Z odcepitvijo beogradskega tozda bi se prekinila dobava koruze in oljarje

PTUJ, 15. marca – Vse kaže, da se bodo delavci tozda Merkur iz Beograda, ki dobra štiri leta združujejo delo s ptujskim kmetijskim kombinatom, na referendumu odločili za odcepitev od delovne organizacije. Tozdom delavski svet je že sprejel sklep o razpisu referendumu, do te odločitve pa so očitno prišli zavoljo ugotovitev, da jih s Ptujčani veže premalo interesov. V beogradskega tozda, kjer je v osrednjo trgovska dejavnost in kooperacija, je zaposlenih 78 delavcev, vse pa kaže, da bodo v prihodnosti iskali skupno pot z zrenjanjskim kombinatom Servo Mitaji.

Ločitve je Ptujčane vsakokrat presentila, kajti tozda Merkur je vsako leto zagotavljal večje količine koruze in oljarje za potrebe tovarne olja v Slovenski Bistrici. V zelo neprijetnem položaju so se tako znašli tudi bistriški oljarni, ki so računali na 1500 ton sončnice, kar pomeni polovico njihovih letnih potreb.

D. U.

Več njiv »sladke« pese

V ptujskem kmetijskem kombinatu pravijo, da bodo imeli dovolj umetnih gnojil – Pospeševalci vneto prepričujejo kmete, naj sejo peso

PTUJ, 15. marca – Poljedelci ptujske občine sodijo med najbolj pomembne slovenske pridelavalce hrane, zato je seveda še kako pomembno, v kolikšni meri bodo uresničili letošnje setvene planje. Očitno se z najmanj težavami srečujejo pri ptujskem kmetijskem kombinatu, kjer bodo s sladkorno peso zasedali 900 hektarov in s koruzo 1300 hektarov njiv.

Trenutno še vedno ne kaže najbolje pri podpisovanju pogodb za setev sladkorne pese v zasebnem sektorju, kajti pri Kmetijski zadrugi Ptuj so doslej uresničili le nekaj več kot polovico načrta. Še slabše pa je na območju kmetijske zadruge v Lovrencu na Dravskem polju.

V dveh kombinatih poljedelskih tozdih bodo letos posejali prav toliko peso kot lansko leto, poleg tega pa jih čaka tudi setev koruze na 1300 hektarjih. Pri kombinatu zatrjujejo, da bodo imeli umetnih gnojil in zaščitnih sredstev dovolj, nekaj zapletov pa pričakujejo pri mehanizaciji, kajti za nekatere uvožene traktorje še vedno niso uspeli dobiti nadomestnih delov. Kljub temu, da bo moralo nekaj kmetijskih strojev prisilno počivati, pričakujejo, da bodo setvene naloge zmogli v celoti.

Pri ptujski Kmetijski zadrugi je te dni najbolj vroče zavoljo sladkorne pese. Res je, da so

kooperanti doslej podpisali, da bodo pridelovali to poljsko na 170 hektarjih, kar je toliko kot lansko leto. Da bi uresničili letošnji načrt, da bi zasejali peso na 382 hektarjih, morajo vključevati tudi manjše površine, na katerih pa je ekonomičnost pridelovanja seveda nižja.

● **Pospeševalcem z Dravskega in Ptujkega polja so priskočili na pomoč tudi njihovi hlaški tovarniki, tako da bodo potrkali na sleherni kmečka vrata. Seveda pa samo pospeševalci niso dovolj. Kljub govorjenju in zatrjevanju aktivistov socialistične zveze pri tej pomembni setveni akciji še ni bilo.**

Seveda pa setev sladkorne pese ni edina pomembna naloga, kajti kooperanti ptujske zadruge morajo posejati 2840 hektarov s koruzo za zrje in še 900 hektarov silažne koruze. K temu naj

»Bojda so zahodnoevropski, predvsem zahodno-nemški in britanski turisti pokazali izjemno zanimanje za »zračne« programe.«

»Drži. Tudi tu igra veliko vlogo cena. Cena enotedenskega

Razprave o skrajšanem delovnem času

BEograd, 15. marca (Tanjug) – Skrajšan delovni čas na tistih delovnih mestih, ki so zdravju škodljivi, obstaja le v dokumentih. Namesto da bi delavca vsak dan le za krajši čas izpostavljal škodljivim snovem, mora opraviti normalen delavnik, le da mu osemurno delo na tistem delovnem mestu upošteva z daljšim trajanjem.

Na ta problem so opozorili člani zveznega odbora sindikata delavcev v kemijski industriji in industriji nekovin, ki so obravnavali delovne razmere v proizvodnji barv in lakov.

»Pričakujejo pa, da se bo položaj do konca meseca izboljšal. Pri mehanizaciji je letos pričakovati nekoliko več težav, saj nekaterih nadomestnih delov ne morejo dobiti, poostreni curinski predpisi pa so zelo zmanjšali nakupe v sosednji Avstriji. Zadržniki še opozarjajo na težave pri oskrbi z nafto, katere trenutno ni mogoče kupiti, predvsem pa predlagajo, da bi morali dovoliti večje količine ob enkratnem nakupu.«

DANILO UTENKAR

EKSPRESNA LOTERIJA

TOVARNA STROJEV IN OPREME LJUBLJANA, Gerbičeva 101

ponovno obnavlja naslednja prosta dela in naloge

- I. za DELOVNO SKUPNOST SKUPNIH POSLOV, Ljubljana, Gerbičeva 101
- SAMOSTOJNEGA FINANČNEGA KNJIGOVODJE
- Pogoji: ekonomski tehnik, 3 leta delovnih izkušenj
- II. za TOZD PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV, Ljubljana, Gerbičeva 101
- več STRUGARJEV, KLJUČAVNIČARJEV, VARILCEV in STROJNIH KLJUČAVNIČARJEV
- za ključavničarsko-varilska dela, montažo strojev in prototipov in strojno obdelavo.
- Pogoji: kvalificirani ali priučen delavec kovinarske smeri z ustreznimi delovnimi izkušnjami
- KV BRUSILCA brez del, izkušeni za brušenje ulitkov
- DELOVODJE STRUGARJEV
- Pogoji: srednja strokovna izobrazba strojne smeri, 2 leti delovnih izkušenj
- Vsa dela in naloge se združujejo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s poskusnim delom po Pravilniku o delovnih razmerjih. Kandidate vabimo, da se osebam, ki želijo ali pošljejo pisne vloge v 15 dneh od objave na naslov: SLOVENJALEŠ ŽNČIČA, 61111 Ljubljana, Gerbičeva 101, p. p. 12
- Informacije dobite po tel. št. 261-042.

13-1914

61000 Ljubljana, Dvorčakova 5

Delavski svet DO objavlja prosta dela in naloge

- 1. DIPL. PRAVNIKA
- 2. STROJNO KNJIZENJE
- Pogoji za zasedbo del so:
- pod 1.:
 - visoka strokovna izobrazba pravne smeri
 - 3 leta delovnih izkušenj
 - opravljen pravosodni izpit
- pod 2.:
 - nižja strokovna izobrazba
 - opravljen tečaj za strojno knjiženje
 - 8 mes. delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah
 - enomesečno poskusno delo
- Delovno razmerje za objavljen prosta dela in naloge bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Nastop dela je mogoče takoj. Kandidate bomo o odločitvi obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.
- Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh od objave na naslov: Giposs inženiring, n. sol. o. – DSSS, Celovška c. 136, Ljubljana, telefon 555-973.

15-1943

1. TAJNIŠKO DELO ZA POMOČNIKE GLAVNEGA UREDNIKA

2. TAJNIŠKO DELO ZA GLAVNEGA IN ODGOVORNEGA UREDNIKA DELA TER CENTRALNO REDAKCIJO

za popoldanski delovni čas

Pogoji pod 1. in 2.:

- končana srednja šola administrativne ali ekonomske smeri
- enoletne delovne izkušnje pri opravljanju enakega ali podobnega dela
- organizacijske sposobnosti

Izbranimi kandidatama nudimo za opravljeno delo stimulativne osebne dohodka in, vso pomoč pri delu, zlasti v času trimesečnega poskusnega dela.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba ČGP DELO, Titova 35, Ljubljana, 15 dni od objave.

13-38

PETROL, DO TRGOVINA LJUBLJANA TOZD Avtopark Ljubljana, Flajšmanova 2

Po sklepu komisije za delovna razmerja vabimo k sodelovanju delavca za opravljanje del in nalog

VOZNIKA MOTORNIH VOZIL ZA PE AJDOVŠČINA

Pogoji: poklicni voznik C in E kategorije z nekaj prakse. Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo traja 60 dni.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave najkasneje 15 dni po objavi na naslov: PETROL Ljubljana, DO Trgovina, TOZD Avtopark Ljubljana, Flajšmanova 2.

13-1884

DO »Avtonabava« Ljubljana

objavlja prosta dela in naloge

SKLADIŠČNIKA – KOMISIONARJA

Pogoji: 3-letna poklicna šola trgovske ali avtostroke, 1 leto uspešnih delovnih izkušenj

Poizkusno delo: 1 mesec. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi na naslov DO Avtonabava, Ljubljana, Zvezna 2 a.

12-1873

Strojniški študij zares v koreniti preosnovi

Strojna fakulteta v Ljubljani in VTO Strojništvo na visoki tehniški šoli v Mariboru sta skupaj pripravili novo zasnovo študija strojništva

Do konca marca bi morali sprejeti programsko zasnovo za usmerjeni študij strojništva na višji in visokošolski stopnji oziroma za 6. in 7. stopnjo zahtevnosti (inženir strojništva in dipl. inž. strojništva, magistr in specializacija).

Tako se je tudi visokošolsko izobraževanje strojnikov vključilo v preobrazbo visokega šolstva, ki naj tudi naši najvišji izobraževalno-raziskovalni delovni organizaciji veljati v sestavi usmerjenega visokega šolstva. Kovinski-predelovalna, metalurška in strojna industrija sodo med najmočnejše industrijske veje v Sloveniji, zato je praksa že več kot deset let nazaj terjala preobrazbo izobraževanja strojnikov, tako da bi ti čim bolj ustrezali delom in opravilom, ki jih terja industrija. Toda šele zakon o usmerjenem izobraževanju je spodbudil in omogočil čez korenito preobrazbo. Dosedanje poskuse reforme strojnega študija so predstavniki obhvalili, strojne fakultete v Ljubljani in VTO Strojništvo na visoki tehniški šoli v Mariboru, kakor tudi zastopniki slovenske strojne industrije na nedavnem posvetu o izobraževanju strojnikov v Mariboru ocenili le za delne, češ da izobraževanje strojnikov tačas še ne ustreza ne praksi ne razvojnemu nalogam.

Ali res nimamo pravih ljudi?

Globalni smotri preobrazbe solanja strojnikov so dolgoročno zasnova in načrtovanje izobraževanja (tja do leta 2000), ki mora ustrezati znanstvenotehniški revoluciji, prestrukturiranju slovenske industrije, ustvarjanju lastne tehniške pameti, ne le uporabi tujih licenc, torej ustvarjanju lastne, ne le prenosu tuje tehnologije. Zato bi morali uspešno izvajati strojnike z analitičnimi in miselnimi ustvarjalnimi sposobnostmi, ne pa tike z enciklopedičnim znanjem. Temu, da v naši industriji uporabljamo toliko tujih licenc in tehnologije, ni toliko krivica sila domača znanost, kolikor to, da nimamo pravih ljudi, ki bi tehnokoznanstvene dosežke bili sposobni vnesti v industrijo. In to podobne misli uvidnega referenta Maksimilijana Senice iz TAM na mariborskem posvetu so udeleženci v celoti podprli.

Strojna fakulteta v Ljubljani in VTO Strojništvo na VTS v Mariboru sta skupaj pripravili predlog zasnove vsajega in visokošolskega študija strojništva v Sloveniji in ga ponudili v javno razpravo (Strojniški vestnik, št. 1-2/1982, posebni odtis). Na republikanski posvetu v Mariboru so ga številni udeleženi predstavniki obhvalili, strojniki visokih šol prešli skupaj s predstavniki PIS kovinarstva in metalurgije, zavoda SRS za šolstvo in z zastopniki nekaj največjih slovenskih organizacij združenega dela s področja strojne industrije. Posvetovalci so se soglasali, da je treba zasnovo izmeniti sistem usmerjenega visokošolskega izobraževanja strojnikov kot logičnega nadaljevanja že usmerjenega srednjega solanja. Vendar pa se predloga zasnove strojnega študija, ki sta ga skupaj predložili ljubljanska in mariborska visoka šola, in oni, ki so ga izdelali v PIS kovinarstva in metalurgije, nekoliko razlikujeta. Predstavniki strojne industrije so se bolj ogrevali za prvi predlog, namreč za zasnovo obhvali visokih šol. Zato bomo na kratko očrtali ta predlog (seveda v sodečju z dosedanjim sistemom izobraževanja strojnikov) in zato se navedli nekaj sklepov mariborskega posveta.

Nova zasnova študija strojništva

Strojna fakulteta je po reformi 1969-70 prešla od stopnjenega študija na vzporedni študij in imela 2-letni visokošolski študij strojnikov in visokošolski štiri letni modulni (modul je nekaj podobnega kot smer) študij VTO Strojništvo na VTS Maribor pa je imela od začetka stopnjen študij z dvema

koncom o usmerjenem izobraževanju mogoč magistrski študij in pridobitev doktorata.

Ne smemo biti le prenašalci tujih tehnologij

Na mariborskem posvetu so predlog PIS za kovinarstvo in metalurgijo obravnavali kritično in imeli k zasnovi precej pripomb, na primer, da je premalo opredeljena vsebina programov, da v zasnovi ni poudarek na kadrih, ki bi bili ustvarjalci razvoja, ampak bi bili bolj prenašalci tujih tehnologij. To pa je bila poglavitna napaka sedanjega solanja strojnikov.

Programi strojništva bi morali biti sestavljeni z drugimi programi, če hočemo razvijati kompleksne sisteme in opremo v strojni industriji in industriji sploh. Opazno je razhajanje, je bilo rečeno na posvetu, med letatimi PIS in strokovnjaki v OZD. Te naj bi sodelovale tudi pri oblikovanju programov, ne samo pri programskih zasnovah. OZD morajo torej biti dejavne pri oblikovanju vseh treh izobraževalnih nalog: pridobitvi izobrazbe, pri programih usposabljanja in izpopolnjevanja. Oba predloga programa zasnove inata po mnenju razpravljavcev pregrebo delitve smeri, medtem ko bi bilo treba bolj upoštevati dejavnosti (vrste proizvodnje). Programi morajo omogočiti večjo izbiro študijskih smeri. Predlagali so novo smer študija: proizvodno-procesno kibernetiko.

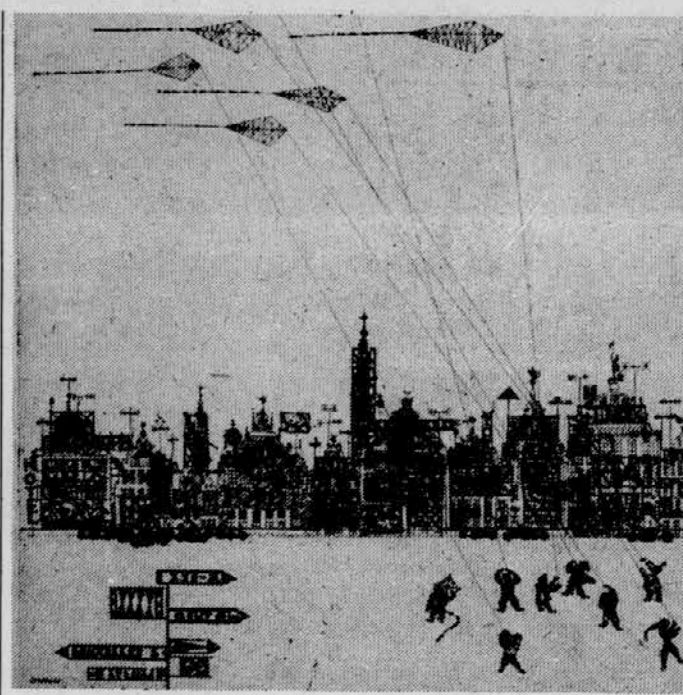
Specializacije po predlogu PIS KM niso sprejemljive. Posvetovalci so se zedinili za več sklepov: osnove za nadaljnje pripravljanje programov naj bo predlog obhvali šol, v I. letniku naj bo predlog skupen za višjo in visoko šolo. Samo tekmovanje se bo začelo v četrtek, 18. marca in bo potekalo do srede 26. marca, ko bo koncert prvenstvenega v Viteški dvorani Festivala s podelitvijo nagrad in diplom.

Na XI. tekmovanju učencev in študentov glasbe, ki bo potekalo v Ljubljani in Mariboru, bo sodelovalo 48 pianistov, en harfist, pet solopcev, trinajst harmonikarjev, 31 instrumentalnih komornih skupin (od dva do seksta) in trije orkestri. Skupaj bo tekmovalo kar 238 učencev iz 21 glasbenih šol, srednjih glasbenih šol v Mariboru in Ljubljani, Akademije za glasbo v Ljubljani in Glasbene Maticice iz Trsta. Tekmovanje je namenjeno počastitvi 100-letnice glasbenega šolstva na Slovenskem ter partijskih kongresov. Slovenski koncert bo v soboto 20. marca ob 19.30 v Viteški dvorani v Krizankah. Govorila bo Majda Poljanšek.

Najboljši mladi glasbeniki bodo prejeli nagrade. Društvo slovenskih skladateljev bo podelilo eno nagrado za najboljšo izvedbo slovenske klavirske skladbe (diploma, notna zbirka, plošče). Društvo glasbenih umetnikov Slovenije bo podelilo dve nagradi: za najboljšo izvedbo klavirske sonate in za najboljšo izvedbo arije starih mojstrov. Oba nagradjena bosta prejela 2000 din in komplet plošč. Glasbena mladina Slovenije pa bo podelila tri nagrade za najboljšo instrumentalno komorno skupino po stopnjah (nižja, srednja, visoka).

M. Z. Najboljši mladi glasbeniki bodo prejeli nagrade. Društvo slovenskih skladateljev bo podelilo eno nagrado za najboljšo izvedbo slovenske klavirske skladbe (diploma, notna zbirka, plošče). Društvo glasbenih umetnikov Slovenije bo podelilo dve nagradi: za najboljšo izvedbo klavirske sonate in za najboljšo izvedbo arije starih mojstrov. Oba nagradjena bosta prejela 2000 din in komplet plošč. Glasbena mladina Slovenije pa bo podelila tri nagrade za najboljšo instrumentalno komorno skupino po stopnjah (nižja, srednja, visoka).

JANEZ MESESNEL

Ponovno odprta stalna grafična zbirka Moderne galerije

Po zaključku velikih retrospektivnih razstav v Moderni galeriji ponovno odprta stalna grafična zbirka risb in grafik v spodnjih razstavnih prostorih. Grafična zbirka bo na ogled vsak dan, razen ponedeljka, od 10. do 18. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 13. ure. Na sliki: Karel Zelenko: Otroci z zmaji, 1963.

Tekmovanje mladih glasbenikov

Za XI. tekmovanje učencev in študentov glasbe v Sloveniji se je prijavilo 238 kandidatorov

Zveza društev glasbenih pedagogov Slovenije organizira XI. tekmovanje učencev in študentov glasbe Slovenije. Prvi dan, v sredo ob 15.30, bo v dvorani ZGBI, Vegova 7, posvetovanje glasbenih pedagogov na temo »Vloga glasbenega šolstva v pripravi mladine na glasbeno področje«. Samo tekmovanje se bo začelo v četrtek, 18. marca in bo potekalo do srede 26. marca, ko bo koncert prvenstvenega v Viteški dvorani Festivala s podelitvijo nagrad in diplom.

Na XI. tekmovanju učencev in študentov glasbe, ki bo potekalo v Ljubljani in Mariboru, bo sodelovalo 48 pianistov, en harfist, pet solopcev, trinajst harmonikarjev, 31 instrumentalnih komornih skupin (od dva do seksta) in trije orkestri. Skupaj bo tekmovalo kar 238 učencev iz 21 glasbenih šol, srednjih glasbenih šol v Mariboru in Ljubljani, Akademije za glasbo v Ljubljani in Glasbene Maticice iz Trsta. Tekmovanje je namenjeno počastitvi 100-letnice glasbenega šolstva na Slovenskem ter partijskih kongresov. Slovenski koncert bo v soboto 20. marca ob 19.30 v Viteški dvorani v Krizankah. Govorila bo Majda Poljanšek.

Najboljši mladi glasbeniki bodo prejeli nagrade. Društvo slovenskih skladateljev bo podelilo eno nagrado za najboljšo izvedbo slovenske klavirske skladbe (diploma, notna zbirka, plošče). Društvo glasbenih umetnikov Slovenije bo podelilo dve nagradi: za najboljšo izvedbo klavirske sonate in za najboljšo izvedbo arije starih mojstrov. Oba nagradjena bosta prejela 2000 din in komplet plošč. Glasbena mladina Slovenije pa bo podelila tri nagrade za najboljšo instrumentalno komorno skupino po stopnjah (nižja, srednja, visoka).

M. Z.

Recital pianista Igorja Dekleve

V torek ob 19.30 bo v dvorani Slovenske filharmonije recital pianista Igorja Dekleve, ki ga prireja ljubljanski Festival in Društvo glasbenih umetnikov Slovenije. Deklevo bo najprej predstavil dve skladbi slovenskega skladatelja Zvonimira Ciglica ter Sarkazme Primoža Ramova, nato pa celotne Slike z razstav Modesta P. Musorgskega.

»Dalje« – nova literarna revija

Izhajala bo v Sarajevu, njen glavni in odgovorni urednik bo Oskar Davičo

V Sarajevu bo še ta mesec (marec) začela izhajati nova literarna revija, ki se bo imenovala »Dalje«. Njen glavni in odgovorni urednik bo znani srbski pesnik, romanopisec in esejist Oskar Davičo. Izhajala bo pri »Oslobodjenju«, TOZD založniška dejavnost.

Kot piše zadnja številka sarajevskega »Odkrivača«, želi nova revija nadaljevati s tradicijo naših naprednih stremeljav v književnem ustvarjanju, odprta pa bo za vse ustvarjalce, ki angažirano pišejo o usodi današnjega človeka. »Dalje« želi, biti vsejugoslovanska revija; ob drugem se bo bojevala proti literarnemu lokalizmu, kar pomeni, da se bo zavzemala tudi za to, da bi bili njeni bralci kar najbolj obveščeni o knjižnih zanimivostih in novostih po svetu. Pretežno bo urejena tematika, vsaka četrta številka pa bo prinesla panoramo poezije jugoslovanskih pesnikov. Predvidoma bo izšla štirikrat na leto.

Nekatera dela čakajo na prevajalce in bralce

Tudi na območju srbohrvaškega jezika manjkajo za posamezne stroke prevodi temeljnih del – Pogovor s sarajevskim profesorjem Nikolo Kovačem

Od prikritih sredstev, ki so namenjena prevodni dejavnosti, se razmišlja o tej plati založniških programov vedno bolj sučejo ob nepotrebnosti nekaterih izdaj in o vrzilih na drugi strani.

S podobnimi vprašanji se sprijemajo tudi v drugih republikah, le da njim precej širše srbohrvaško jezikovno območje omogoča pestrejšo paleto prevodov in ob višjih nakladah dostopnejše cene. Kljub temu prevodni primanjkljaj številnih temeljnih del kaže, da prevajanje še vedno ne temelji na medzaložniškem smotnem načrtovanju, pač pa je bolj prepuščena temu, kdaj se bo katera založba »spomnila« na posamezno delo. Delček posledice, ki jo ima takšno neravnovesje, se je pokazal tudi v pogovoru z dr. Nikolo Kovačem, esejistom in literarnim teoretikom, profesorjem na Filozofski fakulteti v Sarajevu, ki se zaradi neustreznosti ali zastarelosti nekaterih zahtevnejših francoskih prevodov občasno loteva tu-

di prevajanja. V tem smislu je njegov zadnji prevod Camusov Tuje.

»Narava prevajanja ni razvidna samo iz spostavljanja plogednega dialoga med narodi in kulturami, ampak tudi iz nastajanja podlage za sleherni nacionalni književnost, ki sprejema izmenjave idej in del. Poleg splošno-kulturne narave prevodov je treba poudariti, da prevajanje prispeva tudi k razvoju in bogatjenju jezika, v katerega je delo prevedeno. Ni vseeno, ali so v kulturni dediščini nekega naroda prevodi Homerja, Danteja, Cervantesa, Shakespeara, Moliera, Goetheja, Aristotela, Montaigna, Pascala, Hegla, Marxa... Prevodi del iz ene kulture pripomorejo k drugemu profilu in globlji perspektivi tiste kulture, kateri so ta dela dostopna. Posebno vprašanje je slabo in nikakršno poznavanje klasičnih del nekdanjih vzhodnjaških kultur. Razen za redke poznavalce so ta dela še vedno neznanca in nedostopna.«

Zlasti vaše prve knjige razpravljate, na primer »Sukob bica i ideala«, delo, posvečeno predvsem Camusu in francoske mu eksistencializmu, a tudi vašo najnovejšo knjigo »Uptina misli« (literarni esej o Andriju Rimbaudu, Montaignu itd.), so tesno povezane s filozofsko misli. Kakšno je za vas to področje pri vašem prevodnem bogastvu oziroma pomanjkanje?

»V srbohrvaškem jeziku nam manjkajo prevodi nekaterih klasičnih filozofov in moralistov: Montaigne (Eseji), sv. Avgustin (Civitas Dei), nadalje Leibnizove razprave o človeškem razumu, Schellingova Filozofija umetnosti in Heideggerjevo Bit in čas. V državno-pravne in politične filozofije niso prevedena dela Montesquieuja, Huga Crostiusa, Tocquevilla, česar sodoj v sam temelj modernih zasnovev države, svobode in demokracije. Poleg številnih prevodov, ki nam manjkajo iz obdobja evropskega prosvetljenstva, pogrešamo tudi prevode iz nemške klasične filozofije (česar so se nekateri založniki že lotili organizirano in sistematično prevajanja izvirnih filozofskih besedil). Za poznavanje teoretične misli našega časa so neobhodna dela španskega misleca Ortega y Gasseta, Santillana, Hannahja Arendta, Unamuna, Merleau-Pontyja in drugih. Kot profesor francoske književnosti bi mimogrede omenil še pisce, ki so bolj povezani z mojo poklicno dejavnostjo in jih še vedno lahko beremo samo v izvirniku: Ph. Soupault, G. Picon, J. F. Lyotard in vrsta drugih, ki še vedno čakajo na svoje prevajalce in bralce in še niso del zakladnice našega jezika.«

Kako je po vašem vrednotenju prevajalsko delo in na kakšni ravni je v povprečju kakovost prevodov v srbohrvaščino?

»Predvidoma so preprosto odsevanje znanj, razmišljanja in prevajalcev. Na fakulteti bi morali razviti posebno smer za prevajalstvo, saj je doslej tovrstna dejavnost brez strokovne pomoči. Odgovornost prevajalcev bi povečali tudi s široko razvito kritiko prevodne književnosti. Ključno preobnova bi morali tudi primarno materialno nagraditi, sicer bo prevajalstvo bolj domena drugorazrednih prevajalcev. Dokler vsaj teh temeljnih vprašanj ne rešimo in poskrbimo v vsaki stroki za vsaj osrednja dela, bomo prisiljeni izvirno misel sprejemati iz »druge roke«, okrnjeno, deformirano in profanirano.«

MARIJETA NOVAK

MED PLOŠČAMI

Portret skladatelja Lojzeta Lebiča

Pred kratkim so na koncertu Slovenske filharmonije predstavili Lebičev solistični kantato Požgana trava za srednji glas in orkester. Bržkone se za to še najprimernejši trenutek, da vsaj v opisni obliki predstavimo novo ploščo, samostojni portret pomembnega sodobnega slovenskega skladatelja Lojzeta Lebiča. Plošča je pred kratkim izšla Založba kaset in plošč RTV Ljubljana. Na njej je kot prva kompozicija posneta prva Požgana trava v izvrstni interpretaciji mezzosopranistke Marjane Lipovšek in Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana pod vodstvom češkega dirigenta Stanislava Macure, sicer stalnega gosta tega orkestra.

Lebič je Požgano travo na verzeh iz znane zbirke Daneta Zajca napisal že leta 1966, tedaj dvaintridesetleten. To je bila njegova prva postudijska kompozicija, s katero je napovedal svojo temeljitost skladateljsko namero, razpeto med vokalnemu, komornemu in simfoničnemu ustvarjalstvu. (Bil je tudi vrsto let odlični dirigent Komornega zbora RTV Ljubljana). Lebič je v Požgani travni izbral pesmi Tvoj glas, Vrnitev, Ujeti volk in Prsti jutra.

»Hodim v kino, muzeje. Zadnjič sem videla Poslednji tango v Parizu. Stanujem pri svojih francoskih prijateljih, pri katerih imam sobo, kuham in pospravljam. Pri izbiri prijateljev najbrž nisem čisto poštena. Zdi se mi, da pri njih ravnam glede na »korist«, ki se jih lahko naadam. Nočem izgubljati časa, nimam ga veliko. Ne maram ljudi, ki čutijo usmiljenje do mene, vseč so mi te takšni, ki so preprosto pozorni in razumevali. In ki jim lahko povem, da so njihove neprijetnosti in nesreče relativne...«

Kadar kdo umre, se njegovi družini zdi, da bi se morala Zemlja nehati vrteti. Podobno čutim tudi jaz. Zame. Samo da se ne maram nikomur smiljati, rada bi le, da bi ljudje bolj cenili življenje. Preden sem odpravila v Francijo, sem videla na ulici deklico, kako je klicala in klicala »mama, mama, počakaj me!«, ta pa se je ozrla ni hotela. Slišim se k njej in ji rekel, naj se vendar oglasi svojemu otroku, kajti jaz na primer kmalu ne bom imela več priložnosti pogovarjati se s svojo hčerjo. To mi bila pridiga! Rekla sem ji »Izkoristite te trenutke, ne zavrzite niti enega«. Razumela me je. Popolnoma me je razumela. Obšla me je k svoji hčeri in ji pomahala, češ, pridži...«

je misel, da se otrok morda ne bo rodil zdrav, toda za splan se vseeno nisem hotela oddoliti.

Tistega dne, ko sem sklenila opustiti zdravljenje, sem hotela narediti samomor, takrat pač. Želela sem si, da bi bilo že enkrat vsega konec, da bi mi ne bilo treba misliti na to noč in dan. Kajti to je tako, kot da je tvoje življenje ena sama strašna mora, kot da je vse okrog tebe živo... Misel na otroka me je edino držala pokonci. Poleg tega sem verna, in moram se potruditi, nadaljevati to pot, izkoristiti ta čas, ki mi še preostane, ne ga pa uničiti. Toda zdaj živim z občutkom, kot da nimam več oblasti nad svojim življenjem, da se je spremeni v eno samo bitko...«

»Si besna zaradi tega?»

»Besna, ampak ne zato, ker bom umrla, ampak zato, ker imam majhnega otroka in ker imam raka...«

»Bi bilo bolje, ko ne bi vedela, kako je v resnici s teboj? Ti je žal, da si to odkrila?»

»Ne, hotela sem izvedeti, kako je z menoj. Toda kadar človek ve, da je obsojen, se zanj začne nekakšna počasna agonija. Vsako noč me tlači mra. Moja glava kar naprej melje, pa če hočem ali ne. Podnevi se mi včasih posreči pozabiti...«

»Hočeš reči, da živiš normalno, da te zanimajo iste stvari kot prej, da si z ljudmi v enakih odnosih kot prej?»

Henry Kissinger

Knjiga, ki bo izšla konec marca, opisuje drugi Nixonov mandat in dogodke v tem obdobju: vojno na Blžnjem vzhodu, zadevo Watergate in nazadnje dvojno dilemo tekmovanja in sožitja s Sovjetsko zvezo. Kissinger opisuje med drugim tudi svoja srečanja z Leonidom Brežnevom in Mao Zedongom.

Čudoviti krog preživelih

8. nadaljevanje

Očitam jim, da so takrat, ko se je moja bolezen začela, postavili napačno diagnozo. To je bilo domala, ko so se začele težave z dihanjem. Niti sp nisem mogla več. Šla sem k zdravniku. Rekel mi je, da je to v zvezi z nosečnostjo, in naj si ne delam skrbi. Mesec dni pozneje sem imela v grlu že vse živo od vneta. Šla sem k endokrinologu in ta me je poslal v bolnišnico, naj me natančneje preuči.

Imela sem suh, kovinski kašelj, zato so me zadržali na oddelku za jetične. Tam sem ležala tedne dni. Po preiskavi so me odpeljali v drugo bolnišnico. In ko je minil teden, sem se nekega jutra znešla v prostoru, kjer so imeli kobaltono bombo... Nič mi ni nič povedal, nič me ni

nič vprašal. Obvestili so me le, da bom šla na observanco. Na kakšno observanco in zakaj bi morala na observanco, tega mi ni nihče pojasnil.

Tako si torej izvedela, da imaš raka? Ja, vendar mi ni takoj prišlo na misel. Brezmejno sem zaupala zdravnikom, rekla sem si, morda pa uporabljajo kobalt tudi za zdravljenje drugih bolnih. Prepričevala sem samo sebe, da ne morem imeti raka, da je to vendar nemogoče, obenem pa sem bila iz dneva v dan bolj obupana. Poleg tega me je strašno skrbelo, kaj bi to utegnilo pomeniti za moje nosečnost, kakšne posledice lahko to postu na otroku. V bolnišnici sem spoznala ljudi in ti so mi rekli: Pri tvojem tumorju, veš, je petdeset odstotkov možnosti, da je malignen in petdeset odstotkov, da je benigni. Nekega dne sem se zapletla v pogovor z dekletom, ki je prišla na obisk k

materi; ta je imela kostnega raka. Rekla mi je: »Če so te pripeljali sem, je skoraj gotovo, da imaš tudi ti to bolezen.« Mislija sem, da se mi bo zmešalo. Zahtevala sem, naj mi pokažejo izvide krvnih preiskav. Vsi so mi hoteli dopovedati, da je to nesmiselno, in nihče mi ni hotel pokazati mojega dosejja.

»Bil je maj, ko sem spet sedela v čakalnici in čakala na observanco. Bila sem čisto sama v prostoru, kjer imajo sicer tudi arhiv. Stopila sem torej k omari in potegnila ven svojo mapo. Zazdelo se mi je, da sem padla v praznino. Nisem mogla verjeti, bilo mi je, kot da se mi meša. Nikomur več nisem zaupala. Nenadoma sem bila čisto sama na svetu, sama s svojim otrokom...«

Z obema rokama sem objela trebuh in mu začela govoriti: »Zdaj sva samo ti in jaz, čisto sama, in morala se bova boriti proti njim in proti najinemu zlu.« A zdravnik mi ni šel kar naprej pripovedovati, da je petdeset odstotkov možnosti... Jaz pa sem si mislila, če je res rak, potem se moram privaditi na misel, da lahko tudi umrem...«

Kako je človek dandanes lahko tako prepričan o svoji smrti? Včasih ljudje kar nenadoma, proti vsega pričakovanjem ozdravijo! Zakaj si tako prepričana, da boš umrla?

»Čutim, da bom umrla. To človek čuti! Čutim pa zato, ker so me prisilili, da čutim...«

Starši, zdravniki. Pravijo mi, »Če se ne boš zdravila, boš umrla.«

Tokrat je Aliciji prvič zatrepetal glas. Oči so ji zasolzele. Njej, Aliciji, ki sploh ne zna jokati. Tako je trdna in odločna, da je svojemu otroku, mali Nathalie, že priskrbelo drugo mater, prijateljico iz otroških let.

»Na smrt mislim kot na dolgo popotovanje,« pravi. »Poskrbeti moram, da se moja hči ne bo počutila izgubljeno, da me bo čimmanj poglašala. Želela sem si, da bi imela dovolj časa za prijateljico, da bi ji lahko razložila, kako naj vzljubi moji hčer, da bo tako, kot bi bila njena. Veliko pozneje ji bodo seveda razložili, da njene prave, biološke matere ni več, da je umrla, toda to bo vnaprej zaključeno poglavje njenega življenja.«

Torej si se povsem vdala...

»Ne, sploh ne! Sprijaznila sem se s smrtjo, a to ne pomeni, da se ne borim proti njej. Na svoj način. Držim se tako imenovane makrobiotične diete in ko bodo bolecine prebude, bom hodila na akupunkturo. Nekdo, zdravnik po poklicu, mi je rekel, da bi bil hčer pripravljen peljati tudi k kadarju, če bi mu rekli, da zanjo ni več pomoči...«

Ali si pred porodo ali po njem kdaj pomislila, da bi si vzela življenje?

»Pred porodo ne, kajti to bi pomenilo, da hočem ubiti tudi svojega otroka. Preganjala me

Kmalu v Delu

Januarja 1973 je Henry Kissinger po štirih viharjih, toda plodnih, letih kot svetovalec za nacionalno varnost predsednika Richarda Nixona mislil odstopiti. V prvem delu svojih

spominov »Leta v Beli hiši« (1979), ki smo jih v izveščku objavili tudi v »Delu«, je Kissinger opisal zgodovinske dogodke za časa prvega Nixonovega mandata: Združene države so se odprle do Kitajske, odnosi med Washingtonom in Moskvo so bili še kar stanovitni, v Vietnamu se je začel konec ameriške agonije. »Veliki načrt« se je začel

uresničevati in Kissinger se je hotel vrniti na univerzo. A ni mu bilo dano. Sredi afere Watergate, 8 mesecev po začetku drugega Nixonovega mandata, ga je predsednik nenadoma imenoval za zunanjega ministra. Dva tedna po prisegi je imel Kissinger že opravil z vojno na Blžnjem vzhodu, o kateri piše v prvih poglavjih drugega dela svojih

spominov z naslovom »Burna leta«. Knjiga, ki bo izšla konec marca, opisuje drugi Nixonov mandat in dogodke v tem obdobju: vojno na Blžnjem vzhodu, zadevo Watergate in nazadnje dvojno dilemo tekmovanja in sožitja s Sovjetsko zvezo. Kissinger opisuje med drugim tudi svoja srečanja z Leonidom Brežnevom in Mao Zedongom.

Igra o Karlu Marxu in revolucionarni ideji

Ob predstavi »Das Kapital« Curzia Malaparteja, s katero so v nedeljo v Ljubljanski Drami gostovali italijanski gledališčniki iz Trsta

V nedeljo zvečer je v Drami SNG v Ljubljani gostovala italijanska tržaško gledališče (Teatro Stabile Friuli-Venezia Giulia) s predstavo »Das Kapital«. To je delo, ki ga je napisal Curzio Malaparte (1898-1957), režiral pa Franco Giraldi.

Bilo je gostovanje, ki sodi v okvir vsakotnih izmenjav med ljubljanskimi Dramo in tem tržaškim gledališčem. Gostje so s »Kapitalom« nastopili proti koncu lanskega leta v Istri, te dni bodo tudi v Zagrebu.

Curzio Malaparte je ime, ki v italijanski kulturi ni uživalo prevelikega ugleda. Kljub temu, da je Malaparte (s pravim imenom Kurt Erich Suckert) intenzivno nastopal v medvojnih italijanskem kulturnem življenju kot esejist, novinar in pripovednik in napisal tudi po drugi svetovni vojni dela, ki so zbudila veliko pozornost (npr. pripoved »Koža«), gre italijansko literarno zgodovinsko dokaj hladnokrvno mimo njega. V zadnjih letih pa se njegov pomen vendarle uveljavlja, kar

Zanimanje za španski jezik

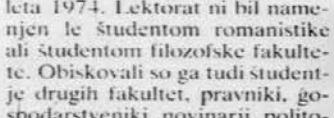
Na filozofski fakulteti se je na katedro za špansko vpisalo prek 50 študentov

Na filozofski fakulteti so pred dnevi tudi uradno ustanovili katedro za španski jezik in književnost, ki je v svojem delu pričela že 1. oktobra 1981. Pri ustanovitvi katedre so pomagale tudi španske prosvetne oblasti in španska ambasada v Beogradu.

Filozofska fakulteta je, kakor je znano, že leto dni po svoji ustanovitvi uvedla študij romaništin, vendar le v smeri, ki je bila tedaj običajna, s francosko. Tik pred drugo svetovno vojno je začela delovati katedra za italijanski jezik in književnost. Že pred leti je bilo organizirano občasno poučevanje sodobnega španskega jezika, namenjeno pa je bilo predvsem romanistom. Redno delo se je začelo z nastavitvijo katedre za španski jezik leta 1974. Lektorat ni bil namenjen le študentom romanistike ali študentom filozofske fakultete. Obiskovalci so ga tudi študenti drugih fakultet, pravniki, gospodarstveniki, novinarji, politologi, kratka vsi, ki jih španska zaima in ki jo potrebujejo pri svojem delu. Iz podatkov tega lektorata lahko razberemo, da ga obiskuje več kot sto študentov na leto. Želja fakultete je, da bi lektorat za nefilologe ostal tudi po ustanovitvi katedre za španski jezik in književnost. Prek tega lektorata bo fakulteta še naprej posredovala znanje mnogim strokovnjakom, ki bodo tako navzaj lahko boljše, neposredni stik s svojimi sogovorniki, kar je pomembno tudi z družbenopolitičnega, kulturnega in gospodarskega vidika.

S študijskim letom 1981/82 je torej začela katedra za španski jezik in književnost. Na njej so danes trije lektorji in gostujoči profesor iz tržaške univerze. Jeseni se jim bo pridružil še gostujoči profesor iz Španije. Velik vpis v prvi letnik, prek petdeset študentov, potrjuje resnično potrebo po študiju španskega jezika in književnosti. Študentje naj bi po študijskem programu čez nekaj let imeli priložnost obiskovati tudi tja, kjer katoliščine in portugalsčine.

JASMINA MARKIČ

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

TELESKOP

informativni tehnik dela

LJUDJE V NOVICAH

DIMITRIS SGOUROS, 12-letni grški pianist, ki s svojo virtuoznostjo tako zelo presenetil bavarske glasbene kritike, da ga eden od njih v naslovu imenuje »talent stoletja«.

Lija seveda tudi v »svobodni« angliški državi za nevarnega človeka, obiskujejo ga somišljeniki in domala vsakrni »revolucionarji«, policija – priče smo trdemu in hkrati smešnemu državnemu terorju, nezaslišani revščini in izkoriščanju angleških delavcev in otrok, a istočasno tudi Marxovi življenjski stiski, smrti njegovih otrok ... njegovemu samospoštovanju in hkrati neomajni veri v revolucionarno idejo, s katero je mogel ozdraviti družbo. Toda v ta zgodovinski prikaz Marxove resnične zgodbe je zajeta še ena oseba, ki dogajanje daje svojevrstno ravnovesje z realnostjo: »izmišljeni« Godson, nekak Marxov pisar, v resnici njegov drug jaz ali bolje, protiglasnik. Z njim je omogočen duhoviti dialog, učinkovita »raziskava« Marxove misli o revoluciji, svojevrstna omilitelj – ali partii utemeljeval Marxove radikalnosti. Tako Marx ni kak zanosni sanjač, v številnih prizorih s svojo jasno predstavo o revolucionarni poti in njenem cilju učinkuje tu in tam kot cinik, ki zanesenjakom in koristolovcem, kajpak, ne more pomagati.

Marx je igrati omenjeni Mario Maranzana: impozanten lik, ki je že s svojo vnanjo podobo zbujal misel na pravo figuro, kakor si jo lahko ogledamo na slikah. Lik, ki je superiorno zavrnil vsakršno revolucionarno pustolovstvo (npr. terorizem, kot si ga zamišljajo Orsini – gotovo zelo aktualen namig na italijansko politično prizorišče), a ki se je tudi znal izogniti patetičnim gestam. Jenny je bila Margherita Guzzinati – zadržana, občutljiva, čeprav ji vloga morda ni ponujala vseh situacij, ki so jo prizadele. Godson je v njegovi strastni opoziciji do Marx predstavljal Vittorio Franceschi: bila je to živa postava, ki je vsa gorela v svoji »ideji«, katera z zemeljsko resničnostjo ni imela skoraj nič skupnega. Felice Orsini je bil Carlo de Mejo, v drugih opaznejših vlogah pa so nastopili še Walter Manfre, Maria Teresa Sonni, Adolfo Bonomo idr. Sceno in kostume je zasnoval Sergio d'Osmo.

Skratka, gledali smo ideološko oziroma politično igrano o Marxu, ki je pritegnil s svojo radikalnostjo, a tudi realizmom. Zal si je to pogosto duhovito igrano ogledalo malo ljudi.

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

JOŽE HORVAT

PRIZNANJE

prof. Bezljaju in prof. Gradu

Ljubljanska filozofska fakulteta jima je podelila naziv »zaslužni profesor«

Upokojenima rednima profesorjema ljubljanske filozofske fakultete akademiku dr. Franceu T. Bezljaju in dopisnemu članu SAZU dr. Antonu Gradu je tu fakulteta podelila naziv »zaslužni profesor«.

To častno priznanje podeljuje visokošolska delovna organizacija za izjemne uspehe pri vzgojno-izobraževalnem in mentorskem delu, za pomemben prispevek k znanosti in širjenju naprednega pogleda na svet ter za proučevanje družbene stvarnosti in za reševanje nalog našega družbenega razvoja.

Na slovesnosti v zborniški dvorani univerze je dekan ljubljanske filozofske fakultete dr. Mirko Jurak poudaril, da sta oba profesorja vložila vse svoje umske in delovne sposobnosti v prizadevanja za dvig dveh jezikoslovnih strok na fakulteti, za znanstveni razvoj teh strok, kot tudi za to, da danes lahko nujno delo z uspehom nadaljujejo njihovi učenci.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

J. S.

CIDALC v Rennes, ki bo v začetku maja. Pri realizaciji filma so poleg scenarija in režiserja Freliha sodelovali še snemalca Jure Pervanje in Slavko Nemec, skladatelj Lado Jakša in montažer Rudi Križanič.

VRNITEV K ŽE ZNANEMU

Sama o sebi – znotraj lastnega konteksta in v dramaturški okvirih, kot si jih je zastavila (oziroma so ji bili zastavljeni) – je tridelna ameriška drama Na pragu smrti zagotovo dovolj cekovita in zanesljiva stvaritev. Nekoliko vprašljivi utegne biti kvečjemu termin njenega prikazovanja, še posebej v tesni bližini z Nepokojenim mestom in podobnimi retrospektivami, saj nastaja zavoljo koncentracije trpkih vračanj k lašistični eri sredi tega stoletja vsi izrazite neuravnoteženosti med sedanjimi in preteklimi poudarki v našem (močno k preteklosti zasukanem) televizijskem – pa ne samo televizijskem – sporedu. Zavoljo tako enostranske koncentracije utegne ta ali oni repertoarji namen v gledalskem auditoriju vzbuditi povsem drugačno reakcijo, kot bi si jo zaslužil z ozirom na lastne sporočilne vrednosti.

Boljši samopredstavi spomini nekdanje francoske kabaretna pevke Fanie Fenelonove, ki ji je bilo doživeti pekel nacističnega taborišča Auschwitz in v njem vsi grozi razčlovečujočih odnosov, ki so bili celo huji od smrti, so izrazito dramska snov, vredna promitve in nadrobne psihološke obdelave, kakršno so ji namenili ameriški producenti, ko so za scenarij izbrali snemalce knjige anglaži samega Arthurja Millerja, pero, ki se zmerom, četudi se je njegova era že zdavnaj iztekla, velja za eno izmed nespornih veljav svetovne dramatike našega časa. Toda vprašanje, ki je tudi med gledanjem vse čas ticalo v ozadiju, ostaja: ali ni ta snov, ta scenarij, ta način dramskega obravnavanja razboljenih človeških usod del estetsko-sporočilne preteklosti, ki smo jo tako v literaturi kot v teatru in na filmsko-televizijskih ekranih že preživeli pa nas zato zdaj – takšna, kot je – kvečjemu vrača k že znanemu in obladanemu, namesto da bi nas popeljala k novim razkritjem o skrajno razvratnih eksistencialnih razmerjih, h kakršnim je zaobrnjena. Lahko da je nova prej za ameriško kot za evropsko umetniško-raščevalno prakso.

Dramatične preizkušnje protagonistke ženskega orkestra, ki si ga je v centralnem koncentracijskem taborišču, na tem skrajno vandalskem prizorišču manifestacija zločinskega uma zna izmisliti edinoledno čistočnada beda pruskega razizma, so druga za drugo podobne razkroja vseh človeških vrednot in možnosti – pravi ples smrti, ki pa seveda zajema oboje, tako zločince kot njihove žrtve. To dramatično brezno psihinega in fizičnega izprizgaja je absolutum pekla, poimenovalnega »praga smrti«.

Nadaljevanje (režiserja Daniela Manha) je ta nepojmljivi delirij onečakanega življenja in smrti dramatično povzdignila, ne da bi ga bila pretrano potencialna. Ko je doživljajke prepade svojih protagonistk sežemala na njihovo eksistencialno bistvo (na brezupni spopad med človeško voljo po samoohranitvi na eni in popolno samodegradacijo na drugi strani), je podobno dogajanja v »peku smrti« na neki poseben način tudi estetizirala in jo s tal taboriščnega življenja prestavila na oder specifične dramaturgije z vidnimi obeležji Millerjevega sloga. Tako so epizode v svojih dramatičnih voljih zvenele – vsaj mestoma – poudarjeno teatralno.

Dajem, ki ostaja, je seveda močan, dasiravno je bil fenomen posebne senzibilnosti glasbeno-intelektualni, vključenih v taboriščni orkester, samo droben segment v atmosferi tragičnega znižanja humanih vrednot, kar pa seveda ni del minule zgodovinske izkušnje, temveč sestavni del naših zdajšnjih moralnih preokupacij.

VIKTOR KONJAR

VIKTOR KONJAR

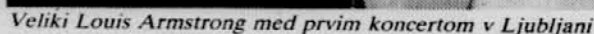
VIKTOR KONJAR

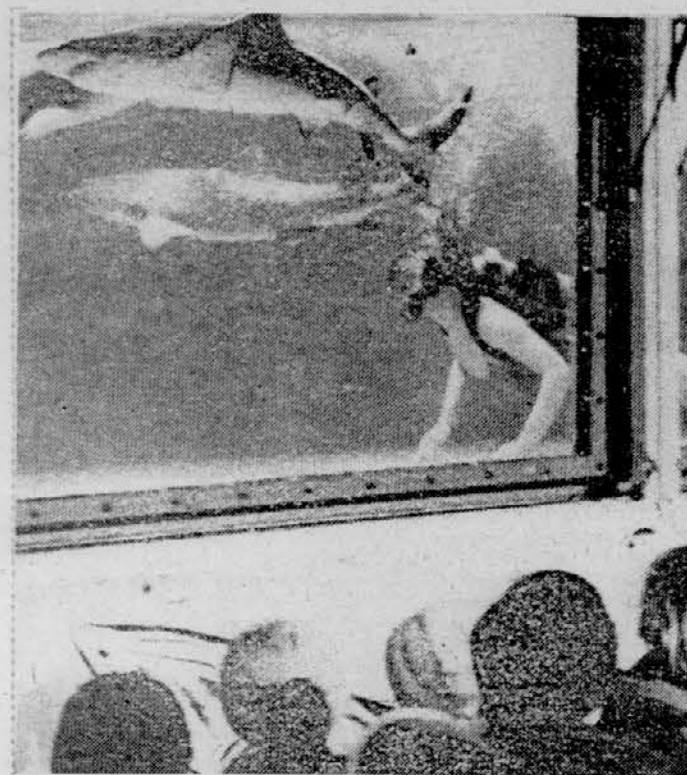
VIKTOR KONJAR

VIKTOR KONJAR

VIKTOR KONJAR

du sem za
reportažo.
ekli pevci,

MORSKI PES JE NEVARNA IGRACKA – Plavanje med ribami ni preveč prijetno, četudi so precej manjše kot tate na fotografiji, če pa so to morski psi, se posebno ne. V potujočem akvariju Josepha Barberja plava pet morskih psov, mednje pa se za gledalce spušča Parizanka Catherine Kientz in Elisabeth Arcier. (Foto: Janez Zrnc)

Morski psi za »firbce«

Živali so s Floride, lastnik iz Stuttgarta, neustrašni plavalci pa iz Pariza – Dva psa sta mirnejša, trije pa so hujske krvi in zares nevarni

LJUBLJANA, 15. marca – Srečanja z živim morskim psom si seveda nihče ne želi, čeprav bi si ga marsikdo rad pogledal. Pod tivoljsko športno dvorano imajo vsi takšni ljudje priložnost, da si potujejo radovednost. V potujočem akvariju, ki ga je v Ljubljano pripeljal Joseph Barber iz Stuttgarta, plava pet morskih psov. Seveda to niso sedemdesetkateri, pred katerimi ljudem zaledeni kri, so pa pravi morski psi. Največji med njimi je dolg nekaj manj kot tri metre, tehta 100 kilogramov, star pa je 30 let.

V akvariju s šestdesetimi metri, ki je dolg osem, visok 1,6 in širok dva metra, je 30 tisoč litrov sladke vode, ki ji dodajajo sol in okrog 70 različnih kemičnih spojin, ter jo tako spremenijo v morsko, bi večje živali namreč težko živele. Poleg akvarija potujejo na tovarnjaku tudi prečiščevalne, prezračevalne in grelne naprave, ki ves čas obrabljajo in vzdržujejo enake življenjske razmere. Če bi le ena od naprav nehala delati, bi morski psi v nekaj minutah poginili. Pred leti je prehitri padeč temperature usmrtil delfina, ki ga je Joseph Barber prav tako vozil po svetu.

Akvarij z morski psi je v mehi letih prispel v ZR Nemčijo, Švicco, Avstrijo, Francijo, Belgijo, Nizozemsko, v Jugoslavijo se je ustavil že v Beogradu, Oslu, v drugod. V Ljubljani bo do 21. marca.

Glavna zanimivost potujočega »morja« in njegovih petih prebivalcev sta dekleti, ki plavata med morski psi, jih božata in se jim pustita vleči po akvariju. Pravzaprav sta v to igro vključena le dva od petih morskih psov, ker so drugi trije preveč napadali in nevarni. Brez nevarnosti seveda tudi igralec in njima ni, saj bi lahko napadeni bili (ali praska) vzmerni drugi tri.

Res je, da so premlajni, da bi človeka kar takoj usmrtili, dovolj pa so veliki in njihovi zobje dovolj ostri, da bi dekle nevarno ogrozili. Do zlat je to se ni zgodilo in bo verjetno tudi v prihodnje ne bo, prijetno delo pa to vendar ne. Tudi če bi bili vsi prebivalci potujočega akvarija brez tistih ostrih zob, ki jih lastnik pobira po dnu. Morski pes namreč v življenju zamenja okrog 1.000 do 1.500 zob.

Vsaka od teh velikih živali poje od pet do sedem kilogramov rib, ki pa zaradi prečiščevalnih naprav ne smejo biti mastne.

Vseh pet morskih psov je s Floride. Joseph Barber ima v Stuttgartu se večji morski akvarij – dolg 15, širok 4 in visok tri metre, v katerem je 150.000 litrov vode, dodatnih 30.000 litrov pa kroži skozi naprave. Po njem plava še več morskih psov. Enega od obeh večjih, ki sta sedaj v Ljubljani, bo Joseph Barber ob prihodu domov zamenjal z manjšim, saj kljub omejenim življenjskim

16. marec

597 pr. n. št. Po drugem uporu proti babilonski nadvladi je vojska Nebukadnezar II. zavzela Jeruzalem (Datum je zapisan, gre za drugi dan meseca atarja v sedmem letu Nebukadnezarjeve vladanja). Babilonska soldateska je ropala po mestu in lomila dragocenosti iz sten. Zaplenjeno je bilo vse bogastvo, ki si ga je nagrabil kralj Jojakin, in tempeljski zaklad. Po asirskem vzoru so tudi Babilonci organizirali deportacije, vendar so izselili le kraljevsko rodbino, ministre in visoke uradnike ter rokodelce, med njimi predvsem tiste, ki so se ukvarjali z izdelovanjem orožja. Nebukadnezar je za kralja Jude dodal Jojakinovega strica Zedekijo, ki mu je moral z življenjem jamčiti popolno lojalnost. Vendar je Zedekija, zanašajoč se na egipčansko pomoč, že 1. 589 prekladal vazalni odnos. Kazensko odpravilo je to pot vodil sam Nebukadnezar II., ki je kmalu premagal faraonovo vojsko in sklenil oboroženo okrog Jeruzalema. V mestu je zavladala huda lakota, ki so jo spremljale nalezljive bolezni. Ko je postal položaj brezupen, je Zedekija z družino zbežal, vendar je bil v bližini Jeriha zajet in Nebukadnezar je dal pred njim pobiti vse njegove sinove ter Babilonu umrl. Kmalu zatem je v Babilonu umrl. Že junija 587 je Jeruzalem padel, mesto je bilo do temeljev porušeno, akropolis in tempelj sta zginita v plamenih. Vodilne meščane so odpeljali v Babilon in tam usmrtili, vse višje sloje pa so preselili v Mezopotamijo. V deželi so ostali le kmetje in rokodelci, ki so opravljali najpreprostejša dela. Začela se je t. im. babilonska sužnost, ki je trajala polnih petdeset let, dokler ni perzijski kralj Kir I. 538 podjarmil Babilon in dovolil Židom vrnitev v domovino.

1521 Portugalski pomorščak Fernão Magalhães (Magellán) je na svoji plovi okoli sveta odkril Filipine in jih razglasil za last španske krone. Dober mesec kasneje je v boju s filipinskimi domačini padel.

1569 Vojvodina Prusija, bivša država nemškega viteškega reda, je bila na državnem zboru v Lublinu priključena Poljski.

1787 Rodil se je nemški fizik Georg Simon Ohm. Pri merjenju toka v žicah različne debeline in dolžine je ugotovil, da je jakost električnega toka obratno sorazmerna z dolžino žice in premo sorazmerna s presekom. Na podlagi tega je lahko definiral upornost žice in leta 1827 pokazal, da obstaja med upornostjo, napetostjo in tokom preprosta zveza. To je t. im. Ohmov zakon in po njem se danes imenuje enota za merjenje električnega upora. Pomembna so tudi nekatere njegova odkritja na področju akustike, kristalne optike in matematike.

1920 Na razširjeni seji Stokovne komisije je bilo sklenjeno, da pristopijo vsi socialistični sindikati Slovenije in njihove podružnice ter odbori k Centralnemu delavskemu sindikalnemu svetu Jugoslavije (CRVSJ) kot člani na podlagi njihovih pravic. Stokovna komisija se je razglasila za organ CRVSJ za Slovenijo.

1924 Pokrajinski sekretariat SKOJ je organiziral konferenco Zveze delavske mladine Jugoslavije za Slovenijo. Sklenil je razširiti organizacijo po vsej Sloveniji.

1929 Jugoslavija in Grčija sta sklenili sporazum o jugoslovanski coni v Solunu.

1945 Z odlokom ministrstva ljudske obrambe Demokratične federativne Jugoslavije je bil ustanovljen operativni štab grupe letalskih divizij, ki naj bi neposredno vodile letalske enote na osvobodnih ozemljih in pripravili učinkovito sodelovanje letalstva pri zadnjih operacijah za osvoboditev domovine.

Francozi so na silo »osvobodili« šest milijonov litrov črnega vina

»Vinska vojna« med Francijo in Italijo se nadaljuje – Italijani pravijo, da je zadnja akcija Francozov »teroristični spektakel« – »Rdeči milijarder« Doumeng govori o politični provokaciji

OD DOPISNIKA TANJUGA

PARIZ, 15. marca – Ravnali smo se po odločitvi sodišča, je s primerno dozo sarkazma obvestil novinarje eden od 400 udeležencev operacije. Sodišče Evropske skupnosti s sedežem v Luksemburgu je namreč na pritožbo Italije odločilo, da je treba osvoboditi 340.000 hektolitrov italijanskega vina, ki je bilo blokirano v Franciji. Tako je bilo v Sétu ob pomoči dinamita, krampov, jeklenih vzvodov in drugega materiala, potrebnega za razbijanje betonskih klet in kovinskih skladišč, »osvobojeno« več kot šest milijonov litrov črnega vina, ki je po kanalizaciji odtekel v modro morje.

Gre za eno od mnogih, pa vendar do sedaj najbolj spektakularno epizodo v dolgotrajni italijansko-francoski »vinski vojni«. Domači pridelovalci so prepričani, da izhajajo njihove »nesporne« težave iz uvoza (cenejših) vin iz Italije, zato reagirajo na vse mogoče načine. Vinogradniki s francoskega juga so povzročili velike probleme tudi prejšnjim vladam, tako hudo, kot je sedaj, pa se ni bilo. Prebivalstvo, ki se ukvarja s kmetijstvo, velja že po tradiciji za volilno trdnjavo

desnice in ker ostreje reagira na iste probleme, odkar je na oblasti levica, menijo mnogi, da se za tem skrivajo tudi politični razlogi in nameni.

Nezadovoljni vinogradniki so se zbrali v Carassonu in v stotih avtomobilov krenili po avtomobilski cesti proti Sétu. Spoto-ma so spraznili tri kamione cisterne, za katere se jim je zadelo, da prevažajo italijansko vino. Vendar se niso dolgo mudili, ampak so hoteli priti zastavljenemu cilju: skladiščem »Comptoir agricole et français« v Sétu.

Tam je vino teklo v potokih, televizijske kamere so snemale, policija ni intervenirala. Italijani

so to razglasili za »teroristični spektakel«, nasilje je obsojalo, čeprav z milejsimi izrazi, tudi francoska vlada, pravosodni ministristvo pa je začelo preiskavo. Le malokdo predvideva, da bodo prestopniki, če jim bodo seveda prišli na sled, posebno strogo kaznovani. Zadeva je občutljiva in vlada je v prav nemogočem položaju: spoštovati mora pravila Skupnosti, še posebej natančno določbo luksemburškega sodišča, obenem pa se mora izogniti vojni z lastnimi proizvajalci. Vso stvar otežuje tudi dejstvo, da je sporno vino pomešano z (domačo) politiko.

Eden od glavnih delničarjev napadne vinarje je Jean-Baptiste Doumeng, znan pod imenom »rdeči milijarder«, zato ker je pač eden najbogatejših državljanov pete republike, obenem pa tudi član komunistične partije. Le dan pred napadom je predla-

gal, da bi odkupil vse presečke domačega vina, in to po zelo privlačnih cenah. Zato je iz njegovega govorila mogoče sklepati, da resnica ni samo v vinu. »Razumem upor vinogradnikov, saj jih trg uničuje. Toda izbrati za tarčo prav mene, ki jim hočem pomagati, je napaka, več, to je politična provokacija,« pravi Doumeng.

»Prav nič nas ne briga, če je Doumeng član KP. Edina stvar, ki nas zanima, je dejstvo, da uvažajo velike količine vina,« trdijo vinski komandosi. »Rdeči milijarder« pa dokazuje, da on uvažuje le pet do šest odstotkov vina z ene strani Alp.

Mimogrede povedano, Doumeng in drugi lastniki so na koncu sporočili, da je bilo v razbitih sodih v Sétu francosko vino.

SIME VUČKOVIČ

Tudi oboleli za luskavico iščejo prostor pod soncem

Okoli 40.000 luskavičarjev v Sloveniji nima pravih možnosti za zdravljenje – Sonce je najboljši zdravilo

MORAVCI, 15. marca – Preteklo soboto je bilo v Moravskih toplicah že četrto srečanje slovenskega društva psoriatičkov-luskavičarjev, ki so tu leta 1979 ustanovili svojo organizacijo. Ta kraj si je društvo luskavičarjev izbralo za svoje shajališče zaradi dobrih možnosti zdravljenja te trdovratne bolezni. Analize so namreč pokazale, da je termalna voda v teh toplicah dokaj učinkovita, ker vsebuje določeno količino katraskih snovi, ki so podlaga za vsa mazila, s katerimi se zdravi luskavičarje.

Žal se je zataknilo pri uvozu te naprave, čeprav so v Moravskih toplicah pripravljivi v ta namen dodeliti svoja sredstva. Udeleženci, med njimi so bili tudi znani dermatologi, so zato ostro grajali odgovorne v Sloveniji, ki zavračajo uvoz tako potrebne medicinske opreme.

Izkušnje v svetu tudi kažejo, da je najcenejše in hkrati naju-

čnejše zdravljenje trdovratne luskavice s sončenjem. Zlasti je učinkovito sončenje ob morju. Tako je postalo na primer Mrvo morje shajališče tisočev bolnikov iz zahodne Evrope, na Jadranskem morju pa je luskavičarje izrinil turizem na majhen prostor na Velikem Lošnju. Zaradi razširjenosti te bolezni bi zagotovo na dolgi in razčlenjeni jadranski obali lahko uredili več takih prostorov, da bi omogočili zdravljenje večjemu številu domačih bolnikov, zanje pa bi zagotovo bilo veliko zanimanje tudi med tujci.

Tudi ni sprejemljiva naša praksa, so povedali na shodu luskavičarjev, da nekatere zdravstvene skupnosti v Sloveniji odmerjajo tem bolnikom le štiri-najstredno zdravljenje na morju. Dokazano pa je, da je za učinkovitost tega zdravljenja treba vsaj štiri tedne. Tudi tako štiritedensko zdravljenje je mnogo cenejše od zdravljenja v bolnišnicah. Tu se taki bolniki namreč mudijo povprečno dva meseca in več – seveda z dražjim bolnišničkim oskrbnim dnevom.

BORO BOROVIC

Človek je le boljši

Floriška policija je ugotovila, da se je število hudih prometnih nesreč, ki se končajo s smrtjo, zelo zmanjšalo – kar za 26 odstotkov – odkar so zmanjšali število radarjev na cestah in povečali število policijskih patrol. Že od januarja dalje nadzorujejo promet po novem in očito z uspehom. Vozniki, ki se izživljajo v prehitri in nevarni vožnji, imajo zelo malo možnosti, da uidejo brez kazni, saj prometniki opazujejo dogajanje na cestah tudi iz zraka in o prekrških sproti obveščajo svoje ljudi na tleh.

VRTIMO GLOBUS

Študentovski problemi

Anketa, ki jo je pred nedavnim med 500 neporočenimi študenti kairske univerze opravila neka mlada profesorica, je pokazala, da bi se trije od štirih najraje poročili z ločenko. Takšen rezultat, ki ga je objavil neki kairski časnik prejšnji teden, pa ne pomeni nič slabega. Študijem gre predvsem za stanovanje, teh pa v egiptovski prestolnici hudo primanjkuje. Ločene ženske jih običajno imajo.

Gospodarni predniki

Romunijo je pred dnevi po dolgem in počez prečela skupina 27 Angležev, ki so iskali primere starih lokomotiv na parni pogon. Prišli so iz domovine prvih parnih lokomotiv na svetu, ki jih je pred več kot 150 leti pognal njihov rojak George Stephenson. Ena od njegovih lokomotiv na progi Manchester – Liverpool je dosegla hitrost 22 kilometrov na uro, kar je bilo za tiste čase izredno veliko, zato so lokomotivo imenovali »Raketa«.

V Veliki Britaniji so parne lokomotive nehalo voziti že leta 1968, »klubi prijateljev starih lokomotiv«, ki jih je na svetu na stotine, pa jih ohranjajo, vračajo v promet in oznanjajo njihove prednosti. Uspešno jim je, da so se na nekatere britanske turistične proge spet vrnilo splošno in počasne pošte, s katerimi je vožnja mnogo bolj romantična kot v modernih brzih. Zdaj jih vozi že okoli 600.

Kot piše romunski list »Flacara«, člani angleškega kluba, ki iščejo »stare lepote« šlim po Romuniji, zatrjujejo, da so parne lokomotive mnogo gospodarnje in v današnji energetski krizi primernejše od svojih električnih potomcev. Zanimajo jih predvsem lokomotive v banatskem mestu Rešice, ki so pred drugo svetovno vojno služile po svoji skromnosti (za vožnjo so porabile manj goriva slabše kvalitete, v trdem ali tekočem stanju).

Zaenkrat so jih slikali in posneli na magnetofonski trak kasneje pa se nameravajo vrniti in nekatere odkupiti.

Med Scilo in Karibdo

Ko je britanska ministrska predsednica Margaret Thatcher svoje industrialce opozorila, da morajo tudi letos z vso resnostjo upoštevati varčevalne ukrepe, je takole podkrepila svoje besede: »Spomnite se, da se je Odisej uprl sirenam in je živ in zdrav prispel v pravo pristanišče.«

»Ta bleščeča podoba«, jo je zavnil poslanec Robin Cook, »kaze na obznanje vredno nedostotnosti na klasični književnosti. Odisej ni prišel živ in zdrav v pravo pristanišče. Izgubil je svojo ladjo in vse, kar je imel.«

Cook se ni zadovoljil s tem, da je napevne ministriški predsednici poslal Homerjevo zbrano delo, pač pa je dal predlog, da bi proučili »stanje klasičnega izobraževanja« v državi.

Mesto stoletnikov

Glavno mesto sovjetske republike Armenije Erevan ima največ stoletnikov na svetu, poroča agencija TASS. Trenutno živi v Erevanu 625 stoletnikov, ki se morajo za svojo visoko starost zahvaliti ne le zdravemu načinu življenja, pač pa predvsem izredno ugodnemu vremenu.

»Kralj« za zapahi

Šestinsedemdesetletni Jean-Baptiste Andrée, direktor »Grand Clivier«, zasebne igralnice blizu Slavoloka zmage v Parizu, ki je postal po smrti svojega tekmeča Marcela Franchisija, ubitega januarja letos, kralj pariških igralnic, je za zapahi zaradi utaje šestindesetih milijonov frankov. Prikrilo zlato v palicah je zdaj na varnem v francoski banki, precejšen del pa ga bo šlo za plačilo kazni, ki jo je izreklo sodišče (dvanajst milijonov frankov).

Človek je le boljši

Floriška policija je ugotovila, da se je število hudih prometnih nesreč, ki se končajo s smrtjo, zelo zmanjšalo – kar za 26 odstotkov – odkar so zmanjšali število radarjev na cestah in povečali število policijskih patrol. Že od januarja dalje nadzorujejo promet po novem in očito z uspehom. Vozniki, ki se izživljajo v prehitri in nevarni vožnji, imajo zelo malo možnosti, da uidejo brez kazni, saj prometniki opazujejo dogajanje na cestah tudi iz zraka in o prekrških sproti obveščajo svoje ljudi na tleh.

Nova žival

Avstralski zoologi so z uspehom križali ovco in divjo kožo in nastala je nova vrsta živali, ki so ji dali ime »guda«. Vodja skupine zoologov, ki je opravila križanje, Meil Moor, je povedal, da ima nova žival lastnosti divje koze, a jo je čisto lahko udomačiti.

Odškodnina za žarke

Iz Kanade je prišla novica, da so prvič v zgodovini odobrili nadomestilo zaradi izpostavljenosti radioaktivnemu žarčenju pri delu v jedrskem reaktorju. Odškodnino so prisodili dve-

ma za rakom obolelima delavcema, eden od njiju je medtem umrl za levkemijo, drugi pa ima raka na limfnih žlezah. Oba sta več kot 25 let delala v jedrski elektrarni Chalk River v Ontariu, vendar v prostorih, kjer žarčenje ni bilo večje od dovoljenega. Med desetletnim delom se je nakopičilo v njiju več kot 100 remov radiacije (večje ravni, čeprav nista bila nikdar izpostavljeni večji radiaciji od petih remov na leto, medtem ko znaša povprečna količina radiacije, ki jo dobijo iz narave prebivalci ZDA, tri desetine rema na leto).

Predstavniki vladne agencije, pod katero spada tudi jedrska elektrarna v Chalk Riverju, je povedal, da uvrščajo elektrarno med varne in industrijske objekte, kar pomeni, da zaradi narave dela ne umre več kot en delavec od 10.000. Po sedanjih veljavnih merilih so nekatere druge industrijske večje veliko bolj škodljive za zdravje delavcev (saj prihaja do onega smrtnega primerja tisoč do pet tisoč zaposlenih). V ZDA je 20 odstotkov smrtni kriv rak, delavci v jedrski industriji pa so še v večji nevarnosti za 0,5 do 1,5 odstotka.

Naj dodamo, da so v Veliki Britaniji v zadnjih letih že nekajkrat odobrili odškodnino prizadetim delavcem v jedrskih centralah.

Nekateri ne drhtijo

Kadar nas prav pošteno zebe, se začnemo tresti. Vendar se nekateri, sicer redki ljudje, ne odzivajo tako kot večina. Nikoli ne drhtijo, pa naj bo zelo mrzlo. To so prvi opazili raziskovalci na aberdeenskem inštitutu za medicino okolja, ko so preizkušali topoljanske obleke za pilote helikopterjev. Natančno so nadzorovali pilote, ki so se potopili globoko pod morskovo gladino, in ugotovili, da se nekateri kljub izrednemu mrazu ne tresejo. Po prvem šoku zaradi stika z mrzlo vodo, so se počutili čisto prijetno, čeprav je njihova telesna temperatura hitro in nevarno padala. Ostali so se po začetnem stresu še naprej počutili neprijetno in nesrečno, toda njihova telesna temperatura je padala počasneje, kot pri prvih. Te podatke je potrdila studija, ki so jo naredili na topoljaplju v Severnem ledenem morju. Med njimi jih je bilo vselej nekaj takšnih, ki niso mogli normalno uravnati svoje telesne temperature in niso mogli povedati, kdaj jim grozi nevarnost podhladitve.

Professor Nelson Norman, ki vodi oddelke za medicino okolja na omenjenem inštitutu, je sicer dejal, da se na mraz ne odziva le malo ljudi, kakšni štirje ali pet od stolet, a ti so v smrtni nevarnosti, če delajo v mrazu.

Tatvina za mamo

Lastnike čikaške menjalnice, ki so zaslišali brnenje alarmnih naprav in brzi pričeki gledal, kaj se dogaja z njihovimi zavarovanimi blagajnam, je presenetil enajstletni deček, ki se je z navadnim ključem tudi ene blagajne. Na policijski postaji je povedal, da je hotel priti do denarja, da bi pomiril materine upnike. Muti, ki ne zasluži veliko, je namreč dolgovala tisoč dolarjev plinarni in ta ji je zagrozila, da ji zapre plin, če takoj ne poravnata računa.

Mitterrand v nemilosti

Zadnji čas je francoski predsednik manj prijeten, trdijo na inštitutu Louis Harris, kjer so napravili raziskavo javnega mnenja o prikljubnosti političnih voditeljev. V zadnjem času je Mitterrandova priljubljenost za 2 odstotka manjša, medtem ko imajo Francozi najraje premijera Pierra Mauroya (dobil je 58 odstotkov pozitivnih glasov in 27 negativnih). Ista raziskava je pokazala, da 56 odstotkov Francozov ni zadovoljnih z ukrepi, s katerimi boče vlada prepreči zviševanje cen, medtem ko jih 58 odstotkov z zaupanjem spremlja vladno akcijo proti socialnim razlikam.

Igre je konec

V Veliki Britaniji se je te dni končala velika dirka za skritim zakladom, ki je burila domišljijo domačinov, pa tudi Američanov in celo Japoncev. Za zlati nakit, skrit neke »mestecu Ampthill« okoli 60 kilometrov severno od Londona, so lahko izvedeli bralci otroške knjige »Maskarada« Keitha Williamsa. Avtor je zaklad sam skrnil in iskalcem v pomoč objavil nekaj izhodiščnih točk. Kasneje se je nekajkrat pojavil na televiziji in dal iskalcem nove podatke, tako da je postal lov za skritim zakladom še bolj napet. Končalo se je tako, da je zaklad čisto po naključju odkril neki spremljevalec s psm. Nakit (vreden 4400 funtov) je obdržal zase, pa se svojega imena ni maral povedati. Williams je vseno dogodek svoje: zaradi iznajdljive reklamnne poteze je šla njegova knjiga krasno v promet.

TO DO ZAVL SLOVENC

91. EM-AL 82 je zadovoljno zabnel. Pojasnil je Domnu, kako je po številnih zmagah, pa tudi razvoju trgovine in uspešnem poljedelstvu začel izstopati iz plemenske skupnosti in enakosti vrh veljavkov in vojaških poveljnikov, pa tudi posebno dobrih bojevnikov. Obri so sklenili mir z Bizancem, ki je v tistem času tako in tako izgubil moč in z njo tudi bogastvo, in začeli pleniti svoje nekdanje zaveznike. Tako so se Slovani znašli med dvema ogroženima. Z zahoda so grozili pohlepni Bavarci, z vzhoda so pritiskali zviti in krvoločni Obri.

SESTAVLJA: VITAN MAL RIŠE: MATJAŽ SCHMIDT

Kralj Samo

92. Komaj si je Domen dobro ogledal zemljvid Karantanije, že so se začele vrstiti risbe slovenskega naselja. Golo drevje – znanlec bližajozice se zime, sušenje sadežev, igre otrok in nato prihod Obrov. Pridrivilo na konjih. Tu hočejo prezimiti. Slovani bodo skrbeli zanje. Ne, hočejo ne le hrano in posteljo v steli, pač pa tudi njihove žene in hčere, godne za možitev. Toda otroci, potomci slovenskih mater in hunskih očetov, nočejo trpeti in stiskati zob, kot so jih dotlej stiskali njihovi očini. Junaški Samo poveda mladce v boj, v katerem premagajo Obre in jim odpovedo svojo pokorščino.

93. »Nehvaležni!« mrmlja avarski poveljnik in si v jezi viha črne brke. »Upirajo se vse do Moravice, in to v času, ko imam polne roke dela s Hrvati. Komaj so zasedli obalo, pa se že puntajo...« Vojaki molčijo. Čutijo, da imajo vse manj besede na Balkanskem polotoku. Medtem Slovani v Karantaniji slavijo veliko zmago. »Naš kralj naj bo Samo,« širijo svoj glas. Iz trgovca postane kralj. Dvanajst žena ima in z njim dvanajst sinov in petnajst hčera... Domen je komaj spremljal sliko, tako hitro so si sledile. Vseeno si je skušal zapomniti »prijateljevo« pripoved.

FESTIVAL LJUBLJANA

TOREK 16. marca, ob 19.30: Slovenska filharmonija, IGOR DEKLEVA, klavir. Spremlj.: Čigle, Ramak, Mavroggi. Sreča: Družba glasbenih umetnikov Slovenije v zvezi. Ljubljanski umetniški ljubljani. SREDA, 17. marca, ob 19.30: Viteška dvorana Festivala HUBERT BERGANT, koncert. Spremlj.: J. S. Bach. Vstopnice v prodaji od 11. do 13. ure pri blagajni Festivala ter uro pred začetkom v Slovenski filharmoniji.

CANKARJEV DOM

Kulturni in kongresni center, Trg revolucije 2, Ljubljana
Programski oddelek, tel.: 212-492

SPREJEMNA DVORANA
Za 1982 razstava KANADSKA TA: PISKAJA - Razstavo je ob postrovanju Olskega za kulturo pri Kanadskem ministrstvu za zunanje zadeve pripravila Moderna galerija v sodelovanju s Cankarjevim domom. Odprta je vsak dan od 9. do 13. in od 15. do 18. ure, v soboto in nedeljo pa od 9. do 13. ure. Vstop je prost.

SPODNJE PREDVODJE
V okviru predstave "ROZ - PODJUNA" - Ljubljana, 17. marca, ob 19.30: Vstopnice so na voljo pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu, vsak dan (razen nedelje) od 9.14. ure in od 17.19. ure, oziroma do zacetka predstave. Rezervacije po telefonu 222-815.

MALA DVORANA
Petek, 19. marca, ob 18. in 20. uri - WILLIAM SHAKESPEARE & TOM STOFFARD & TD. HAMLET. Gostuje teater ITD, Zagreb.

Uprizoritve klasičnega teksta z lutkami v likovni in režijski zamisli Zlata Boudarka, poleg Drame Vukotice enega najpogostejših predstavnikov zagrebške scene risane filma. Prevod in adaptacija Damiir Motnik. Scenarij: Damiir Motnik. Režija: Zlata Boudarka. Tvorci: Ratko Buljan, Milijana Kozak, Teater ITD (HAMLET), je izbran za letošnji festival mladih in eksperimentalnih igralskih skupin.

SOBOTJA, 20. marca, ob 18. in 20. uri - WILLIAM SHAKESPEARE & TOM STOFFARD & TD. HAMLET. Gostuje teater ITD, Zagreb.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu, vsak dan (razen nedelje) od 9.14. ure in od 17.19. ure, oziroma do zacetka predstave. Rezervacije po telefonu 222-815.

GLEDALIŠČE

DRAMA SNG
TOREK, 16. marca, ob 19.30 - N. V. Gostuje REVIZOR, komedija. Za obnovo A. K. solsko centar iz Ljubljane.

SREDA, 17. marca, ob 19.30 - Drago Jančar. DISIDENT. ARNOZ IN NEGOV. Abonma Studentki H. in izven (tudi kont.) Vstopnice so tudi v prodaji.

MALA DRAMA SNG
(vzhod iz Igrske ulice)
TOREK, 16. marca, ob 20. uri - Branko Miklavc. J. BILJE. Izven abonmaja (tudi kont.). Vstopnice pri blagajni Drami (tel. 221-162, 221-492). Ne zamudite srečanja z Brankom Miklavcem in njegovim duhovnim razmišljanjem o usodi komunistov!

OPERA IN BALET SNG LJUBLJANA
SREDA, 17. marca, ob 19.30 - L. Jančar. PISKAJA. ZVITOREPKA. Za obnovo A. K. solsko centar iz Ljubljane.

TOREK, 16. marca, ob 19.30 - L. Jančar. PISKAJA. ZVITOREPKA. Za obnovo A. K. solsko centar iz Ljubljane.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
TOREK, 16. marca, ob 19.30 - A. Vamplo. LOV NA DIVJE RACE. Za abonma R. D. H. Predstava.

TOREK, 16. marca, ob 19.30 - A. Vamplo. LOV NA DIVJE RACE. Za abonma R. D. H. Predstava.

PRESENOVO GLEDALIŠČE
TOREK, 16. marca, ob 19.30 - L. Jančar. PISKAJA. ZVITOREPKA. Za obnovo A. K. solsko centar iz Ljubljane.

KINO
TOREK, 16. marca, ob 19.30 - L. Jančar. PISKAJA. ZVITOREPKA. Za obnovo A. K. solsko centar iz Ljubljane.

SPORED ZA TOREK
KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: amer. film PESEM PESMI. Scenarij in režija: Rouben Mamoulian. Glas. v. Marketa Dietrich, Brian Aherne, Lionel Atwell, Alison Skipworth. Predstavi ob 16. in 18. uri.

Jugoslavna film HOJA! LEROJ. Režija: Zlatko Dizdarević. Glas. v. Marketa Dietrich, Brian Aherne, Lionel Atwell, Alison Skipworth. Predstavi ob 16. in 18. uri.

TOREK, 16. marca, ob 19.30 - L. Jančar. PISKAJA. ZVITOREPKA. Za obnovo A. K. solsko centar iz Ljubljane.

KINO
TOREK, 16. marca, ob 19.30 - L. Jančar. PISKAJA. ZVITOREPKA. Za obnovo A. K. solsko centar iz Ljubljane.

SPORED ZA TOREK
KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: amer. film PESEM PESMI. Scenarij in režija: Rouben Mamoulian. Glas. v. Marketa Dietrich, Brian Aherne, Lionel Atwell, Alison Skipworth. Predstavi ob 16. in 18. uri.

Jugoslavna film HOJA! LEROJ. Režija: Zlatko Dizdarević. Glas. v. Marketa Dietrich, Brian Aherne, Lionel Atwell, Alison Skipworth. Predstavi ob 16. in 18. uri.

TOREK, 16. marca, ob 19.30 - L. Jančar. PISKAJA. ZVITOREPKA. Za obnovo A. K. solsko centar iz Ljubljane.

KINO
TOREK, 16. marca, ob 19.30 - L. Jančar. PISKAJA. ZVITOREPKA. Za obnovo A. K. solsko centar iz Ljubljane.

SPORED ZA TOREK
KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: amer. film PESEM PESMI. Scenarij in režija: Rouben Mamoulian. Glas. v. Marketa Dietrich, Brian Aherne, Lionel Atwell, Alison Skipworth. Predstavi ob 16. in 18. uri.

Jugoslavna film HOJA! LEROJ. Režija: Zlatko Dizdarević. Glas. v. Marketa Dietrich, Brian Aherne, Lionel Atwell, Alison Skipworth. Predstavi ob 16. in 18. uri.

TOREK, 16. marca, ob 19.30 - L. Jančar. PISKAJA. ZVITOREPKA. Za obnovo A. K. solsko centar iz Ljubljane.

KINO
TOREK, 16. marca, ob 19.30 - L. Jančar. PISKAJA. ZVITOREPKA. Za obnovo A. K. solsko centar iz Ljubljane.

SPORED ZA TOREK
KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: amer. film PESEM PESMI. Scenarij in režija: Rouben Mamoulian. Glas. v. Marketa Dietrich, Brian Aherne, Lionel Atwell, Alison Skipworth. Predstavi ob 16. in 18. uri.

Jugoslavna film HOJA! LEROJ. Režija: Zlatko Dizdarević. Glas. v. Marketa Dietrich, Brian Aherne, Lionel Atwell, Alison Skipworth. Predstavi ob 16. in 18. uri.

TOREK, 16. marca, ob 19.30 - L. Jančar. PISKAJA. ZVITOREPKA. Za obnovo A. K. solsko centar iz Ljubljane.

LOVSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

TOREK, 16. marca, ob 17. uri - Per Lysander in Suzanne Osten: MEDEJINA OTROKA. Za Osonovo sol. Zvonka Rankas (trajniški).

SENTERKORSKO GLEDALIŠČE
LJUBLJANA, Kreskov trg 2

TOREK, 16. marca, ob 17. uri - Fadil Hadzić. NAGIČENI PTIC, satirična komedija. Gostovanje v Kaskadi.

EKSPERIMENTALNO GLEDALIŠČE
TOREK, 16. marca, ob 20. uri - gostovanje v Mali Drama SNG v Ljubljani. Branko Miklavc. JUBILEJ. Predstava o delovnem jubileju ob življenjskem jubileju.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA. Najbolji lovec in najboljši pes na svetu kovača najhitrejšega zajca...

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

na KD »Spanki borci« - Moste
SOBOTJA, 20. marca, ob 16. uri - S. Pešić. LOVSKA ZGODBA.

Miner in drugi. Brez predplačila

Ob 16. in 18. uri: Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri: Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri: Brez predplačila.

KINO BEŽIGRAJ: ne zamudite, izteka se predvajanje ameriškega barvnega CS pustolovskega filma LOV ZA IZGUBLJENIM ZAKLADOM (Raiders of the Lost Ark). Prod.: Paramount. 1981. FEST 82. Glasbo: Douglas Slovic. Scenarij: Paul Verhoeven. Režija: Steven Spielberg. Igrajo: Harrison Ford (Indiana Jones), Karen Allen, Paul Freeman in drugi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri v 20.30.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KINO BEŽIGRAJ: Vseena film predstavlja uspešnice - revija filmov s končano licencom italijanski barvni WS film, omnisbus-komedia NENAVADNE PRILICNOSTI (Quelle strane occasioni). Režija: Luigi Magni in Luigi Comencini. Glavne vloge: Nino Manfredi, Stefania Sandrelli, Alberto Sordi. Brez predplačila. Predstave ob 16. in 18. uri.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

Turistična in gostinska delovna organizacija Kompas Jugoslavija TOZD Inozemski turizem Ljubljana,
Komisija za delovna razmerja TOZD IT objavlja
prosta dela in naloge, sklenjena za nedoločen čas
analitika-planerja

Pogoji:
– visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
– 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah
– 3 mesece poskusne dobe
– aktivno znanje enega tujega jezika
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Turistična in gostinska organizacija Kompas Jugoslavija, Komisija za delovna razmerja TOZD Inozemski turizem, 61000 Ljubljana, Pražakova 4.
Rok za prijavo je 15 dni po objavi.
Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po objavi.

12-1986

novoles

NOVOLES – LESNI KOMBINAT Novo mesto – Straža, n. sol. o.

Delavski svet

TOZD Žaga Straža

razpisuje dela in naloge

individualnega poslovnega organa – direktorja TOZD

Pogoji:
1. visoka strokovna izobrazba lesne ali druge ustrezne smeri ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del
2. najmanj 4 leta delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornejših del
3. organizacijske in vodstvene sposobnosti
4. moralnopolitične vrline

Kandidati naj svoje vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Novoles, Lesni kombinat kadrovsko-socialna služba, 68351 Straža.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najpozneje v 60 dneh po končanem zbiranju ponudb.

13-18880

Iskra

**ISKRA INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO
LJUBLJANA, n. sub. o., Ljubljana,
Stegne 15 b
TOZD Tovarna orodij Ljubljana
o. sub. o. Ljubljana, Stegne 15**

Komisija za delovna razmerja

oglašja prosta dela in naloge

- REZKALCA (2 delavca)**
- KOVINOSTRUGARJA**
- BRUSILCA**

za profilno brušenje na brusilnem stroju »JUNG«
Pogoji:
pod 1. 2. in 3. poklicna kovinarska šola, 4 leta ustreznih delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni, osebni dohodek od 10.800,00 do 15.000,00 din.
Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.
Ponudbe sprejemamo 15 dni po objavi na naslov: ISKRA AVTOMATIKA TOZD Tovarna orodij, Ljubljana, Ljubljana Stegne 15. Kandidate bomo o izbiri obvestili najpozneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

13-1912

**CEMENTARNA TRBOVLJE,
n. sol. o. Trbovlje
TOZD Proizvodnja gradbenega materiala
Zidani most, Zidani most 21**

Delavski svet

razpisuje

dela in naloge

1. individualnega poslovnega organa

za 4-letno mandatno dobo
Pogoji:
– poleg zahtev, ki jih opredeljuje 511. člen Zakona o združenem delu mora kandidat izpolnjevati še posebne pogoje:
– višja ali srednja izobrazba strojne smeri
– 5 let delovnih izkušenj v cementni industriji
– moralnopolitična neoporečnost

Za dela in naloge, ki se razpisujejo, naj kandidati pošljejo svoje ponudbe v 20 dneh po objavi v časopisu na naslov: TOZD Proizvodnja gradbenega materiala Zidani most, Zidani most 21, z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po zaključnem razpisu.

13-1887

**JEKLOTEHNA, EXPORT-IMPORT
TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE
MARIBOR n. sol. o.
Maribor, Partizanska c. 16**

objavlja

v delovni skupnosti skupnih služb

v predstavništvu Ljubljana, Titova 38

delovna opravila

1. opravljanje tajniških del

Pogoji:
administrativni ali ekonomski tehnik in 1 leto delovnih izkušenj

2. samostojna prodaja blaga na veliko na terenu za področje Ljubljane in Zasavja (Litija, Hrastnik, Trbovlje)

Pogoji:
višješolska izobrazba ustrezne smeri in 1 leto delovnih izkušenj
srednješolska izobrazba ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj

Ponudbe pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Jeklotehna, Maribor, n. sol. o., Partizanska c. 16/l.

15-1939

I. Razpisna komisija pri delavskem svetu

IMP »KLIMA« CELJE, TOZD Industrijska proizvodnja

razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA – DIREKTORJA TOZD

Poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
– visoka strokovna izobrazba, dipl. inženir strojništva
– 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju ustreznih del in nalog
– biti morajo družbeno aktivni in imeti pozitiven odnos do socialistične samoupravne družbene ureditve.
– predložiti morajo svoje poglede na nadaljnji razvoj TOZD.

Izbrana kandidata bo delavski svet imenoval za 4 leta. Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa. Kandidati naj vlogi priložijo ustrezna dokazila o izpolnjevanju pogojev. Vloge pošljite na naslov: IMP KLIMA Celje, TOZD Industrijska proizvodnja, Delavska 5, Celje, z oznako »za razpisno komisijo«. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končani izbiri.

II. Razpisna komisija pri delavskem svetu IMP KLIMA Celje, TOZD Montažna proizvodnja

razpisuje dela in naloge za:

1. INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA – DIREKTORJA TOZD 2. VODJO TEHNIČNEGA SEKTORJA

Poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
– visoka strokovna izobrazba, dipl. inženir strojništva
– 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju ustreznih del in nalog
– biti morajo družbeno aktivni in imeti pozitiven odnos do socialistične samoupravne družbene ureditve.
– predložiti morajo svoje poglede na nadaljnji razvoj TOZD.

Izbrana kandidata bo delavski svet imenoval za 4 leta. Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa. Kandidati naj vlogi priložijo ustrezna dokazila o izpolnjevanju pogojev. Vloge pošljite na naslov: IMP KLIMA Celje, TOZD Montažna proizvodnja, Delavska 5, Celje, z oznako »za razpisno komisijo«. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končani izbiri.

13-1923

Osrednja knjižnica občine Kranj Tavčarjeva 41

Razpisna komisija pri Osrednji knjižnici občine Kranj razpisuje dela in naloge

individualnega poslovnega organa

Kandidat mora poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje pogoje:
– da ima visoko ali višjo izobrazbo družboslovne smeri
– delavec z visoko izobrazbo mora imeti 3 leta delovnih izkušenj, delavec z višjo izobrazbo pa 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delovnih nalogah
– da ima moralnopolitične vrline in organizacijske sposobnosti.
Mandat traja 4 leta.

Prevzem del in nalog 1. julija 1982.

Kandidati naj pošljejo prijave za razpis z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev najkasneje v 15 dneh od objave razpisa v zaprti ovojnici na naslov: Osrednja knjižnica občine Kranj (za razpisno komisijo), Tavčarjeva 41, 64001 Kranj.

Prijavljene kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

15-1936

SLOVENSKE ŽELEZARNE

ŽELEZARNA STORE

63220 STORE, BRZDARJEV ŽELEZARNE STORE, TEL. 063 27 411 28 411, TELEF. 31518 VU, ZELSTR

Razpisne komisije za imenovanje poslovnega odbora in vodij

TOZD livarna valjev, kokil in metalurške litine, livarne strojne litine, vzdrževanja, energetike in kontrole kakovosti

objavljajo

razpis

za prevzem del in nalog

1. predsednika in dveh podpredsednikov kolegijskega poslovnega odbora

Predsednik in podpredsednika poslovnega odbora morajo za imenovanje poleg splošnih pogojev izpolnjevati še pogoje, ki jih določa statut DO Železarne Store.

Kandidati morajo imeti:
– moralne in politične vrline ter aktivno vlogo pri razvijanju socialističnih samoupravnih odnosov
– znanje in sposobnosti za opravljanje del in nalog predsednika oziroma podpredsednika poslovnega odbora, opredeljenih v statutu DO
– visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pet let delovnih izkušenj v gospodarstvu

Predsednik in oba podpredsednika bodo imenovani za dobo štirih let.

K prijavi morajo kandidati priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev, opis dosedanjega strokovnega in družbenopolitičnega dela ter predlog o načinu uresničevanja programa razvoja DO z opredelitvijo vloge predsednika oz. podpredsednika kolegijskega poslovnega odbora.

2. a) vodja TOZD vzdrževanje

b) vodja TOZD energetika

c) vodja TOZD kontrola kakovosti

d) vodja TOZD livarna valjev, kokil in metalurške litine

e) vodja TOZD livarna strojne litine

Za vodjo TOZD je lahko imenovan, kdor poleg splošnih pogojev izpolnjuje še naslednje:

a) in b) da ima visoko strokovno izobrazbo tehnične ali ekonomske smeri
c, d) e) da ima najmanj višjo strokovno izobrazbo tehnične, ekonomske ali organizacijske smeri
– da ima najmanj štiri leta delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornih delovnih nalog in opravi v gospodarstvu
– da je na osnovi prejšnjega dela pozitivno ocenjena njegova ustvarjalnost in uveljavljanje načel socialističnega samoupravljanja

Vodja TOZD bo imenovan za dobo štirih let. K prijavi morajo kandidati priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev ter opis dosedanjega strokovnega in družbenopolitičnega dela ter predlog o načinu uresničevanja programa TOZD z opredelitvijo vloge vodje TOZD. Dodatne informacije lahko dobijo kandidati pred prijavo na razpis v DS za kadre in splošne zadeve.

Prijave za razpisana dela in naloge sprejema 15 dni po objavi kadrovska služba Železarne Store, 63220 Store. Na ovojnicu je treba napisati »za razpisno komisijo«.

13-1924

**CENTER ZA PROUČEVANJE
SODELOVANJA Z DEŽELAMI
V RAZVOJU - LJUBLJANA**

**Center za proučevanje sodelovanja
z deželami v razvoju Ljubljana
61113 Ljubljana – Titova 104**

SVET CENTRA

objavlja prosta

FINANČNA IN RAČUNOVODSKA DELA

Poleg splošnih, z zakonom določenih, mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

1. višja izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri
2. najmanj 5 let delovnih izkušenj na finančno-računovodskih opravilih
3. moralnopolitične vrline
Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.
Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela sprejema tajništvo Centra v roku 15 dni po objavi.

15-1940

**SIP Strojna industrija, n. sol. o tozd,
63311 Šempeter v Savinjski dolini**

razpisuje prosta dela in naloge:

- VODJE RAZVOJA IZDELKOV**
- VODJE TEHNOLOGIJE IN ORGANIZACIJE**
- VODJE NABAVE**
- VODJE RAČUNOVODSTVA**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

– da imajo vsaj višjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri
– da imajo vsaj 3 leta uspešnih delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del
– da imajo ustrezne moralne in politične vrline

Kot ustrezna smer je pod 1. in 2. strojna, pod 3. strojna ali ekonomska in pod 4. ekonomska.

Pisne prijave z dokazili pošljite v 20 dneh na naslov: SIP Strojna industrija, 63311 Šempeter v Savinjski dolini.

Izbrani kandidati bodo imenovani za 4 leta.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 8 dneh.

15-1926

DO POLIKEM TRGOVINA, Ljubljana, Maistrova 10,

vabi k sodelovanju

delavce za opravljanje naslednjih del in nalog:

V TOZD CHEMO

1. glavnega finančnega knjigovodje II

(delo združujemo za določen čas – nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom)
Pogoji: srednja izobrazba ekonomske smeri, 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih opravilih

V DSSS

1. čistilke

Pogoji: enomesečno poskusno delo

Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave.

Kandidate bomo o rezultatu pisno obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

Prijave pošljite na naslov: Polikem trgovina, Ljubljana, Maistrova 10 (kadrovska služba)

15-1955

Blagovno transportni center Ljubljana TOZD SKLADIŠČA NOVO MESTO, n. sub. o., Novo mesto, Ljubljanska c. 27,

Razpisna komisija

razpisuje

prosta dela in naloge

individualnega poslovnega organa TOZD Skladišča Novo mesto

Pogoji:

– da ima splošne, z zakonom predpisane pogoje
– da ima višjo ali srednjo izobrazbo in 5 let delovnih izkušenj na samostojnih organizatorskih delih in nalogah
– da ima moralne in politične vrline, ki se kažejo v pravilnem odnosu do socialistične družbene ureditve v razvijanju samoupravnih odnosov, spoštovanju zakonitosti ter v pravilnem odnosu do ljudi in delavcev.

Pisne prijave z opisom zahtevanih pogojev in potrebnimi dokazili pošljite na naslov: TOZD Skladišča Novo mesto, Novo mesto, Ljubljanska c. 27, z oznako »ZA RAZPISNO KOMISIJO« v 15 dneh po objavi. Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po sprejemu vloge. Razpisana prosta dela in naloge so za 4-letno mandatno obdobje.

15-1937

**DO Agrostroj – Ljubljana, podjetje za
proizvodnjo kmetijske mehanizacije in
opreme n. sol. o. Ljubljana, Draga 41**

po sklepu komisije za delovna razmerja delavcev
objavlja prosta dela oz. naloge

opravljanje del pri transportu in odpremi – transportni delavec – 4 delavci

Pogoji: PK delavec, dokončana osemletka

Delo združujemo za nedoločen čas, s poskusnim delom, ki je v skladu s Pravilnikom o delovnih razmerjih delavcev. Kandidati naj v 15 dneh po objavi pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: DO Agrostroj – Ljubljana, Draga 41.

16-1980

UNIOR – kovaška industrija Zreče

objavlja prosta dela in naloge v obratu Stari trg ob Kolpi:

1. vodja obrata Stari trg ob Kolpi

zahtevamo visoko, višjo oz. srednjo strokovno izobrazbo strojne smeri z delovnimi izkušnjami pri vodilnih in vodstvenih delovnih nalogah

2. dveh tehnologov-konstrukterjev

Zahtevamo višjo ali srednjo strokovno izobrazbo strojne smeri z večletnimi izkušnjami pri sorodnih delovnih nalogah

3. dveh VK orodjarjev

Končana delovodska šola kovinarske smeri in primerne izkušnje

4. dveh delovodij – VK ključavničarjev

Končana delovodska šola kovinarske smeri in primerne izkušnje. Za zgornje delovne naloge je delovno razmerje mogoče skleniti takoj. Delavci bodo do pričetka montaže strojne opreme (do 1. 9. 1982) delali v Zrečah.

5. VK obratnega električarja

z delovnimi izkušnjami

6. VK ključavničarja – vzdrževalca

z delovnimi izkušnjami

Za delovne naloge pod 5. in 6. bomo delovno razmerje sklenili s 1. 9. 1982 s pričetkom montaže strojne opreme.

7. 10 KV delavcev kovinarske stroke

Delovno razmerje bomo z njimi sklenili ob pričetku poskusnega obratovanja – predvidoma v oktobru 1982.

8. več KV kovinarskih delavcev (rezkalcev, strugarjev, ključavničarjev)

za delo pri osvajanju proizvodnje. Delovno razmerje bomo sklenili novembra 1982.

Pisne prijave z dokazili o strokovni izobrazbi naj kandidati pošljejo na naslov: UNIOR – kovaška industrija Zreče, v 15 dneh po objavi. Na prijavo naj kandidati navedejo zaporedno številko delovne naloge, za katero se prijavljajo.

16-1978

Razpisna komisija

Službe družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji podružnica Koper

razpisuje

prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili

in odgovornostmi

VODENJE IZLOČENE DELOVNE ENOTE

v ekspozituri Sežana

Pogoji:

1. višja strokovna izobrazba ekonomske, upravne ali pravne smeri
2. štiri leta ustreznih delovnih izkušenj
3. družbenopolitična aktivnost in ustrezne moralne ter politične vrline
4. trimesečno poskusno delo
5. opis dosedanjih del
6. potrdilo o nekaznovanju

Mandat za opravljanje razpisnih del je štiri leta. Prijave z ustreznimi dokazili o strokovni izobrazbi, življenjepisom in podatki o dosedanjih zaposlitvah sprejema razpisna komisija Službe družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji podružnica Koper, Cesta JLA 10, 15 dni po objavi razpisa.

Kandidate, ki se bodo prijavili na razpisana prosta dela in naloge, bomo obvestili o izidu razpisa do 15. 4. 1982.

16-1980

kemična industrija

Razpisna komisija delavskega sveta delovne organizacije

JUB kemična industrija Dol pri Ljubljani

razpisuje po 76. čl. statuta DO prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODENJE TEHNIČNEGA SEKTORJA

Prijavijo se lahko kandidati, ki poleg splošnih pogojev izpolnjujejo še naslednje:

– da imajo visoko ali višjo izobrazbo kemijske usmeritve
– da imajo

Sporočamo žalostno vest, da je po hudi bolezni doživela naša ljuba

SILVA ŠORN

Od drage pokojnice se bomo poslovili v četrtek, 18. marca 1982, ob 14. uri iz vzhodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara s posmrtnimi ostanke v štirinajsti vežici

Žalujoči:
brat Otmar z ženo Zofijo, nečakinji Krista in Katja, nečak Nandi z družinami ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Celje, Titovo Velenje, 15. marca 1982

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 77. letu starosti zapustila naša draga mama, sestra in babica

MARIJA ČERNE
roj. Bučar

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 17. marca 1982, ob 15. uri na pokopališču na Viču

Na dan pogreba bo ležala v dvanajsti vežici na ljubljanskih Žalah

Žalujoči:
sinova Bogomir in Martin, brat France, sestre Albina in Sonja z družinami in drugo sorodstvo

Ljubljana, 13. marca 1982

Zapustila nas je naša draga mami, sestra in teta

ROZALIJA OCVIRK

Od drage pokojnice se bomo poslovili v sredo, 17. marca 1982, ob 15.30 na pokopališču v Žalcu

Žalujoči:
hči Majda z Milanom in sestre z družinami

Žalec, Celje, Ljubljana, 15. marca 1982

Nenadoma je odšla od nas naša draga mama, stara mama

ANTONIJA PUHAR-TONČKA
roj. Čander

Od nje se bomo poslovili na viškem pokopališču v četrtek, 18. marca 1982, ob 15. uri

Na dan pogreba bo žara v petnajsti mrliški vežici

Njeni:
sin Janč z ženo Urško, vnuki Janja, Miha in Polonca, sestre Pavla, Minka in drugo sorodstvo

Ljubljana, Celje, Split, Šoštanj, 14. marca 1982

Vsi bodo dosegli svoj cilj,
le jaz ga ne bom dosegel,
življenja poln, poln sil
neiztrajen k počitku bo legel.
(S. Kosovel)

V cvetu mladosti nas je zapustil naš nepozabni sošolec

NIKO SEM
dijak 4. a razreda

Sošolci in sošolke z razredničarko
Šole za živinorejsko veterinarske tehnike

Sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da je umrl naš dragi očka

JANČE ŠRAJ
borec za severno mejo

Od dragega pokojnika se lahko poslovite v mrliški vežici v Radomljah

Pogreb bo v sredo, 17. marca 1982, ob 16. uri

Žalujoči:
hčerki Brani in Štefka, sinovi Joško, Janez, Martin in Andrej z družinami ter drugo sorodstvo

Radomlje, Homec, Split, Toronto, 14. marca 1982

Umrla je naša ljuba žena, mama, stara mama, sestra in teta

ELIZABETA JENC
roj. Černelić

Od nje se bomo poslovili v torek, 16. marca 1982, ob 15.30 izpred domače hiše v Podgorju 32 na domače pokopališče

Žalujoči:
mož Stane, hči Melita, sinova Stane in Mato z družinami ter drugo sorodstvo

Kamnik, 14. marca 1982

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš upokojenec

MARJAN ŠKERBIC

Od njega se bomo poslovili v torek, 16. marca 1982, ob 16. uri na pokopališču v Trbovljah

Kolektiv DO TET, OOS DO TET, Trbovlje

Trbovlje, 15. marca 1982

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš upokojenec

FRANC KOROŠEC
z Bohinjske Bele 148

Od pokojnika smo se poslovili včeraj, 15. marca 1982

Kolektiv LIP Bled

Sporočamo žalostno vest, da nas je mnogo prezgodaj, nenadoma zapustil

JANKO MIKOLIČ
gostilničar

Pogreb bo v Sodražici iz hiše žalosti v sredo, 17. marca 1982, ob 16. uri

Žalujoči:
žena Zofija, hčerki Mirjam in Andreja z družinama, sestra Metoda, brata Edo in Dane ter drugo sorodstvo

Sodražica, Ljubljana, Blate, Vevče, 13. marca 1982

Umrla nam je naša dobra mama

IVANKA KNEZ
roj. Teržan iz Petrovč

Od nje se bomo poslovili v sredo, 17. marca 1982, ob 16. uri na pokopališču v Žalcu

Za njo žalujejo:
otroci Jaromira, Zvezdana z Zvezdico in Manjo, Peter s Sonjo in Rastkom, Pavel s Tanjo, Dašo in Anjo, brat Pepo Teržan in drugo sorodstvo

Petrovče, Ljubljana, Celje, Ruše, Bled, Maribor

Žalostni sporočamo, da je umrl

MAKS BEVC
predmetni učitelj v pokoju

Dobrega tovariša in zgledega vzgojitelja bomo ohranili v lepem spominu

Kolektiv in učenci osnovne šole heroja Franca Bukovca Medvode – Preska

Utihnilo je srce naše ljube mame, babice, prababice, sestre, tete, svakinje in sestrične

ANE ŽIŽEK
roj. Sever

Pogreb bo v torek, 16. marca 1982, ob 15. uri iz domače hiše na pokopališču v Ljutomeru

Za njo žalujejo:
hčerka Gracijana, sin Božidar z ženo Olgo, vnuki Mitja, Dušan, Bojan z družinami, vnukinja Alenka, sestre Minka ter Darinka, Natalija, Zorica z družinami, Nasta in drugo sorodstvo

Ljutomer, Ljubljana, Zagreb

Mnogo prezgodaj nas je v 35. letu starosti zapustil naš ljubljani mož, oči, sin, brat, stric, svak in zet

MILAN KOŠENINA
Golnik 112

Od dragega pokojnika se bomo poslovili v sredo, 17. marca 1982, ob 16. uri na pokopališču v Lipici pri Škofji Loki

Žalujoči:
žena Slavka s sinom Robijem, mama, očim Stane, sestre Stanka, Marica z družino ter Vesna

ZAHVALA
Ob tem ko se ne moremo vziveti, da nas je tako nenadoma zapustila naša nepozabna žena in mamica

ANGELA KAČ

se iskreno zahvaljujemo za izkazano pozornost in pomoč v teh težkih trenutkih sorodnikom, prijateljem in znancem, osebju Nevrološke klinike v Ljubljani, KS Črnuče, ZZB NOB Črnuče-Gmajna, VVZ Rezka Dragar, PD Škofja Loka, kolektivoma RKFIG in Energoinvest, Gasilskemu društvu, tov. Stanetu Bobiču, sosedom tov. Božiču, Novakovi, Butalovi in Bivčeviću, pevcem in zastavonošem, gozdnarjem na grobu Tončki Štuparjevi in Slavici Zugljevi, darovalcem cvetja in vsem, ki ste jo spremljali na zadnji poti, sočustvovali z nami ali nam izrazili sožalje brzojavno, v pismih ali ustno.

Mož Srečko, hčerka Angelca por. Guček ter sinova Feliks in Dušan
Črnuče, Ljubljana, v marcu 1982

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dolgoletni sodelavec

ALBERT HEDŽET
kletar

Od pokojnika se bomo poslovili v sredo, 17. marca 1982, ob 14. na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo ležal v šesti mrliški vežici

Dobrega tovariša in vestnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu

Delovni kolektiv in družbenopolitične organizacije »Slovin« Ljubljana

Ljubljana, 16. marca 1982

Po hudi in kratki bolezni nas je zapustil dragi mož, oče, sin in brat

ALBERT HEDŽET

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 17. marca 1982, ob 14. uri iz zahodne poslovilne dvorane na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo ležal v šesti vežici

Žalujoči:
žena Jožica, hčerke Bogdana, Mojca, Joži, mama, sestre in bratje z družinami

Ljubljana, Semič, Gomila, Maribor, 13. marca 1982

V globoki žalosti sporočamo, da je nenadoma preminil naš

MARJAN ŠKERBIC st.

Od njega se bomo poslovili v torek, 16. marca 1982, ob 16. uri na pokopališču v Trbovljah

Žalujoči:
žena Jožica, otroci Marjan, Sonja in Lili z družinami, hčerka Irena, oče Alojz, sestre Olga in Heda z družinami in drugo sorodstvo

Trbovlje, 15. marca 1982

ZAHVALA
Ob nenadomestljivi izgubi naše drage mame

OLGE KODELE

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh hudih trenutkih stali ob strani, nam ustno in pisno izrazili sožalje, darovali toliko cvetja in jo tako številno pospremili na njeni poslednji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Silvu Steglu, ki ji je pomagal med njeno boleznijo. Najlepša hvala pevcem okteta BORI za odpeti žalostinki in cerkvi za poslovilni obred. Vsem še enkrat hvala

Vsi njeni
Postojna 12. marca 1982

ZAHVALA
Ob boleči izgubi našega dragega

DRAGANA PETROŠANCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem Geološkega zavoda, Ljubljanske banke – združene banke, osebju Onkološkega inštituta, sosedom, prijateljem – za darovane vence in cvetje in vsem, ki so kakorkoli pomagali in ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoči:
žena Vlasta, hči Anja in vsi njegovi

Ljubljana, 10. marca 1982

ZAHVALA
Ob nenadomestljivi in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, sina in brata

TONETA GODINA

se najtopleje zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za darovano cvetje ter topla čustva. Posebno zahvalo smo dolžni izreči Zeleni bratovščini IV. Gorica za organizacijo pogreba ter številno spremstvo, prav tako vsem drugim lovskim družinam. Lepo se zahvaljujemo gozdnarjem na zadnji poti. Zahvaljujemo se GG Gornji grad, Gorenju – GLIN Nazarje, Šmreki Gornji grad in Knjižnici E. Kardelja v Celju za darovane vence. Toplo se zahvaljujemo gozdnarju KS Bočna za poslovilne besede in pevcem za prelepe izbrane in zapeti pesmi. Hvala župniku za opravljen obred. Najtopleje pa se zahvaljujemo prim. dr. Jensterlu in vsemu medicinskemu osebju kirurškega oddelka za notranje organe bolnišnice v Celju. Posebna zahvala dr. Urlepu iz Gornjega grada in patronažni sestr. A. Šosterjevi za skrb in nego na domu.

Vsi njegovi

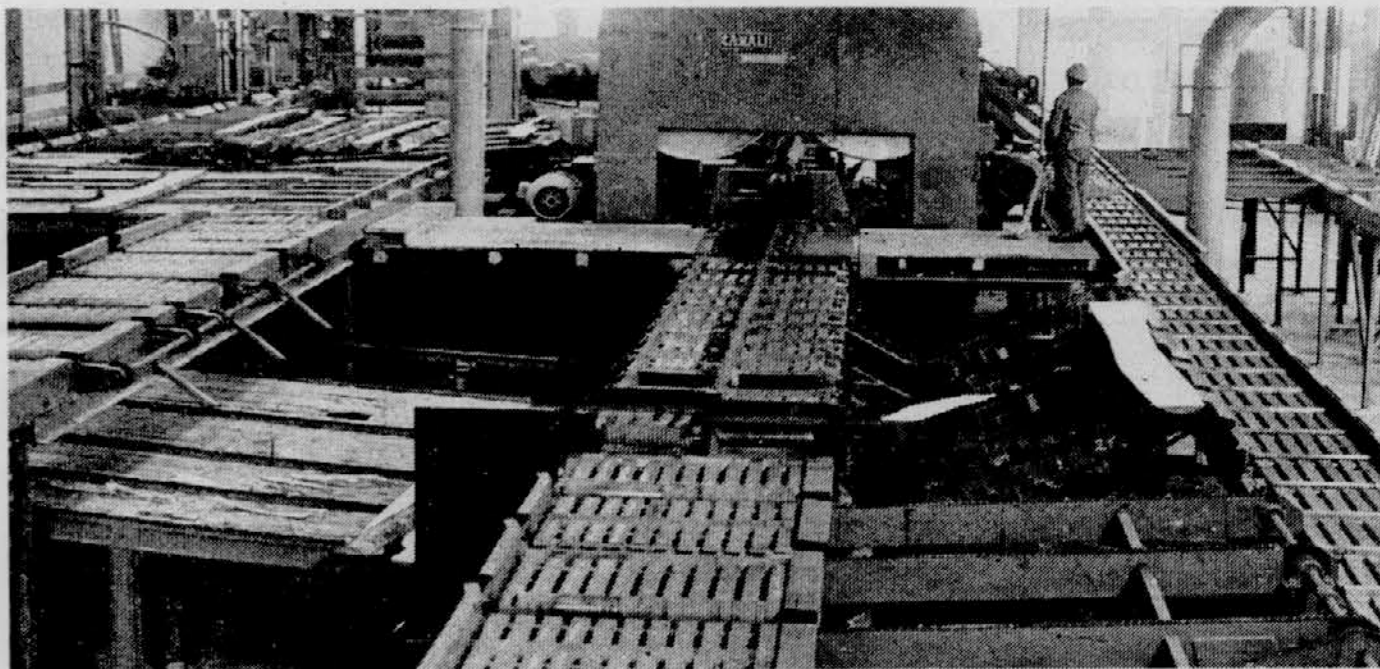
ZAHVALA
Ob boleči izgubi našega dragega moža, ata in starega ata

LUDVIKA REMICA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, čebelarjem, gasilcem in lovcom, ki so nam izrazili sožalje, njemu pa darovali cvetje in ga tako številno pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se GG Gornji grad, Gorenju – GLIN Nazarje, Šmreki Gornji grad in Knjižnici E. Kardelja v Celju za darovane vence. Toplo se zahvaljujemo gozdnarju KS Bočna za poslovilne besede in pevcem za prelepe izbrane in zapeti pesmi. Hvala župniku za opravljen obred. Najtopleje pa se zahvaljujemo prim. dr. Jensterlu in vsemu medicinskemu osebju kirurškega oddelka za notranje organe bolnišnice v Celju. Posebna zahvala dr. Urlepu iz Gornjega grada in patronažni sestr. A. Šosterjevi za skrb in nego na domu.

Žena Ana, otroci Micka, Franc, Anica, Rezka, Ferdo in Marta z družinami
Bočna, Ljubljana, Škofije, Celje, 3. marca 1982

JAKOB JEMEC-RADO,
Sežana, Partizanska 44

V novih prostorih delajo uspešneje

GODOVIC. 15. marca – Idrijskemu tozdu Slovenjke »Zaga« so se s selitvijo v nove proizvodne prostore na Godoviškem polju odprle povsem nove možnosti gospodarjenja. Pri tem igra posebno vlogo sodobna strojna oprema. S tračnimi žagami (na sliki) je namreč mogoče les bolj izkoristiti, hitreje oblikovati in lažje uskladiščiti. Podobno vlogo imajo stroji tudi v godoviškem oddelku za predelavo, kjer izdelujejo polizdelke (elemente), ki jih, večinoma v idrijskih tozlih Slovenjke, predelajo v masivno pohištvo. V godoviškem tozdu razlagajo na leto 35 tisoč kubikov različnih vrst lesa, od katerega nekaj manj kot polovico tudi predelajo v pohištvene elemente. Tozdu »Zaga« tudi samostojno izvaža, čeprav se drže predvsem dogovora, ki so ga sklenili znotraj delovne organizacije, da bi na tuje ponudili čim več končnih izdelkov. Pri 220 milijonih celotnega prihodka na »Zagi« letos izvozi za okoli 20 milijonov polizdelkov, kar je enkrat več kot v minulem letu. (K. R., foto: J. Z.)

Franc Frandolič

Osmega aprila bi Franc Frandolič, eden najstarejših ljubljanskih in slovenskih, dopolnil sto drugo leto. Na pragu pomladi in visokega rojstnega dne je poslednji zaspal v naročju svojega sina Frančka v njegovem domu za Bežigradu.

Franc Frandolič se je rodil leta 1880 v Rubljah pri Sovodnjah blizu Gorice. V družini je bilo deset otrok. V najzgodnejših letih se je Franc izučil za vrtnarja in tri leta vrtnaril pri grofu v rojstni vasi, nato pa mu je brat Jože priskrbel službo v Gradiski. V prvi svetovni vojni je kot podčastnik doživel rusko fronto, boril se je v Galiciji, na Pivni in na Koroskem. Po vojni je kratek čas preživel v Trstu, a se je kot zavezanec Slovenec moral umakniti pred fašizmom. Naprej so ga premestili v Koper, nato pa je zapustil rojstno Primorsko in si poiskal službo na ljubljanskem sodišču. Nekaj let je bil v Ljubljani, nato pa v Ribnici na Dolenjskem. Leta 1924 se je štirinajstleten oženil.

Na ribniškem sodišču je Franc Frandolič služboval do leta 1936, ko se je s tremi otroki preselil v Ljubljano. Med vojno se je leta 1942 pridružil Osvobodilni fronti. Desetletja po vojni je Franc Frandolič preživel v Ljubljani kot upokojenec, aktiven ribič in član zveze borov. Ko smo ga pred dvema letoma obiskali na njegov stoti rojstni dan, nam je zaupal, da je skrivnost dolgega življenja v skromnem in zmernem življenju: nikoli ni pil alkohola, razen na fronti na Pivni, zaradi kolere, kadil je malo, a ni inihal, ljubil je naravo in predvsem cvetje. Od življenja ni pričakoval preveč; znal je sprejemati njegove darove in ceniti radost življenja samega. Kot zavezanec Slovenec je v prvih desetletjih življenja na Primorskem okusil tegobno življenje, nemišlivo vojno in fašistično nasilje. V visoki starosti je prepeval pesmi v jarkov iz prve svetovne vojne in druge slovenske pesmi. Franc Frandolič je kljub tebi mladosti ohranil vedro in optimistično naravo. Spremljala ga je kot trajna popotnica in zaščitnik skozi dima, izkušen polno življenje.

M. Z.

PISMA BRALCEV

Še o »Napačni obveščeniosti o sanaciji Blejskega jezera«

V rubriki »Prejeli smo« je 7. januarja letos Mitja Rismal, predstojnik inštituta za zdravstveno inženjersko gradbeništvo in geodezijo FAGG, objavil članek »Mimo strokovnih navodil« s kritično oceno neuspešnih izvajanj del na sanaciji Blejskega jezera. Društvo za varstvo okolja občine Radovljica je pa v »Postnem preudaru« 29. 23. januarja letos dopolnilo pomanjkljive informacije za navedbo izvajalcev in njih odgovornosti.

Članek predstojnika inštituta za zdravstveno inženjersko gradbeništvo je ponovno povzročil živahno polemiko v vašem časniku. Na žalost pa ugotovljamo, da so se prispevki v veliki meri usmerili na glavne probleme, sanacije jezera, in bolj obravnavajo strokovnost in laičnost posameznih komisij in posameznikov. Vsa ta polemika je pa odveč, saj to, Rismal v svojem članku razkriva usklajenost strokovnih delovnih komisij. Tudi skoro dvajsetletno zdravljenje bolnega jezera z dotokom Radovne ni rodilo nobenih rezultatov. Se vedno pa

močne vodne skupnosti. Samo z odvzemu ključev od izvajalca, ki se mu je s tem omejevala nadaljnja skrb za brezhibno delovanje natege, o primopredaji dokončnega objekta najbrž ne moremo govoriti.

Trditvam o škodi, ki jo je povzročil dvig jezerske vode, se hoče priščit izogniti z navajanjem polresnic. Tako trdi, da je naglemu dvigu vode botrovala odjuga v deževno deževje v zadnji tretjini decembra. Torej naj bi bila krivda v naravi, ne pa na neodgovornem spremljanju učinka pregrada treh lesenih plovov na Jezernici. Na srečo dvignjena gladina vode ni povzročila občutne škode, toda kaj bi bilo, če bi tako visoka voda zmrznila in poškodovala utrjeni breg? Vsakdo, ki pozna zadrženo Blejsko jezero, dobro ve, da mora domače komunalno podjetje stalno »žagati ledu ob bregu, da ga zmrzal ne uniči. Tako pa nam je kotkar res pomagala mali narava in rešila breg pred razpadanjem.

Pa se o škodi na sanacijskih aparatih: Najbrž je res, da so hkrati s ponovnim črpanjem z vodne spustili v pogon tudi vakuumske črpalke, ki brezhibno delujejo že 20 dni (!) po opravljenih delih. Zakaj tako sprenevanje? Omarica za aparature je bila potopljena pri približno 10 cm in naprave zaradi tega niso delovale.

Na ves članek, ki pa je le navidezno namenjen polemiki s tov. Pirkovičem, pa bi pripomnili, da

Ugodnejše številk niso posledica boljšega dela

Podatki o poslovanju v obalno-kraški regiji kažejo, da se je prihodek lani povečal predvsem na račun višjih cen – Ugodno razmerje med uvozom in izvozom

KOPER, 15. marca – Sodeč po gibanju celotnega prihodka, porabljenih sredstev, dohodka in izgub, so se rezultati poslovanja 232 gospodarskih organizacij združenega dela obalno-kraške regije v letu 1981 poslabšali, se posebej če jih primerjamo s prejšnjimi obdobji. Tako podobno ne popravilo bistveno niti za 39 odstotkov manjše izgube. Fizični obseg proizvodnje se je bistveno spremenil. Če torej upoštevamo naraščanje cen, lahko strnemo, da doseženi gospodarski rezultati v minulem letu niso posledica večje produktivnosti dela, ekonomičnosti poslovanja in marljivejšega dela.

Celotni prihodek oz. dohodki je znašal lani 60,2 milijarde dinarjev, kar je 39 odstotkov več kot leto prej in hkrati šest odstotkov manj, kot znaša stopnja rasti cen na drobno. Za isti odstotek so se povečala tudi porabljena sredstva, dohodek pa je bil višji za 37 odstotkov in je znašal 14,7 milijarde dinarjev. Najbolj se je povečal v gozdarstvu, obrti, prometu in vodnem gospodarstvu. Obalno-kraški ozidi so lani ustvarili za 130 milijonov dinarjev izgub. Največ – 115 milijonov (88 odstotkov) je na ravnem Cimosovega tozda Blagovni promet, ki

je to izgubo »podedoval« po ukinitvi tozda Šempeter. Ostalih 15 milijonov dinarjev izgube pa si delijo tozdi Kmetijska proizvodnja Lucija HP Droge (7,3 milijona), TOZD Stoklo Izola (3,5 milijona), TOZD Avditorij THP (2,2 milijona), Rižanski vodovod (1,1 milijona), minimalno pa še TOZD Poliuretani v Iplasi in OZD Graverstvo Koper. Vsi zadrževalajo, da bodo v 40 dneh pokrili izgubo na ravni temeljne organizacije, delovne organizacije ali pa občinskih in republiških rezerv (na prim. Cimos).

Poraba dohodka bi morala biti

niža od njegove rasti, češar na koprskem območju niso v celoti upoštevali. Obveznosti za splošno porabo so se povečale kar za 53 odstotkov, torej veliko bolj kot dohodek. K sreči se je ob tem povečal tudi delež akumulacije za 51 odstotkov. Rast akumulacije je precejšnja predvsem na področju prometa in zvez (Luka Koper, Splošna plovba in Inter-europa) – za 93 odstotkov, močno pa se je stopnja zmanjšala na področju trgovine in stanovanjsko-komunalne dejavnosti. Nekoliko so se izboljšale tudi možnosti za nova vlaganja v enostavno in razširjeno reprodukcijo. Prosta sredstva za nove naložbe so se povečala za 67 odstotkov in so znašala ob koncu leta 2,4 milijarde dinarjev. Iz strukture porabe dohodka se je močno povečal tudi delež za ohranitev in izboljšanje delovnega okolja, in sicer za 85 odstotkov, za ljudsko obrambo in družbeno samozaveštovanje za 41 odstotkov, za kmeti, takse in sodne stroške pa kar za 66 odstotkov.

Osebnih dohodkov so za rasto dohodka zaostajali za 13 odstotkov, povprečni osebni dohodki delavca pa so lani znašali na obalno-kraškem območju 11.352 dinarjev in so bili za 31 odstotkov višji kot leta 1980, realno pa za okoli devet odstotkov nižji. Zaposlenih je bilo lani 33980, kar je 68 več kot leto prej.

Gospodarstvo obalno-kraške regije veliko bolj kot ostalo slovensko gospodarstvo pokriva uvoz z izvozom na konvertibilni trg. Zlasti ugodno zunanjetrgovinsko razmerje imajo občine Izola (140 odstotkov), Piran (185 odstotkov) in Sežana (191 odstotkov). To gre predvsem na račun izloške ladjedelnice 2. oktobra, Mehanotehnike, gostinstva in turizma v piranski občini in Splošne plovbe, in sežanske delovne organizacije Jadran. V Kopru je pokritje uvoza z izvozom pod republiškim povprečjem zaradi uvoza nekaterih avtomobilskih delov za delovno organizacijo Cimos. Nekoliko slabši so podatki, ki kažejo, da ima tukajšnje gospodarstvo na bankah približno milijardo deviznih sredstev v dinarjih, kar je toliko kot lani, vendar je realno manj deviz, kolikor je pa v minulem letu znašala devizna zaloga.

BORIS SULIGOJ

Pridobivajo si solidno idejnopolično znanje

Cerknica: v pedagoško vodene oblike usposabljanja je vključenih 15% vseh komunistov v občini

CERKNICA, 15. marca – Pred štirimi leti so na seji občinskega komiteja ZK Cerknica sklenili, da bodo začeli dosledno razvijati idejnopolično usposabljanje članov ZK. Sedaj v tej notranji občini ocenjujejo, da so pri krepitvi in uveljavljanju novih oblik usposabljanja dosegli pomembne premike in so v vse zahtevnejše pedagoško vodene oblike usposabljanja zajeli okoli 15 odstotkov vseh komunistov v občini.

Dvakrat na leto so redno organizirali seminar za usposabljanje kandidatov pred sprejemom v ZK in sele po opravljenem seminarju so v osnovnih organizacijah ZK razpravljali o sprejemanju novih članov. Takih seminarjev se je v štirih letih udeležilo 140 kandidatov za sprejem v ZK.

Nadaljevanje tega seminarja je seminar za novoprijete člane ZK, kjer so kot pomembno metodo dela uvedli razgovore z več kot 110 slušatelji o njihovih konkretnih nalogah v našem družbenopolitičnem sistemu.

Uveljavila se je občinska politična šola, katero je v medkonkretnem obdobju v štirih oddelkih obiskovalo 66 slušateljev. V dopisni šoli marksizma s splošnim programom se je usposabljal

38 članov ZK. Med zahtevnejše oblike idejnopoličnega usposabljanja se uvršča trimesečni seminar teorije in prakse marksizma, katerega se je udeležilo 32 slušateljev.

Srednjo politično šolo pri CK ZKS je končalo sedem komunistov iz cerkniške občine, politične šole Josip Broz Tito v Kumurowu pa se je udeležil en slušatelj. Poleg tega je medobčinski študijski središče organiziralo še seminar o samoupravljanju v združenem delu, ki je bil namenjen direktorjem tozodov, predstojnikom delavskih svetov, sekretarjem OO ZK in predsednikom osnovnih sindikalnih organizacij. Udeležilo se ga je 107 komunistov iz cerkniške občine.

MARIJANA TRILER

Letos povečujejo izvoz

Novogoriško gospodarstvo je lani skupaj z izvozom ustvarilo več kot tri milijarde dinarjev – 80 odstotkov izvoza na konvertibilni trg

NOVA GORICA, 15. marca – Gospodarske delovne organizacije v novogoriški občini v zadnjih treh mesecih lanskega leta občutno zmanjševale rast celotnega prihodka in dohodka, zato so rezultati poslovanja gospodarstva ob koncu leta nekoliko slabši kot po devetih mesecih. Po podatkih novogoriške službe družbenega knjigovodstva pa so razveseljevali predvsem uspehi prizadevanj za povečevanje izvoza.

Večji industrijski ozidi v občini, med njimi Iskra-Avtotelektrika, Gostol, pa tudi Poligant-Plastik in drugi, so na primer imeli težave zaradi neradne preskrbe s surovinami in reprodukcijskimi materiali in sicer z domačimi in uvoženimi. Pomanjkanje materiala je seveda pomenilo občasne zastoje v proizvodnji. V delovnih organizacijah so morali sproti prilagajati proizvodne načrte razmeram, to pa je vplivalo tudi na zmanjšanje delovne storilnosti, na večanje proizvodnih stroškov in na podobno. Počasnejšo gospodarsko rast so zabeležili v večini delovnih organizacij, predvsem v zadnjih treh mesecih preteklega leta.

Najbolj občutno so v preteklem letu zmanjšali obseg pokojnine, kar je bilo posledica sponiranja v novogoriškem gradbeništvu, trgovini in gostinstvu, po-

tem pa še v kmetijstvu in vodnem gospodarstvu. V gradbeništvu je temu vzrok omejevanje naložb v trgovini in gostinstvu pa je opazna tudi manjša kupna moč prebivalstva.

V preteklem letu je tako novogoriško gospodarstvo ustvarilo za 35,4 odstotka več celotnega prihodka kot leto prej, porabilo prav toliko več, in sicer za 35,5 odstotka v primerjavi s prejšnjim letom. Dohodek oz. dobiček je bil 34,7 odstotka večji, trije tozdi v občini pa so zabeležili izobestitev, in sicer Salontov tozdi Cement skale – nova cementarna, Golfuristov tozdi Argonavti in hotelsko-gostinstvo podjetje Nova Gorica, ki pa je izgubo že pokrilo.

Število zaposlenih v gospodarstvu je pravzaprav le malo večje kot leto prej. Lani so oz. v obdobju namreč zaposlili le 70 novih

delavcev, tako da je zdaj vseh zaposlenih 22.213. Pri razporejanju čistega dohodka so se novogoriške delovne organizacije dokaj gospodarno obnašale. Manj denarja so namreč namenile za osebne dohodke in za sklad skupne porabe, občutno več pa za akumulacijo.

Nad vse uspešno pa so lani prodajali na tuje trge. Čeprav je že v letu 1980 novogoriško gospodarstvo občutno povečalo prihodek z izvozom, očitno v večini delovnih organizacij, na primer v Meblu, Salontu, Anhofu, Vozilih, Cicibanu v Mirnu, Gostolu in se kje, tudi v preteklem letu niso zmanjšali prizadevanj za vključevanje v zunanjetrgovinsko menjavo. Novogoriško gospodarstvo je skupaj lani ustvarilo več kot 3 milijarde dinarjev z izvozom, kar je za 71,4 odstotka več kot leto prej in torej 10 odstotkov celotnega prihodka gospodarstva. Več kot 80 odstotkov izvoza pa so novogoriške delovne organizacije ustvarile na konvertibilni trgu.

SLAVICA CRNICA

Mar računalnik v Sežani ni dober za vsa podjetja?

● Tudi v sežanski občini so lani postavili zametek obsejrskega računalniškega centra. Sozid TIMAV in SGP Kraški zidar sta – ob podpori občinske skupščine, nekaterih oz. v občini in tudi medobčinske gospodarske zbornice Koper, ki je soglasala z namero, da v sežanski občini ustanovijo manjši računalniški center – skupaj najela računalnik IBM 4331. Računalnik tako imenovane četrte generacije je dovolj sodoben, pa tudi že toliko preizkušen, da se bodo delavci omenjenih OZD v kratkem odločili tudi o nakupu računalnika.

In ob tem, ko pri Timavu in Kraškem zidaru razmišljajo o nakupu računalnika, ob tem, ko ugotavljajo, da njegove zmogljivosti še zdaleč niso izkoristile (mimo grede: zadostajo za potrebe vseh oz. v občini, pa še kaj več), so se »Sežani« tovarni pletenim odločili, da bodo prešli na računalniško obdelavo podatkov – in si kupili računalnik. Dva milijona so odšli za »vzvodnomski« robotron 1840. Z njim bodo uvedli sodobno knjigovodstvo, kadrovske evidenco, obračunavali si bodo osebne dohodke itd. Skratka, počeli bodo vse, kar »zna« tudi sosedov IBM. Pri »Sežani« pravijo, da so se za nakup lastnega računalnika odločili, ker je to pač zanje cenejša različica, kot če bi se priključili na računalnik Timava in Kraškega zidara. Tam, da bi jim zaračunali vse storitve, pa se pripravijo programa in tudi stroji za zajemanje podatkov bi morali kupiti trdijo. V dveh letih, so izračunali, bo naložba v lasten računalnik (že prvi dan se je menda nekaj pokrivali) povrnjena. Torej se izplača.

Morda se res izplača. Lasten računalnik pomeni tudi neodvisnost od drugih in. Ras zanimivo, vrtičkarsko razmišljanje, ki kaže na to, da je dogovarjanje ob ustanovitvi računalniškega centra v Sežani odpovedalo, da je nadzor nad porabo družbe sredstev (komisijam za investicije navkljub) še vedno premajhen.

DUSAN GRCA

Kakovost odlika društev

Na Tolminkem v zadnjem letu niso povečali števila kulturnih društev in njihovega članstva, pač pa so izboljšali kakovost vseh dejavnosti

TOLMIN, 15. marca – Že bežen pregled dogajanj na področju kulturnega življenja Tolmincev kaže, da se je to, kar je kultura na Tolminkem dosegla v zadnjih letih potopresne obnove.

Potres, ki je poškodoval oziroma porušil večji del tolminskih kulturnih hiš, ki so pa prav v tistem času, resnici na ljubo, bolj samevali, je bil namreč kot opomin, da je treba na Tolminkem kulturno življenje občanov zopet postaviti na vsaj približno tako trdno noge, kakršne je imelo v času povojne graditve. Tu je odigrala pomembno vlogo predvsem potresna investicijska dejavnost, ki je poleg novih šol in vrtcev ter raznih tako imenovanih večnamenskih stavb omogočila tudi obnovo in gradnjo kulturnih domov skoraj v vseh večjih tolminskih krajih. Kaže namreč, da bodo tudi v Bovu uspeli izpeljati do konca naložbo v stavbo, ki naj bi nadomestila ob potresu porušeno kulturno dvorano.

Vsekakor so najboljše merilo za kulturno dejavnost nekakega območja dogajanja v društvih in drugih organiziranih skupinah. Na tolminski ZKO so v zvezi z

njimi prišli do spoznanja, da se v zadnjem letu število članov društev in obseg njihovega delovanja ni bistveno spremenil, pač pa da se je občutno izboljšala kakovost njihove vsebine.

Tolminka ima že 12 pevskih zborov, med katerimi je najmlajši »Nadiza« v katerem posejajo pevci iz vasi Breginskega kota. Vse bolj kakovostni so tudi nastopi tolminske godbe, društva ljubiteljskih slikarjev in drugih. Tolminci so svoje kulturne dejavnosti lani predstavili 35-krat. Precejšen je bil tudi odziv na 90 gostovanj umetnikov od drugod, ki so na Tolminkem imeli skupaj 18 tisočglobo obiskov. Na bolj kakovostnih osnovah pa se je prav lani začelo odvijati tudi kulturno sodelovanje z zamejci, s katerimi so se Tolminci v Italiji srečali na 17 nastopih.

Med nosilci kulturne dejavnosti Tolmincev pa je še vedno osrednja knjižnica v Tolminu, ki

je že lani upravičila naložbo v novo, sodobno stavbo. Poleg svoje redne dejavnosti, ki jo označuje bogat knjižni fond (lani so ga povečali za 2100 knjig) in številno bralcev, ki že doslej republiško povprečje, je namreč tolminska knjižnica močno razvila vse tiste dejavnosti, katerih začetki so nastali še v prejšnjem obdobju. Tu namreč deluje glasbeni oddelki in galerija, ki je v lanskem letu pripravila kar 34 dokaj različnih likovnih, literarnih in glasbenih prireditev.

Tolminska knjižnica pa vse večjo vlogo pripisuje tudi potujoči knjižnici, ki obiskuje že 36 zvezdovalec. Snuje pa tudi nove temelje za razvoj knjižničarstva na Kobariškem in Bovškem, kjer naj bi se knjižničarska dejavnost vključila tudi v turistično ponudbo obeh območij.

KATJA ROŠ

besede »drevje«. Okleval sem v pričakovanju, da bo napadna raba tega stavka, nekoč zelo pogostega ljudskega izraza, sama po sebi spet zatolila v pozabo ali pa bo kakšen strokovnjak opozoril nanjo. Žal se to ni zgodilo.

V daljših ali krajših časovnih presledkih vedno znova slišimo: »Drevje je bilo v tržakem gledališču... drevje so v Ljubljani podelili odlikovanja...« itd. V Delu 9. februarja na osmi strani v podnaslovu beremo: Na osrednji proslavi kulturnega praznika slovenskega naroda v srednji dvorani Cankarjevega doma je imel drevi slavnostni govor...

Sprašujem se, od kod takšno »fantastično« znanje slovenskega jezika. Ne bom dajal slovnične razlage (nisem jezikoslovec) o rabi te besede, saj vsak ve, da jo ne navezujejo na pretekli čas. In vsak dan jo smemo uporabljati – od jutra do večera. Pri televizijskem dnevniku ob 19.30 je ne smemo reči »drevje bo«, temveč »nocoj bo«. Najbolj preprosto formulo ali pravilo za pravilno rabo besed sinoči, davi in drevi najdemo v teble stihih ljudske pesmi: »snoč je bil, dav' je šel, drev' bo pa prišel spet!«

Napovedovalec radia in televizije in začetnik novinarstva, ki se hočejo postaviti z izvirnimi besedami iz ljudske govorice, svetujem, naj tej izrazov ne uporablja tako nerodno, če jim ni do tega, da se osmeji.

JAKOB JEMEC-RADO, Sežana, Partizanska 44

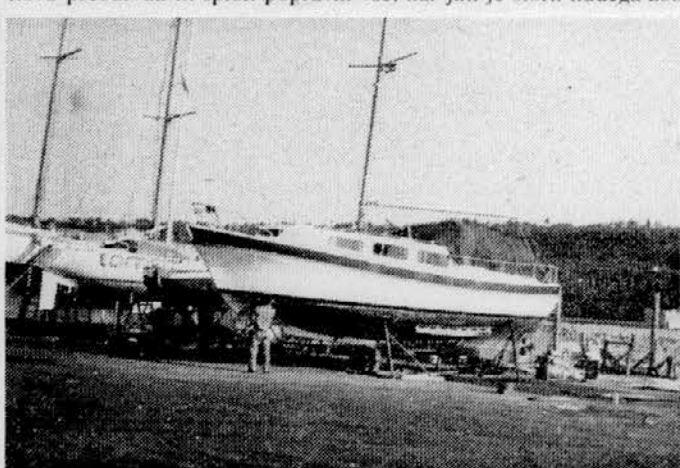
UTRIP

Na Kamnem bodo odločali kraji

KAMNO – Kraji krajevne skupnosti Kamno, ki skupaj z nasejem Selee šteje okoli 280 prebivalcev, se bodo zadnji nedeljo v tem mesecu odločali za uvedbo novega krajevnega samoprispevka. Z denarjem, ki naj bi ga zbirali pet let po stopnji 1,5 odstotka od osebnih dohodkov, nameravajo razširiti in obnove kopalskega na Kamnem. V načrtu imajo poleg drugih komunalnih del tudi posodobitev ceste, ki povezuje Kamno s Selcami. (K. R.)

»Pomorci« obnavljajo svoja plovila

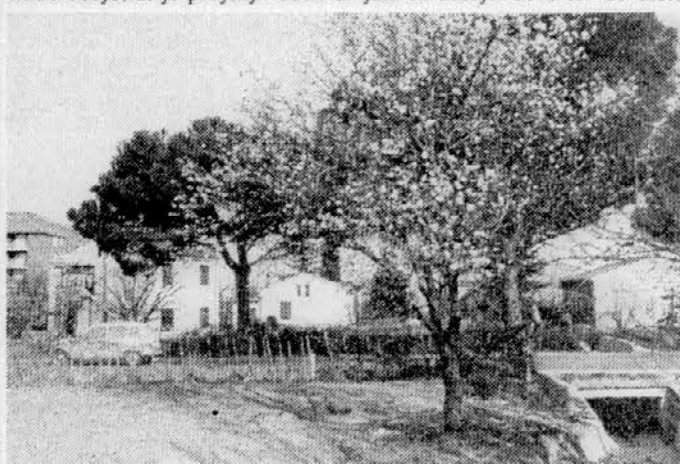
PIRAN – Tudi v piranskem pristanišču so te dni številni lastniki jacht in čolnov potegnili svoja plovila na suho, da bi jih očistili, na novo prebarvali in sploh popravili vse, kar jim je storil hudega zob

časa. Podobno pa je tudi v portoroški marini. Z deli pa bo treba kar pohiteti, saj se sezona in z njo čas, ko je najprijetnejše križariti po morju, vse bolj bliža. (Foto: M. J.)

Burja mandljevcev ni prišla do živega

IZOLA – Kot da bi mandljevci slutili, da bo letos zima dolga, so obnavljajoče začeli pred nekaj dnevi odpirati svoje cvetne lističe iz varnih smolnatih pokrov. Prav so imeli, saj so se tako ubranili pred hudo burjo, ki je prejšnji teden dvirala ob morju. Prve so vzcvetale

mandljevke (njene cvetovi so za spoznanje bolj rožnati) počasi pa se odpirajo tudi mandljevci. Seveda je zamuda precejšnja, saj se domačini spominjajo, da so ponavadi mandljevci ob morju vzcveteli že januarja. Ta zakasnitev je morda tudi dokaz, pravijo domačini, da bo mraz še ponagajal. (Foto: B. Š.)

SLAVICA CRNICA

Jana

Na Tolminkem v zadnjem letu niso povečali števila kulturnih društev in njihovega članstva, pač pa so izboljšali kakovost vseh dejavnosti

TOLMIN, 15. marca – Že bežen pregled dogajanj na področju kulturnega življenja Tolmincev kaže, da se je to, kar je kultura na Tolminkem dosegla v zadnjih letih potopresne obnove.

Potres, ki je poškodoval oziroma porušil večji del tolminskih kulturnih hiš, ki so pa prav v tistem času, resnici na ljubo, bolj samevali, je bil namreč kot opomin, da je treba na Tolminkem kulturno življenje občanov zopet postaviti na vsaj približno tako trdno noge, kakršne je imelo v času povojne graditve. Tu je odigrala pomembno vlogo predvsem potresna investicijska dejavnost, ki je poleg novih šol in vrtcev ter raznih tako imenovanih večnamenskih stavb omogočila tudi obnovo in gradnjo kulturnih domov skoraj v vseh večjih tolminskih krajih. Kaže namreč, da bodo tudi v Bovu uspeli izpeljati do konca naložbo v stavbo, ki naj bi nadomestila ob potresu porušeno kulturno dvorano.

Vsekakor so najboljše merilo za kulturno dejavnost nekakega območja dogajanja v društvih in drugih organiziranih skupinah. Na tolminski ZKO so v zvezi z

njimi prišli do spoznanja, da se v zadnjem letu število članov društev in obseg njihovega delovanja ni bistveno spremenil, pač pa da se je občutno izboljšala kakovost njihove vsebine.

Tolminka ima že 12 pevskih zborov, med katerimi je najmlajši »Nadiza« v katerem posejajo pevci iz vasi Breginskega kota. Vse bolj kakovostni so tudi nastopi tolminske godbe, društva ljubiteljskih slikarjev in drugih. Tolminci so svoje kulturne dejavnosti lani predstavili 35-krat. Precejšen je bil tudi odziv na 90 gostovanj umetnikov od drugod, ki so na Tolminkem imeli skupaj 18 tisočglobo obiskov. Na bolj kakovostnih osnovah pa se je prav lani začelo odvijati tudi kulturno sodelovanje z zamejci, s katerimi so se Tolminci v Italiji srečali na 17 nastopih.

Med nosilci kulturne dejavnosti Tolmincev pa je še vedno osrednja knjižnica v Tolminu, ki

je že lani upravičila naložbo v novo, sodobno stavbo. Poleg svoje redne dejavnosti, ki jo označuje bogat knjižni fond (lani so ga povečali za 2100 knjig) in številno bralcev, ki že doslej republiško povprečje, je namreč tolminska knjižnica močno razvila vse tiste dejavnosti, katerih začetki so nastali še v prejšnjem obdobju. Tu namreč deluje glasbeni oddelki in galerija, ki je v lanskem letu pripravila kar 34 dokaj različnih likovnih, literarnih in glasbenih prireditev.

Tolminska knjižnica pa vse večjo vlogo pripisuje tudi potujoči knjižnici, ki obiskuje že 36 zvezdovalec. Snuje pa tudi nove temelje za razvoj knjižničarstva na Kobariškem in Bovškem, kjer naj bi se knjižničarska dejavnost vključila tudi v turistično ponudbo obeh območij.

KATJA ROŠ

besede »drevje«. Okleval sem v pričakovanju, da bo napadna raba tega stavka, nekoč zelo pogostega ljudskega izraza, sama po sebi spet zatolila v pozabo ali pa bo kakšen strokovnjak opozoril nanjo. Žal se to ni zgodilo.

V daljših ali krajših časovnih presledkih vedno znova slišimo: »Drevje je bilo v tržakem gledališču... drevje so v Ljubljani podelili odlikovanja...« itd. V Delu 9. februarja na osmi strani v podnaslovu beremo: Na osrednji proslavi kulturnega praznika slovenskega naroda v srednji dvorani Cankarjevega doma je imel drevi slavnostni govor...

Sprašujem se, od kod takšno »fantastično« znanje slovenskega jezika. Ne bom dajal slovnične razlage (nisem jezikoslovec) o rabi te besede, saj vsak ve, da jo ne navezujejo na pretekli čas. In vsak dan jo smemo uporabljati – od jutra do večera. Pri televizijskem dnevniku ob 19.30 je ne smemo reči »drevje bo«, temveč »nocoj bo«. Najbolj preprosto formulo ali pravilo za pravilno rabo besed sinoči, davi in drevi najdemo v teble stihih ljudske pesmi: »snoč je bil, dav' je šel, drev' bo pa prišel spet!«

Napovedovalec radia in televizije in začetnik novinarstva, ki se hočejo postaviti z izvirnimi besedami iz ljudske govorice, svetujem

Na Vitrancu priprave na smučarsko slavlje

Na progah za svetovni pokal v veleslalomu in slalomu je od 45 do 100 cm suhega snega

LJUBLJANA, 15. marca – V Kranjski gori je dovolj snega za izvedbo petkovega veleslalomu in sobotnega slalomu za svetovni pokal. Na progah, ki jih že nekaj časa pripravljajo, je od 45 cm do 1 m debela snežna odeja. Nekaj več dela bo le zaradi tega, ker je sneg suh, zato ga bo potrebno še utrditi, če drugače, v vodo, je povedal na današnji tiskovni konferenci predsednik organizacijskega odbora letošnje velike kranjskogorske prireditve za svetovni pokal Zdravko Črv.

S nedežem klub poznemu terminu v Kranjski gori letos potemtakem nimajo težav, vendar pa dela ne manjka, zlasti te zadnje dni, ko številni smučarski delavci hitijo, da bi se čim bolj pripravili na kranjskogorski smučarski praznik. Ob pomoči tehničnih strokovnjakov, ki jih je več kot teden dni pripravljalo, se bodo na potrebo, imajo prireditelji zagotovljeno še pomoč novih dvesto delavcev, tako da so za petek in soboto popolnoma zagotovljene brezhibne proge, na katerih se bodo pomerili najboljši specialisti v tehničnih disciplinah z vsega sveta.

Prireditelji so doslej dobili že prijave za 86 tekmovalcev iz 16 držav, prvi pa so poslali prijavo Američani z dvojčkom Philom in Stevom Mahrom. Prijavljani je tudi svetovni prvak v slalomu iz Schladinga Ingemar Stenmark s kompletno švedsko reprezentanco. Vsi udeleženci prireditve za svetovni pokal, ki bo štela tudi za 21. »Pokal Vitranc«, namenjajo najuspešnejšemu tekmovalcu obeh dni, bodo prireditelji v Kranjski gori zvečer, takoj po veleslalomu v Bad Kleinkirchenu, slovesnost ob začetku kranjskogorskega svetovnega pokala pa bo v četrtek ob 19. uri.

V Kranjski gori so poskrbeli tudi za gledalce, zagotovili so dovolj parkirališč, vsi obiskovalci, ki bodo kupili nalepke za vozila v predprogradu pri Integralu, pa bodo imeli prednost pri parkiranju, vstopnina bo 50 din za odrasle in 20 din za mladino. J. D.

Loka 1982: prvi dan Avstrijce in našim

V veleslalomu na Starem vrhu med starejšimi pionirji najboljša Robič in Žan, v drugih kategorijah pa najhitrejši zastopniki Avstrije

ŠKOFJA LOKA, 15. marca – Mladi avstrijski in naši smučarji so danes na sončnih starostnih smučiških krojili vrh pred preskušajo za pokal Loka 82. Avstrijski pionirji so v veleslalomu kar trikrat zmagali – v obeh mlajših kategorijah in med starejšimi pionirskimi, med starejšimi pionirji pa sta dvojno zmago za Jugoslavijo priskrbeli Sašo Robič in Robert Žan. Kljub temu, da se prvi otepa s poskodbami, druga pa pesti prehlad. Tudi sicer so med dvestimi predvsem mladi tekmovalci naših sosedov in naši pionirji ter pionirke, pripadle pa so jim tudi vse kolajne: našim 5, Avstrijcem pa 7.

Vendar kolajne in druge visoke uvrstitve pri mladih le ne štejejo toliko, da bi smeli z njimi začetni in končni. Stejejo toliko, kolikor pomenijo preverjanje dela vzgojiteljev mladih, zrcalijo pa seveda – pri mladih se najbolj – dokaj različen položaj, v katerih se mladi smučarji v posameznih delih učijo prvih zavojev na snegu in tudi poglavitnih prvin tekmovalne tehnike. Prav zato pa so bili škojfelški organizatorji, ki se leto za leto tako skrbno pripravljajo na to tekmovalno, enake veselilne mladih iz Velike Britanije, Romunije ali Madžarske, kot se precej bolj preskušeni in obetavni smučarji iz alpskih dežel. Prav v tem je tekmovalce za pokal Loka nekaj posebnega ob se treh

pionirskih tekmovalnih, ki jih je priznala mednarodna smučarska zveza (Monte Bondone v Italiji, Rieki in Vratna v CSSR), saj se prav na njem v najboljši obliki prepletata oba motiva: mladi se merijo in preskušajo svoje moči, hkrati pa je to za njega priložnost, da se v najboljši pisani družini spoznavajo med seboj v sportu, ki jim je ljub in nadvse dragocen, a vendarle še predvsem igra mladosti.

Rezultati:

Mlajši pionirji: 1. Egger 54:77, 2. Aigner (Jug) 55:56, 3. Grašič (Avs) 55:58, 4. Herb 56:03, 5. Joller 56:17, 6. Mikula (Avs) 56:33, 7. Kostonjavec 56:72, 8. Grosar 56:93, 9. Blaževič 58:03, 11. Ravnikar 58:13, 12. Jovan 58:46, 15. Kern 58:59, 16. Bremec 58:63, 17. Treven (Avs) 58:88; starejši pionirji: 1. Robič 55:49, 2. Žan (Jug) 56:38, 3. Stöhrmann (Avs) 57:51, 4. Jerman (Jug) 57:93, 5. Kern (Avs) 58:32, 6. Penč 58:42, 9. Žagar 58:79, 11. Košir 59:40, 14. Čebulj 59:76, 19. Markič (vsi Jug) 1:00:29; mlajše pionirke: 1. Štoki 55:42, 2. Ogrin 56:18, 3. Obholzer (vse Avs) 56:22, 4. Schimmerova (CSSR) 58:17, 5. Kotnik 58:26, 6. Resl (Avs) 58:38, 7. Hlatzer 58:78, 8. Lesjak 59:11, 9. Pušnik 59:42, 10. Jesenšek 59:85, 12. Žmikec 1:00:77, 13. Matičič 1:01:29; starejše pionirke: 1. Mayerhofer (Avstrija) 57:03, 2. Dežman 57:05, 3. Svet 58:43, 4. Zajc (vse Jug) 58:47, 5. Wolfram 58:53, 6. Bergmann (obe Avs) 58:55, 9. Šegula 58:88, 12. Bergant 59:54, 14. Koprol 59:83, 16. Tomažič 1:00:35, 17. Lesjak (vse Jug) 1:00:92.

In to je bilo med opazovati vesposod na Starem vrhu, kamor je seglo oko opazovalca. Ze ko so se te dekle in fanti vpenjali v sedenico proti vrhu Starega vrha, da bi najprej v svetem smučanju preverili svoje trenutno počutje, med ogledom prog in potem, ko so se na cilju zbirali ob tabli z rezultati in opazovali, kako ostajajo na zelenih mestih ali pa drsijo navzdol. Eni bolj, drugi manj uspešni, so že med ogledom prog preverili, kaj jim na vsaki prelomnici in vsakem prostoru zavoju že v naprej preskušajo tekmovalne kombinacije, ki jih čakale na progi. Pravijo, da so si otroci na svetu med seboj zelo podobni, kadar se veselijo, pa čeprav

je spet pri vsakomur med njimi različne odtenke. Takih, no nekateri so se sicer priprave in dekla (da ne bo zamere), drugi se čisto navadno navihani fantiči in nagajiva dekleta, ki jih spoznavamo povsod in vsak dan, pa se je po starostnih smučiških suhalo kar 135 iz 9 držav. Ob istih, ki smo jih že omenili, so se odvalili še pionirji iz Italije, ZRN, CSSR in Bolgarije.

Povsem je bila zato razumljiva tudi poteza organizatorjev, ki so štart veleslalomu danes preložili za eno uro. Udeleženci iz ZRN in Avstrije, ki so pripotovali v Škofjo Loko, so se včeraj tekmovali na svojih šolskih prvenstvih in v žirjo vero da se brez odvečnih besed hitro dogovorili, da jim vendar, tako kot drugim udeležencem, omogočiti normalen ogled proge in dovolj predaha. Na velikih tekmovalnih, kjer nastopajo preskušeni moštri, se kaj takega le redko zgodi, in tem primeru pa tako izkušeni organizatorji kot so škojfelški znajo priložnosti, vsaki posebnosti. Čeprav jim med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delovnim tednom ni lahko zagotoviti prisotnosti številnih sodelavcev, ki so zato toliko pozneje morali postavljati proge za jutrišnji slalom. To pa je tudi tudi edina – nepomembna – »motnja«, sicer pa so to tvojnjava potekala gladko in brez zastojev.

Nemalo je k temu prispevalo tudi izjemno dobro pripravljeno smučišče, na katerem so tudi tekmovalci z višjimi štartnimi številkami imeli še vedno med delov

Komunisti so dostikrat akcijsko slabo povezani

V Celju ugotavljajo, da so na tem območju še organizacije ZK, ki niso nič naredile za obnovo članstva – Šibko idejnopolično izobraževanje

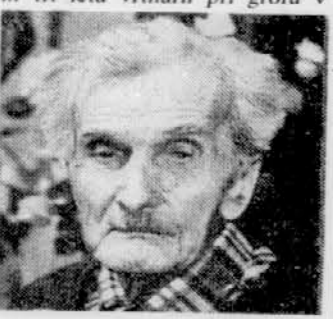
CELJE, 15. marca – Kadrovska in idejna krepitev ZK je eden od pogojev za njeno akcijsko sposobnost. Na celjskem območju je še niso naredile, ki niso nič naredile za obnovo članstva, pomanjkljivo je idejnopolično usposabljanje, še posebej članov iz vrste izobraževanja, za katere v glavnem velja, da so jim že šole dale vse znanje.

To je le nekaj ugotovitev s predkongresnega posvetovanja o nalogah in idejnopolični usposobitvi in delovanju zvez komunistov, ki so ga pripravili komisija za organiziranost in razvoj kadrovske komisija in študijski središče pri medobčinski svetu ZKS. Na širšem celjskem območju je 15.113 članov ZK, ki bi se v marsikaterem okolju lahko pohvalili z uspešnim delom, še dosti pa je slabosti. Komunisti so slabo organizirani, akcijsko nepovezani in v pogosto neenotni do določenih vprašanj, sestajajo se na pobude od zunaj ali pa marsikje tudi mislijo, da je sestanke začetek in konec neke aktivnosti. Kot so poudarili, je peti del

Franc Frandolič

Osmega aprila bi Franc Frandolič, eden najstarejših ljubljancev in Slovencev, dopolnil sto drugo leto. Na pragu pomladi in visokega rojstnega dne je poslednjič zaspal v naročju svoje saina Frenka v njegovem domu za Bežigradu.

Franc Frandolič se je rodil leta 1880 v Rubljah pri Sovodnjah blizu Gorice. V družini je bilo deset otrok. V najzgodnejših letih se je Franc izučil za vrtnarja in tri leta vrtnaril pri grofu v

rojni vasi, nato pa mu je brat Jože priskrbel službo v Gradski. V prvi svetovni vojni je kot podčastnik doživel rusko fronto, boril se je v Galiciji, na Piavi in na Koroskem. Po vojni je kratek čas preživel v Trstu, a se je kot zavezen Slovenec moral umakniti pred fašizmom. Najprej so ga prestrelili v Koper, nato pa je zapustil rojstno Primorsko in si poiskal službo na ljubljanskem sodišču. Nekaj let je bil v Ljubljani, nato pa v Ribnici na Dolenjskem. Leta 1924 se je štirinšestdesleten oženil.

Na ribniškem sodišču je Franc Frandolič služboval do leta 1936, ko se je s tremi otroki preselil v Ljubljano. Med vojno se je leta 1942 pridružil Osvobodilni fronti. Desetletja po vojni je Franc Frandolič preživel v Ljubljani kot upokojenec, aktiven ribič in član zveze borcev. Ko smo ga pred dvema letoma obiskali na njegovosti rojstni dan, nam je zaupal, da je skrivnost dolgega življenja v skromnem in zmernem življenju: nikoli ni pil alkohola, razen na frontu na Piavi, zaradi kolere, kadil je malo, a ni inhaliral, ljubil je naravo in predvsem cvetje. Od življenja ni pričakoval preveč: znal je sprejeti njegove darove in ceniti rast življenja samega. Kot zavezen Slovenec je v prvih desetletjih življenja na Primorskem okusil tegobe življenja, nemišlivo vojne in fašistične nasilja. V visoki starosti je prepeval pesmi vokalov iz prve svetovne vojne in druge slovenske pesmi. Franc Frandolič je kljub teži mladosti ohranil vedro in optimistično naravo. Spremljala ga je kot trajna popotnica in kašipet skozi dinamico, izkušenj polno življenje.

DROBIR
Avtobus s tušem
»Kaj pa naj storim,« se je nedavno vprašal sprevodnik Alpeturovega avtobusa, ki je vozil z Gorenjskega proti Ljubljani. In se tudi opravičeval, kajti s stroja avtobusa je kapljalo na glave potnikov kot za steno. »Saj sem že povedal, pa ni nič pomagalo,« je odvrnil na predlog, naj o tem obvesti svoje nadrejene. Da bi v Alpeturovendarle poskrbeli za avtobus s tušem: njegova številka je Kr 112-53. (V. F.)

Negostoljubna (in neposlovna) mačka
V hotelu Turška mačka v Celju je bila na obisku dalmatinska kuhinja. Privedite oziroma dalmatinski specialitet so najbolj veselili celjski sladkusi. So pa uspeli v celjskem hotelu le »vpeljati« novost. Zvečer ob 19. uri hotelska vrata preprosto zapro in spustijo v obe jedilnici same goste, ki so si prej prikrbneli rezervacijo, točilnico pa so preprosto zaprli. Verjetno se gostincem v Turški mački ne cedita samo med in mleko, da bi lahko cel teden zapirali vrata pred nosom gostov. (S. Š.)

PISMA BRALCEV

Še o »Napačni obveščnosti o sanaciji Blejskega jezera«

V rubriki »Prejeli smo« je 7. januarja letos Mitja Rismal, predstojnik inštituta za zdravstveno higijeno, izdal Gradbeništvo in geodezija FAGG, objavil članek »Mimo strokovnih navodil« s kritično oceno neusklajenosti izvajanja del na sanaciji Blejskega jezera. Društvo za varstvo okolja občine Radovljica pa je v »Postnem predalu 29« 23. januarja letos dopolnilo pomanjkljive informacije z navedbo izvajalcev in njih odgovornosti.

Članek predstojnika inštituta za zdravstveno higijeno je pomemben povzročil živahno polemiko v našem časniku. Na žalost pa ugotavljamo, da so se prispevki v veliki meri usmerili od glavnega problema, sanacije jezera, in bolj obravnavali strokovnost in laičnost posameznih komisij in posameznikov. Vsa ta polemika pa je odveč, saj тов. Rismal v svojem članku razkriva »usklajenost« strokovnih delovnih komisij. Tudi škodo zdravstveno zdravljenje bolnega jezera z dotokom Radovne ni rodilo nobenih rezultatov. Še vedno pa

komunisti v nekaterih okoljih, kjer jih je veliko, nimajo kakega vpliva. Človek mora biti sam za nekaj navdušen, da bi za to lahko navdušili tudi druge. V današnjem izredno zahtevnem času se

● Odnos do izobraževanja oziroma idejnopoličnega usposabljanja najbolj zgornjo kaže podatek, da na celjskem območju vključijo v vse oblike vsako leto komaj 7 odstotkov članov, kar pomeni, da bi vsi prišli na vrsto šele v petnajstih letih. V tem je celjsko območje najslabše v republiki. Tudi letos ne kaže dosti bolje, saj sprejetega dogovora v nekaterih območjih spet ne uresničujemo.

veda ni možnosti, da bi lahko dobivali bitke s politično nepismenostjo. Toda najbrž vreden tudi osebnostni vidik, lik pravega komuniste, o katerem bi moral spregovoriti tudi kongres.

DRAGO HRIBAR

Prodaja nazarskih oken ni taka, kot bi želeli

V tozdu Stavbno pohištvo bi se radi prilagodili razmeram na trgu in se znebili odvečnih zalog

NAZARJE, 15. marca – V nazarskem tozdu Stavbno pohištvo so v drugi polovici lanskega leta močno narasle zaloge gotovih izdelkov. To je delavci, ki so dotlej sprli prodali skoraj vsa okna, pa čeprav jih izdelujejo po več deset različnih tipov, vedno utemeljeno zaskrbijo. Konec leta so prodali serije močno izboljšali, še vedno pa so zaloge nekoliko večje kot bi želeli.

V »skladskih« Stavbnega pohištva čaka na kupce kakih 30 tisoč oken, od katerih je vsako vredno približno tri tisoč dinarjev. V kolektivni očitno niso povsem zadovoljni s prizadevnostjo prodajne službe, ki jo zanje opravlja Gorenje-Promet servis, saj menijo, da bi s pospešeno prodajo prek Gorenjevih predstavstev v Jugoslaviji vendarle lahko spravili v promet precej več svojih izdelkov. Razen tega menda le ni neuresničljivo, da bi Gorenje, ki no vnaprejšnje opremlja s kuhinjami in kopalnicami, zagotovilo še, da bi v objektu – kjer je seveda to možno – pogostje vgrajevali tudi nazarska okna.

Sicer pa so se v kolektivni lotili tudi drugih ukrepov, s katerimi naj bi se nekoliko gibljeje prilagodili razmeram na trgu.

IVICA BURNIK

Neusklajene cene tudi letos obetajo izgubo

Zato se je tovarna mesnih izdelkov Košaki odločila za sanacijski program in racionalizacijo poslovanja

MARIBOR, 15. marca – V Tovarni mesnih izdelkov Košaki v Mariboru ocenjujejo, da bodo imeli v letošnjem letu 170 milijonov dinarjev izgube. Nastala bo zaradi nesorazmerja cen, hitrejšega povečevanja cen surovin od cen izdelkov (za sedem odstotkov), zmanjšanja količinskega obsega proizvodnje in prodaje zaradi nesorazmerja cen, pomanjkanja klavne živine ter mesa za predelavo, zmanjšanja produktivnosti dela in poslabšanja likvidnosti poslovanja.

V letu 1981 so razlike v cenah znašale 75,9 milijona dinarjev, izgube pa le 25 milijonov dinarjev. To pomeni, da so morali z notranjimi rezervami poravnati 50 milijonov dinarjev, kar pomeni seveda popolno stagnacijo polozaj in izjemno dožalovanje. V TMI Košaki so se odločili, da bodo skupaj z Ekonomskim centrom Maribor izdelali široko zastavljen sanacijski program, ki bo zajel analizo družbenega in gospodarskega okolja, pogoje gospodarjenja in druge okoliščine. Zaradi kritičnega položaja delovne organizacije in negotovnosti socialne varnosti delavcev so predlagali in sprejeli nekatere ukrepe za izboljšanje razmer.

MARJAN KOS

Mladinske delovne akcije zašle v krizo?

Kritična ocena mladinskega prostovoljnega dela v Mariboru – Slaba tudi struktura

MARIBOR, 15. marca – V Mariboru je mestna konferenca ZSMS pripravila tematsko konferenco o mladinskem prostovoljnem delu in ugotovila, da je mladinsko prostovoljno delo zašlo v krizo. Nenehno se pojavljajo ena in iste teme in to so nepopolnost mladinskih delovnih brigad, njihova neustrezna struktura, slaba kadrovska zasedba.

Priprave na delovno akcijo so slabe. Skoraj po pravilu so prekratke, tako da brigadirji nimajo osnove za delo in življenje na delovni akciji. Po prihodu iz akcije pa so največkrat prepuščeni sami sebi in se ne vključujejo v delo mladinskih organizacij.

Prav tako je slaba tudi struktura, saj je dekle med njimi le tretjina. Na konferenci so med drugim dejali, da je organiziranje delovnih akcij tudi stvar ostalih družbenopolitičnih organizacij in ne le mladinske. Slednje morajo to problematiko tudi vključiti v svoje delovne programe.

V. V.

Nov prispevek krajanov

Krajanji Podlehnik, Žetal, Poljan in Koga so na referendumu izglasovali nov samoprisevek – Glavni delež bodo porabili za komunalna dela

PODLEHNIK, ŽETAL, POLJAN, KOG, 15. marca – Prebivalci Podlehnik in Žetal v pujski občini, Poljan v slovenjebistriški ter Koga v ormoški so se včeraj na referendumu odločili za uvedbo novega krajevnega samoprisevka. Ob visoki udeležbi in velikem številu glasov za nove samoprisevke se tem krajem obeta še hitrejši razvoj.

● Čeprav je na glasovalnih mestih v KS Žetale od 123 volilnih upravičencev oddalo svoje glasove le devet desetih vseh, preseneča ugoden izid. Kar 82 odstotkov vseh se je namreč odločilo za uvedbo novega krajevnega samoprisevka, ki naj bi ga pričeli plačevati prihodnji mesec, iztek pa se bo po štirih letih. Le nekaj manj kot štiri milijone dinarjev načrtujejo zbrati z novim samoprisevkom, večji del tega denarja pa bodo namenili za vzdrževanje in obnovo krajevne ceste. Radi pa bi tudi kvalitativno elektrifikacijo energije, boljše oskrbo z vodo, več telefonskih priključkov in še kaj.

● Nekaj več kot sedemdeset tisoč odraslih prebivalcev KS Podlehnik pa se je na včerajšnjem referendumu izreklo za nov, petletni krajevni samoprisevek, ki se bo končal ob koncu maja leta

1987 in do tedaj računajo iz tega naslova zbrati blizu 12 milijonov dinarjev. Vse več zbrane denarja bodo namenili za vzdrževanje številnih makadamskih cest, asfaltiranje dveh cestnih odsekov, razširitev dela vodovodnega omrežja, nakup zemljišča za novo trgovino, postavitev nekaj transformatorskih postaj, popravilo zdravstvenega doma v krajevni središču in še nekatere druge naloge.

● V krajevni skupnosti Poljčane, eni največjih v občini Slovenska Bistrica, so se prebivalci na včerajšnjem referendumu z dobrimi tremi četrtinami glasov odločili za uvedbo drugega krajevnega samoprisevka. Ugoden izid referenduma je ob zelo dobri udeležbi (od 2542 volilnih upravičencev jih ni glasovalo le slabih sto) dokazal, da živahen razvoj

VLADO SMOLE

Preprečitev pljučnih obolenj

V mariborski občini so lani radiofotografirali 62.285 občanov ali 81 odstotkov

MARIBOR, 15. marca – Štab za izvedbo radiofotografske akcije je pri občinski skupščini Maribor je zbral podatke o lanskaki akciji v mariborski občini, kjer so zajeli občane, starejše od 39 let. Med akcijo je bilo radiofotografiranih 62.285 občanov ali 81 odstotkov, od tega 61.698 v cipkah inštituta Golnik, 587 občanov pa v disperanzu za pljučne bolezni in tuberkulozo. Zdravstvenega doma Maribor. Zaradi najrazličnejših razlogov se akcije ni udeležilo 14.691 občanov. Neupravičeno se akcije ni udeležilo okoli 1000 oseb. Neopravičeno odsotne občane so prijavili sodniki za preiskrke. Po končani akciji je inštitut Golnik poslal na kontrolni pregled pljuč 1278 občanov. Dokončno statistično obdelavo radiofotografske akcije bo opravil inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik. Še takrat bodo znani podatki o razširjenosti pljučnih obolenj v mariborski občini.

M. K.

V sponi razvojnih težav

V pomurskem gospodarstvu je bilo lani štirinajst tozov, ki so imeli 292,3 milijona dinarjev izgube – Velike zaloge nedokončanih izdelkov

MURSKA SOBOTA, 15. marca – Če bi lanko poslovanje pomurskih ozidov in tozov skušali oceniti zgolj po višini sredstev, ki so jih od skupnega dohodka namenili za akumulacijo, bi bili rezultati zelo dobri. Za akumulacijo so v ozidih namenili kar 18 odstotkov skupnega dohodka, kar je za tri odstotke več kot predlani. Seveda gre to povečanje v večini primerov predvsem na račun manjše rasti sredstev za osebne dohodke in tudi skupno porabo in ni rezultat izjemno dobrega gospodarjenja. Razen v izjemnih primerih seveda, kot na primer v turniški Planiki, soboški Muri itd.

Takšna delitev skupnega dohodka je skupno dogovorjena v republikani in gotovo prispeva k akumulativni sposobnosti ozidov in celotnega gospodarstva. Res pa je tudi, da ostaja pomursko gospodarstvo, razen v sila izjemnih primerih, brez kapitalno usmerjenih proizvodnih programov. Temu primerna je seveda izobrazba in kvalifikacijska struktura zaposlenih, produktivnost in na koncu celotni rezultat poslovanja. Tudi po podatkih službe družbenega knjigovodstva, ki je danes pripravila svoj prvi pogovor z novinarji o lanskih kazalcih gospodarjenja v vseh štirih pomurskih občinah, ni trdnih zagotovil za optimistične napovedi za letošnjem letu.

Ob vse večjem pomanjkanju

primerne delovnih mest se je lani v Pomurju na novo zaposlilo le 538 delavcev. Od tega odpade na soboško občino en odstotek, Ljudevito mersko vada, radgonsko kar štiri, medtem ko je ostalo število zaposlenih v lendaški občini nespremenjeno. Čeprav je republiko splošno povprečje, ne kaže pozabiti, da ima Pomurje pretežno delovno intenzivne programe, temu primerno pa je bilo tudi ves čas zaposlovanje.

Dovolj težav je še vedno s tozidi, ki beležijo izgube. Lani jih je bilo štirinajst, s skupnim minusom 292,3 milijona dinarjev, kar je za 16 odstotkov več kot predlani. Ni opravičilo, če zapisemo, da so osnovni vzroki v vseh mesno-predelovalnih tozidih v vseh štirih občinah in tudi v lendaški.

IVAN GERENČER

UTRIP

Otroci so že pozabili na sneg

MARIBOR – Zima se počasi posavlja. Najmlajši so že pozabili na snežno veselje, vendar svojo otroško igrjo nadaljujejo, če le malec posnetek. (Foto: J. Š.)

Lani precej več prijav pravobranilcu

MARIBOR – Pri družbenem pravobranilcu samoupravljanja v Mariboru in Lenartu se je v zadnjem času močno povečalo število zadev, ki jih je prejel v obravnavo. Tako je, denimo, lani obravnavalo skupno 2319 zadev, medtem ko jih je predlani samo 1146, od česar jih je razvozlat 2176. Zaradi širše programiranosti akcij je družbeni pravobranilec začel na lastno pobudo postopek v 758 primerih (predlani samo v 181), s strani samoupravnih organov je dobil 306 pobud (lani pred tem 47), posamezni delavci so dali 1942 pobud (predlani 303), medtem ko je razmeroma malo pobud za vora, in sicer samo 18 ali štiri več kot predlani. Ob vsebinskem pregledu zadev je moč zaznati, da se je zelo povečalo število zadev, ki obravnavajo problematiko osebnih dohodkov: le-teh je bilo 811, leto pred tem samo 156, zadeve v zvezi s stanovanjskimi problemi so se podvojile in jih je bilo 201, kar je bržčas odsev trenutnih stanovanjskih problemov. Povečalo pa se je tudi število spornih zadev pri razporejanju delavcev in prenehanju delovnih razmerij. (B. Č.)

Modna revija ob razstavi tapiserij

SLOVENJI GRADEC – V umetnostnem paviljonu je odprta razstava tapiserij jugoslovanskih likovnih umetnic. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzela Alpska modna industrija ALMIRA iz Radovljice in njeni modeli so razstavljeni na posebni razstavi, po otvoritvi pa je Almira pripravila tudi modno revijo svojih najnovejših modelov. (Foto: B. Č.)

Poroke

MARIBOR – V Mariboru so se v soboto, 13. marca poročili: Zdenko Zorjan, sofer in Marija Ušeničnik, kuharica ter Branko Sovdat, monter klimatskih naprav in Nevenka Klep, prodajalka.

Pogrebi

MARIBOR – Na pokopnem pokopališču so danes pokopali 72-letnega upokojenca Jožeta Zigerta (ob 14 uri), 46-letno učiteljico Mileno Pračkovo (ob 14.30) in 43-letnega delavca Jožeta Rolo (ob 15. uri).

Mariborčani za mednarodni dan invalidov

Pripravili bodo več športnih prireditvev in proslavo v Unionski dvorani

MARIBOR, 15. marca – Koordinacijski odbor za družbeni položaj in aktivnost invalidov pri predsedstvu mestne konference SZDL Maribor je pred dnevi razpravljal tudi o pripravi na proslavo mednarodnega dneva invalidov v Mariboru.

Vsako leto obeležijo svoj praznik na prvo spomladansko nedeljo. Ta bo letos 21. marca. V Mariboru so pripravili v ta namen vrsto prireditvev. Dne 19. in 21. marca bodo tekmovanja v plavalju, šahu, streljanju, namiznem tenisu in kegljanju.

V soboto, 26. marca ob 18. uri bo v unionski dvorani slovenska akademija. Nastopili bodo invalidi in učenci šol s prilagojenim programom. Pet bo tudi kvintet društva slepih. Računajo, da se bo športnih tekmovanj udeležilo več kot 100 invalidov.

V. V.

Zakaj razlike v cenah?

V škofjelški Nami sem 16. februarja kupil univerzalni mlm UM 6, izdelek kovinske industrije je Standard iz Osijeka. Za stroj sem odštél 17.580,30 dinarjev. Nekaj dni pozneje sem pri ljubljanski Agrotehnik videl enak stroj, ki pa je stal samo 16.370 dinarjev. Čutil sem se ogoljufanega za 1210 dinarjev in sem poprosil direktorja škofjelške Name, kako je s tem. Odgovoril mi je, da niso nič krivi, saj sem sam prostovoljno odločil za nakup pri njih in po taki ceni, češ da imajo pač tako kalkulacijo. Do ključa bo moral kupec zapravljati čas s pohajanjem po trgovinah, da ne bo imel po nakupu grenkega okusa oprehajeno-sti?

ROŽNIČNIK, Sovodnje, St. Oselica 17

Pojasnilo

LJUTOMER, 15. marca – V prispevku »Zgornje davčne napovedi« v Delu, 8. marca letos, je prišlo pri navajanju lanskega leta do zamenjave števil. Letni dohodek tega ni znašal 535.000 dinarjev, temveč 353.000 dinarjev. B. B.

tem primeru geslo NNNP le popularna besedna igra brez odgovornosti?

STANE ŽERJAV, Ljubljana, Gorkičeva 14

Izplačila pokojnin za najaz?

Sprašujem se, ali je sploh mogoče resno razpravljati o predlogu za izplačilo pokojnin za najaz. Ali je res mogoče, da bi moral vsak upokojenec pod prisilo odstopiti svojo enosmernico pokojnine bodisi dedičem bodisi skladu za pokojninski zavarovanje? Jasno je namreč, da ne bo prejel noben upokojenec svoje zadnje pokojnine, ker bo ob njenem odstopu v izplačilo že mrtev. Ali je komu pomislil na to, koliko povsem nepotrebnih zaprskih razprav bi povzročil sprejem takega predloga?

Upam, da bo zmagal zdrav razum in da prihodnji delegati ne bodo le preložili razprave o takem predlogu, temveč ga bodo najodločneje zavrnili.

DRAGA KISOVEC, Ljubljana, Vošnjakova 14

Veliki Tabor in Trakošćan sta na Hrvaškem

Pred kratkim sem opazil, da so Veliki Tabor in Trakošćan uvrstili v koledar za letošnje leto, ki

so ga izdali pod naslovom »Gradovi na Slovenskem« (izdal ga je ljubljanski LEK). Fotografija Velikega Tabora »krasi« mesec januar, Trakošćan pa marec.

Omenjena gradova sta že dolgo vsem dobro znana: Veliki Tabor je biser naše srednjeveške arhitekture, Trakošćan pa je sila reprezentativen; zaradi muzejske zbirke, ki jo hranijo v njem, si ga ogleda veliko obiskovalcev. Zato je povsem razumljivo, da pisemo o njiju in objavljamo njune fotografije, ni pa razumljivo, da ju imamo za slovenska. Razlog je jasen: bila sta in še vedno sta na hrvaškem ozemlju, nekoč sta bila v lasti hrvaškega plemstva. Kot kaže, so avtorji pozabili na zgodovino in zemljepis ter preprosto spregledali Sotlo. Ta reka je bila ne večinotseletna meja. M. Krleža je zapisal, da je »... od vseh evropskih meja Sotla edina stala meja je iz rimskih časov ter iz časov frankovskega cesarstva in Bizanca«. Veliki pisatelj in poznavalec seveda ni imel v mislih le narodnostne meje, temveč tudi njen večkratni pomen.

Rad bi vprašal avtorje, kaj bi dejali, če bi nekdo razglasil predhodniti Pujski grad za hrvaškega? Gotovo bi bili nezadovoljni in bi nedvomno protestirali.

Ne glede na to, ali gre za navadno tehnično napako ali pa za nedoumljivo namero, je treba popraviti napačne podatke, navedene v koledarju, ali vsaj obvestiti javnost o tem.

Vse skupaj je morebiti videti

STJEPAN STOPIČ, Zagreb, Leprovecva 20

Pisma brez odgovora

Pismo Marje Bešter iz Radovljice »Voznikova oblastnost«, objavljeno v Delu 11. marca letos, me je spodbudilo, da se vam oglašam. Pri vsaki kritiki je treba slišati tudi drugo plat, saj morda tisti, ki kritizira, nima v vsem prav. Večina pa tisti, ki je kritiziran, na kritiko sploh ne odgovori. Zato tudi ne vem, če je bil voznik za svoje grobo ravnanje sploh poklican na zagovor. Na vsako upravičeno ali na neupravičeno kritiko bi moral prizadejati poslati svoje pojasnilo. Teh pa navadno ni. In tako dobimo občani občutek, da je vsaka kritika, tudi v javnih oblikih, nesmiselna, saj nanjo sploh ni odmeva. Če bi nam bilo odgovoriti na vsake kritike, bi nam bilo preprosto formulo ali pravilo za pravilno rabo besed sinoči, davi in drevi najdemo v tehle stihih ljudske pesmi: »neč je bil, dav' je šel, drev' bo pa spet prišel«.

Napovedovalec radia in televizije in začetniškim novinarjem, ki se hočejo postaviti z izvirnimi besedami iz ljudske govorice, svetujem, naj teh izrazov ne uporabljajo tako nerodno, če jim ni do tega, da se osmešijo.

JAKO JEMEC-RADO, Sežana, Partizanska 44